

Συνέντευξη

Φαίδρα Σούρμπη

Θέλουμε ΑΕΙ ελεύθερα από τα κέρδη

> σελ. 15

Γάμος ομοφύλων: Φιλελευθερισμός α λα καρτ με οψιόν αποχής

> σελ. 5

Γιάννης Μάγγος: Μόνη δικαίωση η τιμωρία τους!

> σελ. 18

► Εφημερίδα της αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής Αριστεράς

► www.prin.gr

€ 2

PRIN

► ΣΑΒΒΑΤΟ 13 - ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2024

ΕΤΟΣ 33° ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 1.650

Φοιτητικό μπλόκο στα ιδιωτικά ΑΕΙ

Δυναμικά ξεκίνησαν οι φοιτητικές κινητοποιήσεις, μεγάλες διαδηλώσεις την Πέμπτη. Νέα μέρα αγώνα στις 18/1. Κλιμάκωση προτείνει το συντονιστικό γενικών συνελεύσεων και καταλήψεων.

Δεν πέρασε ο κυβερνητικός αιφνιδιασμός που ήθελε να πιάσει στον ύπνο τη φοιτητική νεολαία. Αντίθετα, και οι κινητοποιήσεις ήταν μεγάλες και το πνεύμα που αναδύεται είναι μαχητικό κι ελπιδοφόρο. Μεγάλη σημασία έχει η αγωνιστική συμπάραταξη εργαζομένων στα ΑΕΙ, μαθητών/τριών, εκπαιδευτικών, ευρύτερα του λαού. Αποκαλυπτικά στοιχεία για τη μεγάλη υποχρηματοδότηση των δημόσιων ΑΕΙ, ενώ οι κυβερνήσεις σπρώχνουν τα ιδιωτικά κολέγια. Μεγάλο ταξικό χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών στην εκπαίδευση. >>> σελ. 12-14

Ανάλυση

Παναγιώτης Μαυροειδής

Κυβερνητικοί μύθοι για την οικονομία

Για την κυβέρνηση οι αριθμοί ευημερούν. Κι όμως βασικοί δείκτες, όπως οι μισθοί, το ΑΕΠ, το χρέος, αποκαλύπτουν τα παραμύθια της ΝΔ. Ειδικά για τους εργαζόμενους η οικονομική κατάσταση είναι πολύ άσχημη. >>> 8-9

> Ακρίβεια και κέρδη καλπάζουν >>> 3

Πόλεμος

Κλιμακώνουν τη σφαγή στη Μ. Ανατολή!

ΗΠΑ και Βρετανία βομβαρδίζουν την Υεμένη για να προστατεύσουν τις δολοφονικές επιχειρήσεις του Ισραήλ στην Παλαιστίνη. Πεδίο πολέμου η ευρύτερη περιοχή, επικίνδυνη ελληνική εμπλοκή στην Ερυθρά. >>> σελ. 2, 5, 24

editorial

«Κρύβουν»
το Ισραήλ πίσω
από τους Χούθι

Αυτή τη φορά το πρόσχημα δεν ήταν η προάσπιση της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά η ελεύθερη ναυσιπλοΐα. Με αυτή τη «σημαία», η πολεμική μηχανή των ΗΠΑ, με τη στήριξη της Βρετανίας και άλλων χωρών, εξαπέλυσε μπαράζ επιθέσεων κατά της Υεμένης, απειλώντας μάλιστα με κλιμάκωση που θα μετατρέψει όλη την περιοχή σε πεδίο πολέμου. Στόχος ήταν οι αντάρτες Χούθι, οι οποίοι έχουν αίφνης αναγορευτεί στη νέα μεγάλη απειλή για την ειρήνη και την παγκόσμια καπιταλιστική οικονομία — αλλά και σε δικαιολογία για τον νέο γύρο αυξήσεων στις τιμές των αγαθών και των κερδών.

Κάθε λογικός άνθρωπος, βεβαίως, γνωρίζει πλέον πως η μεγαλύτερη απειλή για την ειρήνη στη Μέση Ανατολή και την ευρύτερη περιοχή είναι σήμερα το κράτος-δολοφόνος του Ισραήλ, το οποίο συνεχίζει τη σφαγή στη Γάζα και κάθεται στο εδώλιο του Διεθνούς Δικαστηρίου με την κατηγορία της γενοκτονίας. Έχοντας την αμέριστη στήριξη ή έστω την... ευμενή ανοχή όλων αυτών που τώρα σπεύδουν να μετατρέψουν σε «μπαμπούλα» τους Χούθι (και το Ιράν).

Τα βρετανικά αεροπλάνα που βομβάρδισαν την Υεμένη απογειώθηκαν από τις βάσεις στην Κύπρο, ενώ η Σουδάν προσφέρει πολύτιμη στήριξη στο αεροπλανοφόρο των ΗΠΑ. Βεβαίως, οι περισσότερες χώρες της ΕΕ (εξαιρουμένης της Ολλανδίας και κάνα δυο άλλων) δεν συμμετείχαν σε αυτή την επιδρομή. Δεν το έκαναν, όμως, επειδή οι κυβερνήσεις τους είναι δήθεν πιο δίκαιες και φιλειρηνικές, αλλά διότι προσπαθούν να αποδείξουν ότι δεν υποτάσσονται πλήρως στους αμερικανικούς σχεδιασμούς. Γι' αυτό, άλλωστε, προετοιμάζεται η αποστολή μιας νέας ευρωπαϊκής δύναμης στην περιοχή, υπό την ηγεσία μάλλον της Γαλλίας, στην οποία πιθανότατα θα συμμετέχει και η Ελλάδα. Για την οποία, εκτός των άλλων, τα συμφέροντα των εφοπλιστών είναι πάνω από τη ζωή των Παλαιστινίων και των άλλων λαών.

Μαριάννα Τζιαντζή

Τα υπό ίδρυση ιδιωτικά πανεπιστήμια και κολέγια θα είναι το εκπαιδευτικό ισοδύναμο του mall, του εμπορικού κέντρου: φρουρούμενα, αποστειρωμένα και ελεγχόμενα, όχι από το βαρύ χέρι του κράτους αλλά από το βαρύ χέρι των ιδιωτών ιδιοκτητών και των χορηγών.

ΑΕΙ όπου
θα μιλούν τ' «άσπρα»

Από τα βάθη των αιώνων έρχεται η παροιμία «τ' άσπρα μιλούν, τ' άσπρα λαλούν, τ' άσπρα είν' που κουβεντιάζουν», όπου «άσπρα» είναι τα φλουριά, το χρήμα. Με το χρήμα αγοράζει κανείς την υγεία, την οικιακή του ασφάλεια, τις σπάνιες ατομικές εμπειρίες (μέχρι και κατάδυση στο ναυάγιο του Τιτανικού ή βολτίτσες στο Διάστημα) ενώ τώρα, με τη σχεδιαζόμενη εισβολή των ιδιωτικών πανεπιστημίων, μπορεί κανείς να αγοράζει το δικαίωμα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Αν η νεοφιλελεύθερη πολεμική μηχανή της κυβέρνησης Μπριστόν δεν εξουδετερωθεί, αν δεν γλιστρήσουν κάποιοι κόκκοι άμμου στα γρανάζια της, σε λίγο δεν θα μιλάμε για κάποιο νέο κύμα ιδιωτικοποιήσεων, αλλά θα μετράμε αυτά που δεν έχουν «ακόμα» ιδιωτικοποιηθεί ή δεν είναι υποψήφια για ιδιωτικοποίηση. Το νερό, τα λιμάνια, οι σιδηρόδρομοι, τα αεροδρόμια, οι φυλακές, τα νεκροταφεία, ο ουρανός; Ήδη ο πόλεμος και το έργο της ανασυγκρότησης μιας ρημαγμένης χώρας μετά τον πόλεμο (βλ. Ιράκ) είναι μια κερδοφόρα ιδιωτική επιχείρηση, καθώς οι πασίγνωστες εταιρείες μισθοφόρων γίνονται και εργολάβοι.

Κάποτε οι μικρές αγγελίες στις εφημερίδες άρχιζαν με τις λέξεις «αβάδιστα, αβίαστα, αβασάνιστα», ώστε να βρίσκονται στις πρώτες θέσεις μια που καταχωρούνταν αλφαβητικά. Τώρα τα παιδιά με πλούσιους ή σχετικά πλούσιους γονείς θα μπορούν αβάδιστα, αβίαστα και αβασάνιστα να διαβάνουν τις πύλες της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, αφήνοντας τα κορόιδα να βασανίζονται με την πολύχρονη εξαντλητική προετοιμασία, τα φροντιστήρια κλπ.

Η κυβερνητική χαριστική βολή στη δωρεάν δημόσια πανεπιστημιακή εκπαίδευση δεν έρχεται σαν κεραυνός εν αιθρία. Χρόνια τώρα προετοιμάζεται, με την υποχρηματοδότηση αλλά και με τη συκοφάντηση, τον ιδεολογικό πόλεμο ενάντια στο δημόσιο πανεπιστήμιο που τάχα αποτελεί άντρο ανομίας. Με τη συ-

Είναι δυνατόν
στη γυάλα
των κόλετζ
να υψωθούν
γενναίες φωνές
δασκάλων όπως
του Ι. Κακριδή ή
του Σ. Καράγιωργα;

κοφάντηση των δημοκρατικών αγώνων των φοιτητών και γενικότερα της πανεπιστημιακής κοινότητας. Τα υπό ίδρυση ιδιωτικά πανεπιστήμια και κολέγια θα είναι το εκπαιδευτικό ισοδύναμο του mall, του εμπορικού κέντρου: φρουρούμενα, αποστειρωμένα και ελεγχόμενα όχι από το βαρύ χέρι του κράτους αλλά από το βαρύ χέρι των ιδιωτών ιδιοκτητών και των χορηγών. Η ελεύθερη κίνηση των ιδεών βαπτίζεται βλαβερό χόμπι των εργόσχολων και των αιώνιων φοιτητών.

Το ίδιο έχει συμβεί και στον χώρο της υγείας με τη συστηματική διάβρωση και υποχρηματοδότηση των δημόσιων νοσοκομείων. Γνωστά τερατώδη πράγματα. Ό,τι κατακτήθηκε με αίμα και αγώνες μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, σήμερα συρρικνώνεται, λεηλατείται, γίνεται προνόμιο των λίγων.

Ξέρουμε ότι η Ιστορία δεν γράφεται με τα «αν», όμως δεν μπορώ να μην σκεφτώ τι θα έλεγαν κάποιοι γενναίοι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι, που δεν ζουν πια, δάσκαλοι που ύψωσαν το ανάστημά τους ενάντια στον σκοταδισμό και την ανελευθερία. Είναι δυνατόν στη γυάλα των κόλετζ να υψωθούν φωνές όπως εκείνες του Ιωάννη Κακριδή ή του Σάκη Καράγιωργα; Και όπως πολλών άλλων που τίμησαν το λειτούργημά τους, που πλήρωσαν ακριβά την ηθική και επιστημονική τους ακεραιότητα; Είναι πολλοί εκείνοι που

διαθέτουν τα τυπικά προσόντα και θα ζητήσουν να διοριστούν σε κάποιο ιδιωτικό (παρα)πανεπιστήμιο και φυσικά δεν τους καταδικάζουμε, όπως δεν επικρίνουμε τους γιατρούς και τους νοσηλευτές που παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε ιδιωτικά νοσοκομεία ή που αποχωρούν από το μισοβυθισμένο πλοίο του ΕΣΥ εξαντλημένοι και απηλιασμένοι. Όμως σήμερα οφείλουμε να τιμήσουμε τους ευρισκόμενους εν ζωή δασκάλους που υπερασπίζονται τις Θερμοπύλες του δημόσιου πανεπιστημίου — και δεν είναι λίγοι.

Σαν να ζούμε σε μια ακήρυκτη κατάσταση πολιορκίας. Τα δημόσια αγαθά μετατρέπονται σε πεδίο κερδοσκοπίας και οι πολιορκημένοι δεν μπορούν, προς το παρόν, να ενώσουν τις δυνάμεις τους όχι μόνο για να αντισταθούν, για να δώσουν έναν ωραίο αγώνα, αλλά για να νικήσουν. Και πολιορκημένοι δεν είναι μόνο οι τωρινοί ή οι αυριανοί φοιτητές, οι δάσκαλοι και οι γονείς τους. Πολιορκημένη είναι η μεγάλη πλειοψηφία του λαού που δεν μπορεί να ζήσει χωρίς φόβο και διαβρωτική ανασφάλεια.

Τα «άσπρα» της παροιμίας λαλούν παντού. Λαλούν και επελαύνουν. Εισχωρούν σε κάθε πόρο, σε κάθε πτυχή της καθημερινής ζωής μας. Από την ακριβοπληρωμένη θέρμανση των σπιτιών μας (εφόσον μπορούμε να τα θερμαίνουμε) μέχρι τους καρπούς της γης, το ψωμί και το γάλα, τη θάλασσα του καλοκαιριού.

Ζούμε σε εκπληκτικούς, όχι απλώς «ενδιαφέροντες» καιρούς. Σε μια εποχή που υπόσχεται σχεδόν τα πάντα και μας στερεί τα αυτονόητα, αυτά που γενιές ολόκληρες θεωρούσαν αναπαλλοτρίωτα και σήμερα κατάντησαν προϊόν αγοραπωλησίας. Όμως οι νόμιμοι δολοφόνοι της ελευθερίας, της ελπίδας και της αξιοπρέπειας των ανθρώπων δεν θα πνιγούν από μόνοι τους μέσα στη θάλασσα των εγκλημάτων τους. Χρειάζεται να επαναφέρουμε την ελπίδα και την πίστη στη δύναμη του αγώνα — κι ας μην είναι τόσο εύκολο.

Οι χιλιάδες εργαζόμενοι, συνταξιούχοι, άνεργοι και νέοι τη βιώνουν στο πετσί τους, αλλά για τον πρωθυπουργό είναι μια έννοια... απροσδιόριστη η απληστία του κεφαλαίου. «Δεν είναι και εύκολο να την προσδιορίσει κανείς [...] κέρδος, διεκδίκηση του υπερκέρδους ή του κέρδους απληστίας...;», αναρωτήθηκε σε συνέντευξή του. Πώς ένας «λύκος» της αγοράς να φυλάξει τα «πρόβατα» που έχουν δει το κόστος ζωής και στοιχειώδους επιβίωσης να εκτινάσσεται σε δυσθεώρητα ύψη, όπως και τα κέρδη του εγχώριου και πολυεθνικού βιομηχανικού και εμπορικού κεφαλαίου.

Η κυβέρνηση απέδειξε ότι ούτε ως ασπιρίνες δεν μπορούν να λογιστούν τα όποια μέτρα λάνσαρε κατά της ακρίβειας. Στην ίδια λογική κινούνται και τα τελευταία μέτρα που εξαγγέλθηκαν στο όνομα της αντιμετώπισης των «αθέμιτων εμπορικών πρακτικών» και της «αισχροκέρδειας», που επικρατεί βέβαια εδώ και πάνω από δύο χρόνια. Ο υπουργός Ανάπτυξης Κ. Σκρέκας ανακοίνωσε μεταξύ άλλων, πλαφόν στο περιθώριο κέρδους του βρεφικού γάλακτος, όπου η χώρα μας είναι «πρωταθλήτρια» σε επίπεδο Ευρώπης, με την τιμή να είναι υψηλότερη ακόμη και κατά 213% από τη Σουηδία, και μείωση κατά 30% των εκπτώσεων και πιστωτικών των προμηθευτών προς τα σούπερ μάρκετ ελπίζοντας – αλλά όχι διασφαλίζοντας – ότι θα μειωθεί αντίστοιχα και η τιμή στο ράφι. Κάποια από αυτά τα μέτρα μάλιστα θα ισχύσουν από τον... Μάρτιο, παρά τον επείγοντα χαρακτήρα της πάταξης της ακρίβειας εδώ και τώρα. Το μόνο μέτρο που θα τεθεί σε ισχύ άμεσα είναι η απαγόρευση στους προμηθευτές να υλοποιούν εκπτώσεις και ευρύτερες προωθητικές ενέργειες για χρονικό διάστημα τριών μηνών στα προϊόντα που αυξάνουν τιμές.

Ποιος πιστεύει ότι με τέτοιου είδους εξαγγελίες είναι δυνατόν να «ενοχληθούν» οι επιχειρήσεις από τη ληλασία των εισοδημάτων των νοικοκυριών; Έχουν προηγηθεί πρόστιμα κάποιων εκατομμυρίων ευρώ «για τα μάτια» σε κάποιες εταιρείες, πλαφόν στα περιθώρια κέρδους επιχειρηματικών κλάδων, μια μεγάλη ποικιλία από pass και ενισχύσεις, που αντλήθηκαν βέβαια από την τεράστια έκρηξη δημοσίων εσόδων από τον ΦΠΑ του πληθωρισμού που πλήρωσε ο λαός, κι όλα αυτά κατέληξαν στην υποκριτική απορία του Κ. Μητσοτάκη γιατί οι πολυεθνικές πωλούν το ίδιο προϊόν «σημαντικά ακριβότερα στην Ελλάδα από ό, τι σε άλλες αγορές»!

Ο πληθωρισμός των κερδών είναι κάτι άγνωστο για την κυβέρνηση, που υμνεί την «αγορά» και τον «ανταγωνισμό». Αποκαλυπτικά είναι τα στοιχεία για τα κέρδη 500 εταιρειών από την ICAP CRIF που δείχνουν ότι οι βιομηχανίες και οι εμπορικές εταιρείες πέρασαν ανενόχλητες όλες τις αυξήσεις ή το όποιο κόστος επωμίστηκαν και κατάφεραν να βγάλουν και κέρδη-ρεκόρ, δείχνοντας περίτρανα ποιος κερδίζει και ποιος χάνει από το πληθωριστικό γαϊτανάκι. Συγκεκριμένα, οι πέντε κορυφαίοι βιομηχανικοί κλάδοι

Βρεφικά... παραμύθια για την ακρίβεια, πακτωλός κερδών

Ληλασία

Δημήτρης Σταμούλης

► Κοροϊδία από την κυβέρνηση, δεν μπορεί να ξεχωρίσει την «απληστία», ενώ πολυεθνικές και μονοπώλια κάνουν πάρτι

το 2022 (προϊόντα πετρελαίου και άνθρακα, είδη διατροφής, μεταλλικά προϊόντα και κατασκευές, φάρμακα-καλλυντικά-απορρυπαντικά και μεταλλουργικά προϊόντα) πέτυχαν κέρδη EBITDA (προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων) 5,1 δισ. ευρώ έναντι 2,4 δισ. ευρώ το 2021, δηλαδή υπερδιπλασία. Τα λειτουργικά κέρδη των επιχειρήσεων των συγκεκριμένων κλάδων εκτοξεύτηκαν κατά 110,88%. Οι βιομηχανίες τροφίμων είδαν τα κέρδη τους να απογειώνονται κατά 50,7%, ενώ οι βιομηχανίες παραγωγής μεταλλικών προϊόντων και οι κατασκευές είδαν τα λειτουργικά κέρδη τους αυξημένα κατά 80,95%. Ουσιαστικά η ενεργειακή κρίση αποδείχτηκε colpro grosso γι' αυτούς τους κλάδους,

καθώς όχι μόνο «ρέφαραν» τις όποιες ανατιμήσεις πρώτων υλών και ενέργειας, αλλά «πάτησαν» πάνω τους για να εκτινάξουν τιμές και κέρδη.

Εντυπωσιακά ήταν τα κέρδη EBITDA το 2022 και για το εμπόριο, καθώς οι πέντε κορυφαίοι κλάδοι (σούπερ μάρκετ - πολυκαταστήματα, καύσιμα-λιπαντικά, διάφορα είδη, μεταφορικά μέσα, ενδύματα-υποδήματα) συγκέντρωσαν 1,6 δισ. ευρώ (9,24%). Πώς, λοιπόν, ο πληθωρισμός να μην κλείσει τον Δεκέμβριο του 2022 στο 7,2% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2021. Ενώ στα είδη διατροφής και μη αλκοολούχα ποτά ο δείκτης τιμών εκτινάχθηκε τον ίδιο μήνα κατά 15,5% σε ετήσια βάση, στα διαρκή αγαθά - είδη νοικοκυριού και υπηρεσίες κατά 11,3% και στις μεταφορές (καύσιμα) κατά 9%.

Ένα αντιπροσωπευτικό «καλάθι» 39 προϊόντων κοστίζει σήμερα (ΙΕΛΚΑ) 151,95 ευρώ έναντι 137,39 ευρώ ένα χρόνο πριν, ακριβότερα δηλαδή κατά 10,60%. Οι ανατιμήσεις σε ελαιόλαδο και μαρμελάδα έφτασαν το 54%, ενώ κατά 42% και 23% έχει αυξηθεί αντίστοιχα η τιμή των απορρυπαντικών πιάτων και ρούχων, 25% το ρύζι, 8,33% τα μακαρόνια, 5,5% το γάλα, 16,35% τα αυγά, 11% το τυρί φέτα κ.ο.κ.

Η κυβέρνηση αναπαράγει το γνωστό αφήγημα ότι «παντού τα ίδια συμβαίνουν». Κι όμως οι συγκρίσεις καταρρίπτουν κι αυτόν τον κυβερνητικό ισχυρισμό. Στην Ελλάδα οι τηλεπικοινωνίες είναι κατά 53,5% πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ, αλκοολούχα ποτά +52,7%, γαλατυριά-αυγά +38,9%, έλαια-λίπη +23,7%, μη αλκοολούχα ποτά 20,4%. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, οι μέσες ετήσιες αποδοχές στην Ελλάδα το 2022 διαμορφώθηκαν σε 23.736 ευρώ, κατά 6.000 και 16.000 ευρώ χαμηλότερες, αντίστοιχα, από Πορτογαλία και Ισπανία.

Αναδεικνύεται επιτακτική η ανάγκη το μαχόμενο εργατικό κίνημα να απαιτήσει ένα σύνολο μέτρων που θα αντιστρέψει τη σημερινή εικόνα. Διεκδικώντας αυξήσεις σε μισθούς-συντάξεις με κατώτατο όριο τα 1.000 ευρώ καθαρά, με χτύπημα των κερδών, κατάργηση ΦΠΑ και κάθε έμμεσου φόρου στα είδη πρώτης ανάγκης και διατροφής. Για ρεύμα, πετρέλαιο, βενζίνη, φυσικό αέριο, φθηνά και προσιτά για τις λαϊκές ανάγκες, διατίμηση στα τιμολόγια του ρεύματος και των καυσίμων, κατάργηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης και των χρηματιστηρίων ενέργειας και τροφίμων.

**Οι 500
μεγαλύτερες
εταιρείες, τράπεζες
και διυλιστήρια
διπλασίασαν
τα κέρδη τους
το 2022**

Από σπόντα

*** Ένα δίκιο το έχουν οι θεσμικοί δημοσιολογούντες: είναι δυνατόν να κάνουν πολιτικές παρεμβάσεις στελέχη των ΠΑΕ; * Αδιανόητα πράγματα αυτά για μία σύγχρονη ευρωπαϊκή δημοκρατία * Δεν μπορεί, δηλαδή, να βγει να τα πει ένα επιχειρηματικό στέλεχος;

* Ένας διευθυντής ομίλου; * Μια υπεύθυνη δημοσίων σχέσεων; * Τότε, μάλιστα, και για «εγκληματικές οργανώσεις» να μιλήσει και για ό,τι θέλει * Καθότι το «επιχειρείν» έχει ένα πρεστίτζ, ένα επίπεδο * Ε, όχι με τους ανθρώπους των γηπέδων. *** Το πρόβλημα είναι πως οι... «επικεφαλής περιοχών» έχουν τις δικές τους προτιμήσεις * Είτε πρόκειται για τους «φρουδάρχες» του Πειραιά, είτε της Θεσσαλονίκης, είτε της Ν. Φιλαδέλφειας * Οπότε το... ρεζίλι του πολιτικού προσωπικού της χώρα συνεχίζεται δίχως τέλος.

*** Θετικό είναι αυτό, από μία άποψη * Τουλάχιστον μπορεί ο κόσμος να δει πώς γίνεται η περίφημη «διακυβέρνηση» * Έτσι ώστε να κρίνει και το τι πραγματικά λένε όσοι την διεκδικούν κάθε τέσσερα χρόνια *** Η ΝΔ ζητά από τον Κασσελάκη να πει πού βρήκε τα λεφτά με τα οποία δάνεισε τον ΣΥΡΙΖΑ και πώς το έκανε * Ο Κασσελάκης πάλι ζητά από τη ΝΔ να απαντήσει πώς βρέθηκε με μισό δις. δανεικά κι αγύριστα * Υποθέτουμε πως και στις δύο περιπτώσεις η απάντηση περνά από ένα ή περισσότερα τραπεζικά ιδρύματα.

*** Μόνο που το ποια ακριβώς είναι η σχέση των κομματικών μηχανισμών με αυτά δύσκολα θα το μάθουμε * Αν και πλέον είναι περισσότερο από εμφανές ότι αυτή υπάρχει * Ως εκ τούτου, είναι και καθοριστική για τις πολιτικές αποφάσεις που λαμβάνονται * Πώς θα μπορούσε να είναι αλλιώς άλλωστε; * Το χρήμα πάντα έχει ενδιαφέρον αν μπορεί κανείς να το ακολουθήσει και να βρει τι υπάρχει στην άκρη του.

*** Όλα τα παραπάνω συγκλίνουν στα εξής τρία σημεία: Διαπλοκή, διαπλοκή και πάλι διαπλοκή * Μόνο που δεν έχει να κάνει με «κακές ηγεσίες» * Ούτε με πρόσωπα που έχουν περιπέσει στη διαφθορά * Για την πλέον βασική λειτουργία του συστήματος μιλάμε * Απλά πράγματα και... δίχως «πουμαρό».

ΣΥΡΙΖΑ

Γεράσιμος Λιβιτσάνος

Δεξιά στροφή και ταυτόχρονη κρίση τακτικής

► «Αλαλούμ» με «ευρωσοσιαλιστές» και υπουργοποίηση από Μητσοτάκη

Σαφέστατο δείγμα της βαθιά δεξιάς στροφής αλλά και της... κρίσης τακτικής που χαρακτηρίζουν τις εξελίξεις στον ΣΥΡΙΖΑ είναι η συζήτηση που αναδείχτηκε στο εσωτερικό του την εβδομάδα που πέρασε σχετικά με το αν θα είναι μέλος της ευρωομάδας της Αριστεράς ή της ευρωομάδας των Σοσιαλιστών.

Θυμίζουμε πως, σύμφωνα με τη δημόσια πρόταση-πλατφόρμα 3 στελεχών του, των Κ. Ζαχαριάδη, Γ. Ραγκούση και Θ. Θεοχαρόπουλου, ο ΣΥΡΙΖΑ πρέπει «να αποφασίσει καθαρά ότι στοχεύει να αποτελέσει το κόμμα της μεγάλης κεντροαριστεράς, τον κύριο εκφραστή της μεγάλης Προοδευτικής Παράταξης στη χώρα μας, που εκφράζει και -κυρίως- ενώνει τους πολίτες από την Αριστερά μέχρι το Κέντρο». Υποστήριξαν πως αυτό απαιτεί «γενναίες αποφάσεις που θα σηματοδοτήσουν αυτή την επιλογή, καθιστώντας εφικτό τον στόχο της κυβερνητικής προοπτικής». Έτσι, στη βάση αυτή, προκρίνεται η «ένταξη πλέον του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία στην Πολιτική Ομάδα της Προοδευτικής Συμμαχίας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών του Ευρωκοινοβουλίου».

Αξίζει να σημειωθεί ότι η

πρόταση προήλθε από στελέχη που διατηρούν αποστάσεις από τη σημερινή ηγετική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτός διαφαίνεται να είναι και ο λόγος που η ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ αρνήθηκε την πρόταση, λίγες ώρες μετά την κατάθεσή της. Παρότι ο Νίκος Παππάς, ένας από τους βασικούς υποστηρικτές της, φέρεται να έχει υποστηρίξει ανάλογη θέση στο παρελθόν.

Εντύπωση προκάλεσε και η αντίδραση του ΠΑΣΟΚ. Έσπευσε -μέσω του κοινοβουλευτικού του εκπροσώπου Δ. Μάντζιου- να δηλώσει πως μια τέτοια συζήτηση δεν έχει αντικείμενο. Επισημαίνοντας πως ήταν ο Αλέξης Τσίπρας και όχι ο ΣΥΡΙ-

ΖΑ που είχε μια διαμορφωμένη σχέση (παρατηρητή) με τους Ευρωπαίους σοσιαλιστές, καθώς και ότι οι θέσεις του νυν προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ Στέφανου Κασσελάκη είναι ταιριαστές με το... Ευρωπαϊκό Λαϊκό κόμμα. Επικαλούμενος μάλιστα τη συνέντευξη του στενού συνεργάτη του Μανώλη Καπνισάκη, σύμφωνα με την οποία ο Κυριάκος Μητσοτάκης είχε προτείνει στον Στέφανο Κασσελάκη υπουργική θέση και μάλιστα -σύμφωνα με δημοσιεύματα- τη θέση του υπουργού Ναυτιλίας σε κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας!

Όλα τα παραπάνω συμβαίνουν ενώ έχουν εκκινήσει οι προσυνεδριακές διαδικασίες στο

κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης, ενόψει του συνεδρίου που θα γίνει στα τέλη Φλεβάρη. Στην πραγματικότητα, τόσο η πρόταση που κατατέθηκε από τα τρία στελέχη όσο και οι συνεχείς επικοινωνιακού χαρακτήρα πρωτοβουλίες του Στέφανου Κασσελάκη αποτελούν αγωνιώδη προσπάθεια ανάσχεσης της συνεχούς πτώσης της επιρροής του ΣΥΡΙΖΑ. Στόχος που δεν φαίνεται να επιτυγχάνεται μιας και δημοσκοπικά βρίσκεται στην τρίτη θέση, με ανοιχτό το ενδεχόμενο να υποσκελιστεί, και από το ΚΚΕ.

Το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης φαίνεται πως συνεχίζει να «βουλιάζει» στα αδιέξοδα που το ίδιο δημιούργησε, με βασικό «φορέα» την κυβερνητική πολιτική της περιόδου 2015-2019, δηλαδή την εφαρμογή των μνημονίων. Μία συνθήκη πραγμάτων την οποία προφανώς χειροτερεύει η παρουσία στην ηγεσία του ενός προσώπου όπως ο Στέφανος Κασσελάκης, που δεν κρύβει τα νεοφιλελεύθερα και συντηρητικά χαρακτηριστικά του. Την ίδια στιγμή που το περιβάλλον του ομολογεί πως... συζητούσε την ανάληψη ενός χαρτοφυλακίου που δίνεται μόνο σε αμιγείς υποστηρικτές του εγχώριου κεφαλαίου με τη ΝΔ.

ΠΑΣΟΚ

Θέλει επιστροφή στην παγίδα του «τρίτου δρόμου»

Ο λαός δεν ξεχνά και ΠΑΣΟΚ και Δεξιά, έλεγε ένα παλιό σύνθημα της Αριστεράς από τη δεκαετία του '80. Ωστόσο, στη Χαριλάου Τρικούπη πιστεύουν ότι εννιά χρόνια «εκτός νυμφώνος» είναι αρκετά για να ξεχαστούν τα αμαρτωλά πεπραγμένα των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ. Και ενώ οι δημοσκοπήσεις δεν δείχνουν κάποια ιδιαίτερη δυναμική, ο Νίκος Ανδρουλάκης πιστεύει, όπως δήλωσε, ότι αυτό θα αλλάξει αν καταφέρει να ξεπεράσει τον κλυδωνιζόμενο ΣΥΡΙΖΑ στις ευρωεκλογές και καθιερωθεί ως «εναλλακτική λύση» του συστήματος. Σε αυτή την περίπτωση, όπως είπε, θα έχουν το πλεονέκτημα κινήσεων

έναντι των άλλων δυνάμεων που κινούνται στον χώρο. Έτσι, με πρότυπο την επικράτηση Δούκα στο δεύτερο γύρο των δημοτικών εκλογών, θα προτάξουν το παλιό δίλημμα «ΠΑΣΟΚ ή Δεξιά», ποντάροντας στα αντιδεξιά αντανάκλαστικά της κοινωνίας και την απουσία εναλλακτικής πρότασης. Όπως ξεκαθάρισε, το «κάλεσμα στις προοδευτικές δυνάμεις» που θα απευθύνει δεν θα είναι για κεντρική πολιτική συνεργασία αλλά για συσπείρωση γύρω του όλων όσων δεν θέλουν άλλο τη ΝΔ στην εξουσία. Σε αυτό το πλαίσιο βλέπει με ανησυχία την προσπάθεια του Κυριάκου Μητσοτάκη να το «διεμβολίσει» με άνοιγμα στον εκσυγχρονιστικό χώρο

τόσο σε επίπεδο προσώπων (Χρυσοχοϊδης, Φλωρίδης, Μενδώνη, Πιερρακάκης) όσο και πρωτοβουλιών. Παρά τους επικοινωνιακούς τακτικισμούς, η πρότασή του δεν ξεφεύγει από τη λογική της δημοσιονομικής σταθερότητας «με ανθρώπινο πρόσωπο». Δεν αμφισβητεί στο ελάχιστο τους κανόνες πειθαρχίας της ΕΕ και εκφράζει προσηλωση στην επίτευξη των δυσθεώρητων στόχων. Οι εργαζόμενοι και η νεολαία πρέπει να σπάσουν τον φαύλο κύκλο του «λιγότερο κακού» και να μην εγκλωβιστούν ξανά στα χρεοκοπημένα διλήμματα που οδήγησαν την κοινωνία σε απόλυτη επιδείνωση του βιοτικού επιπέδου και οικονομική εξαθλίωση.

Σε ζήτημα κεντρικής πολιτικής αντιπαράθεσης έχει αναδειχθεί η νομοθέτηση του γάμου των ομόφυλων ζευγαριών που παραμένει χωρίς σαφή οδικό χάρτη. Στην παρούσα φάση η κυβέρνηση επιδίδεται σε ασκήσεις ισορροπίας, διατηρώντας την στον προθάλαμο, μετρώντας κέρδη και ζημίες. Έτσι προετοιμάζει επικοινωνιακά το έδαφος αξιοποιώντας τη διαβούλευση για το ζήτημα για να χτίσει συμμαχίες και ευρύτερες συνααινέσεις «φιλελευθερισμού». Όπως σημείωσε ο Κυριάκος Μητσοτάκης: «Είναι σημαντικό να μπορέσουμε να πείσουμε και βουλευτές άλλων κομμάτων».

Επίσης, προσθέτει αστέρια σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων υπό τον φόβο του πολιτικού κόστους και των αντιδραστικών αντανακλαστικών της κοινωνίας. Ταυτόχρονα κλείνει το μάτι στην ακροδεξιά πτέρυγα ενθαρρύνοντας τους συντηρητικούς και ακροδεξιούς βουλευτές -ακόμα και υπουργούς- που διαφωνούν με τη ρύθμιση να απέχουν όταν τελικά έρθει προς ψήφιση το νομοσχέδιο. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης υποστήριξε ότι αυτό που θα νομοθετήσει είναι η απαλοιφή οποιασδήποτε διάκρισης ανάλογα με τον σεξουαλικό προσανατολισμό στο ζήτημα της σύναψης μιας σχέσης γάμου, όπως ήδη ισχύει σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Προσπαθώντας να καθησυχάσει το συντηρητικό ακροατήριο, ο Κ. Μητσοτάκης ξεκαθάρισε ότι δεν «θα πάει δύο βήματα παραπέρα», «δεν θα γίνουμε εργαστήριο πειραμάτων στην Ελλάδα. Δεν θα πειραματιστούμε με τις πιο προχωρημένες ιδέες στα θέματα των δικαιωμάτων». Σε αυτό το πλαίσιο τόνισε ότι δεν θα θίξει το καθεστώς της υποβοηθούμενης

Γάμος ομοφύλων

Δημήτρης Τζιαντζής

Μετέωρο βήμα υπό «κηδεμονία» της ακροδεξιάς πτέρυγας

► Δίνει «ελευθέρας» για αποχή σε βουλευτές και υπουργούς

αναπαγωγής και δεν θα επιτραπεί η παρένθετη μητέρα για άντρες: «Δεν θα υπάρξει Γονέας 1 και Γονέας 2». Ήταν λιγότερο σαφής για τη δυνατότητα υιοθεσίας που προκύπτει τη σύναψη γάμου, αλλά περιορίστηκε να πει ότι «τα παιδιά που έχουν ήδη γεννηθεί θα έχουν ίσα δικαιώματα». Ο Κ. Μητσοτάκης χαρακτήρισε τον θεσμό της παρένθετης μητέρας ως «μηχανή παραγωγής παιδιών κατά παραγγελία», ωστόσο δεν εξήγησε γιατί διατηρεί για τα ετερόφυλα ζευγάρια το αντιδραστικό νομοθέτημα που στην πράξη επιτρέπει την εκμετάλλευση και τον καταναγκασμό φτωχών γυναικών κυρίως από τρίτες χώρες.

Παρά τις ασκήσεις ισορροπίας και τους τακτικισμούς του Μητσοτάκη, εντός -και εκτός- της ΝΔ φαίνεται να διαμορφώνεται ένα βαθιά αντιδραστικό και ισχυρό συντηρητικό μπλοκ. Όλο και περισσότεροι βουλευτές αλλά και υπουργοί του κυβερνώντος κόμματος αισθάνονται την ανάγκη να εκφράσουν τη διαφωνία τους με την ισότητα στον γάμο, από σκοταδιστικές θέσεις. Να θυμίσουμε ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα της ΝΔ έσπασε στα τρία στην ψήφιση «κατά συνείδηση» του συμφώνου συμβίωσης των ομόφυλων ζευγαριών. Μόλις 19 το υπερ-

Ευρύτερες διεργασίες για διαμόρφωση ομοφοβικού πόλου εντός της ΝΔ, με το μάτι στραμμένο στην άνοδο της ακροδεξιάς στην Ευρώπη

ψήφισαν, 29 το καταψήφισαν και 27 βουλευτές (μεταξύ των οποίων και οι δύο Καραμανλήδες) επέλεξαν την αποχή.

Με σημαία το τρίπτυχο πατρής-θρησκεία-(πυρηνική) οικογένεια και με το βλέμμα στραμμένο στην αλλαγή του πολιτικού χάρτη στην Ευρώπη, διεξάγονται διεργασίες και εξετάζονται σενάρια συνολικής αναδιάταξης του πολιτικού σκηνικού σε πιο αντιδραστική κατεύθυνση.

Ο Στέφανος Κασσελάκης είπε ότι η συνέντευξη Μη-

τσοτάκη είχε ορισμένα θετικά τα οποία τον εξέπληξαν! Δεσμεύτηκε ότι όχι μόνο θα το ψηφίσει πριν καν δει την τελική του μορφή αλλά -για να δείξει την αντίθεση με τον Μητσοτάκη- βάζει θέμα κομματικής πειθαρχίας, κάτι που προκάλεσε δυσαρέσκεια μερίδας βουλευτών. Τέλος, περιορίζει την κριτική στο ζήτημα της ισοτιμίας στις παρένθετες μητέρες από φιλελεύθερη οπτική, αποσυνδέοντας την τεκνοθεσία από τη βαθιά ταξική της διάσταση.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΝΕΩΝ ΑΡΧΗΓΩΝ

Στρατός επιθετικός, για το ΝΑΤΟ και την ολιγαρχία

Το νέο επιθετικό δόγμα των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων αποτυπώνει η κυβερνητική επιλογή του νέου Αρχηγού ΓΕΕΘΑ, του αντιστρατήγου Δημήτρη Χούπη, μέχρι τώρα διοικητή Ειδικού Πολέμου. Ο Δ. Χούπης αντικαθιστά τον Κ. Φλώρο, που ήταν τέσσερα χρόνια αρχηγός ΓΕΕΘΑ, και θεωρείται συνεχιστής του. Και ο Φλώρος προερχόταν από τις ειδικές δυνάμεις. Όπως σημειώνει το Δίκτυο «Σπάρτακος», «η αντιδραστική αναδιάρθρωση στις Ειδικές Δυνάμεις με τη συγκρότηση της Διοίκησης Ειδικού Πολέμου αποτελεί κοινή απόφαση του πρωθυπουργού Μητσοτάκη και του ΑΓΕΕΘΑ

Φλώρου (με τη συναίνεση της αμερικανικής πρεσβείας)». Οι Ειδικές Δυνάμεις, που αποτελούν αιχμή του δόρατος επεμβατικών κινήσεων, υπάγονται απευθείας στο ΓΕΕΘΑ και έχουν πολλαπλές συνεκπαιδεύσεις με τις αμερικανικές αντίστοιχες ενώ εξοπλίζονται προνομιακά.

Τον προσανατολισμό του στρατού υπογράμμισε και ο Κ. Μητσοτάκης. Αφού αναφέρθηκε στην αντιμετώπιση προκλήσεων «συμβατικής ή και υβριδικής μορφής», ο πρωθυπουργός είπε πως ο Κ. Φλώρος «πρωτοστάτησε στη στρατηγική μας συμπίεση με τις ΗΠΑ, τη Γαλλία, την Αίγυπτο, το Ισραήλ, τα ΗΑΕ

και άλλες χώρες, ενώ εργάστηκε μεθοδικά για τη στρατιωτική αναβάθμιση της Ελλάδας στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ και της Ευρώπης». Οι επόμενοι πρέπει να συνεχίσουν στον ίδιο δρόμο.

Στο πλαίσιο αυτής της επικίνδυνης πολιτικής, η κυβέρνηση στέλνει φρεγάτα στην πολεμική επιχείρηση στην Ερυθρά Θάλασσα, θέτοντας σε άμεσο κίνδυνο το πλήρωμα, καθώς δεν υπάρχουν τα κατάλληλα συστήματα ασφαλείας. Η κυβέρνηση στέκεται στο πλευρό του Ισραήλ, ενώ ο λαός αντιδρά στη σφαγή στη Γάζα. Και αυτό το Σάββατο διοργανώνονται κινητοποιήσεις αλληλεγγύης στην Παλαιστίνη ενώ προετοιμάζονται και άλλες το επόμενο διάστημα.

ΑΜΚΑ: «Έξωση» μεταναστών και αστέγων

Εννέα (!) συνολικά υπουργοί υπέγραψαν την απαράδεκτη Κοινή Υπουργική Απόφαση που ορίζει το νέο καθεστώς χορήγησης ΑΜΚΑ και εισάγει για πρώτη φορά προϋποθέσεις απενεργοποίησής του. Για τους αιτούντες άσυλο προβλέπεται η έκδοση του Προσωρινού Αριθμού Ασφάλισης και Υγειονομικής Περιθαλψης Αλλοδαπού (ΠΑΑΥΠΑ), ο οποίος εξασφαλίζει την παροχή υγειονομικής περίθαλψης. Εάν όμως η αίτηση ασύλου απορριφθεί (η πλειοψηφία των περιπτώσεων) ο ΠΑΑΥΠΑ απενεργοποιείται αυτόματα, πετώντας εκτός συστήματος υγείας χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες! Αλλά και για τους αστέγους ορίζεται ως προϋπόθεση «απόδειξη κατοικίας» (!) με βεβαίωση από υπνωτήριο. Όσοι κοιμούνται στον δρόμο «ξεμένουν», ομοίως, από ΑΜΚΑ...

Σχόλια στο ημίφως

► Εντός σχεδίων ΝΔ η εκτός σχεδίου δόμηση

Ένα σωρό «παράθυρα» ετοιμάζεται να ανοίξει η κυβέρνηση στην εκτός σχεδίου δόμηση, την ώρα που το real estate ετοιμάζεται να τιμεντώσει κι άλλες περιοχές, ειδικά σε νησιά και τουριστικά μέρη. Απειλείται έτσι με ακόμα μεγαλύτερη υποβάθμιση το περιβάλλον ενώ, ειδικά στην εποχή της κλιματικής κρίσης, έχει αποδειχθεί πως η εκτός σχεδίου δόμηση είναι ασύμφορη κοινωνικά. Η κυβέρνηση της ΝΔ, που το παίζει «εκουγχρονιστική» και «πράσινη», άφησε να εννοηθεί πως θα καταργήσει ή έστω θα περιορίσει την αυθαίρετη δόμηση, που σήμερα δεν αφορά μεροκαματιάρηδες αλλά πλούσιους σε δάση και παραλίες. Τελικά, έδωσε ακόμα μερικά χρόνια ευκαιρία στα αρπακτικά, με την υπόσχεση πως θα είναι... αμείλικτη στις κατεδαφίσεις.

► Παιδιά κατώτερου Θεού οι Ρομά

Άγρια, καθημερινή και μακρόχρονη η κακοποίηση που δεχόταν το τετράχρονο παιδί που ζούσε σε καταυλισμό Ρομά στα Μέγαρα και νοσηλεύεται διασωληνωμένο σε κρίσιμη κατάσταση μετά από δολοφονική επίθεση που δέχθηκε από τον σύντροφο της μητέρας του. Στο νοσοκομείο μεταφέρθηκαν και τα τρία αδέρφια του ηλικίας 11, 10 και 8 ετών. Ένα από τα παιδιά χρειάστηκε χειρουργείο, καθώς διεγνώσθη με κάταγμα στο άνω άκρο. Το πιο εξοργιστικό είναι ότι το τετράχρονο παιδάκι είχε μεταφερθεί πολλές φορές στο νοσοκομείο με εμφανή σημάδια κακοποίησης. Ενώ είχαν ενημε-

ρωθεί η εισαγγελία, η αστυνομία και οι κοινωνικές υπηρεσίες, δεν έγινε καμία έρευνα, με τη δικαιολογία ότι το παιδί και η μητέρα ήταν τσιγγάνοι και ήταν δύσκολο να τους εντοπίσουν!

► Άλλα μέτρα για ΗΠΑ και άλλα για Ιράν

Πειρατεία, κατάληψη ή κατάσχεση; Σύμφωνα με το Ιράν, το Πολεμικό Ναυτικό της χώρας προχώρησε στην κατάσχεση του ελληνόκτητου πετρελαιοφόρου St. Nicholas με δικαστική απόφαση για «κλοπή ιρανικού πετρελαίου». Τα ελληνικά ΜΜΕ κάνουν λόγο για πειρατεία. Όπως έγινε γνωστό, το δεξαμενόπλοιο πριν λίγους μήνες λεγόταν Suez Raja και με σημαία Νήσων Μάρσαλ είχε κα-

τασθεθεί από το ναυτικό των ΗΠΑ υπό το πρόσχημα της «επιβολής κυρώσεων» που το οδήγησε στο λιμάνι του Τέξας. Τότε δεν υπήρξε η παραμικρή αντίδραση από την ελληνική πλευρά, η οποία είχε κάνει με τη σειρά της... «πειρατεία» σε ρωσικό πλοίο που μετέφερε ιρανικό πετρέλαιο το 2022 με εντολή των ΗΠΑ. Το περιστατικό αναδεικνύει τους κινδύνους της βαθιάς εμπλοκής της χώρας στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς.

► «Οι 60ρηδες να δουλέψουν σε σούπερ μάρκετ!»

Άλλο ένα ρεκόρ κυνισμού έσπασε ο υφυπουργός Εργασίας Πανα-

γιώτης Τσακλόγλου, φέρνοντας ως παράδειγμα τους ηλικίας 60-65 ετών Ιάπωνες, που με προθυμία εργάζονται σε σούπερ μάρκετ μέχρι να θγουν στη σύνταξη, καθώς έχουν ήδη εθελουσίως παραιτηθεί από τα υψηλά πόστα τους για να κάνουν τόπο στους νέους. Είναι ο ίδιος που πρόσφατα συνέστησε στους δικηγόρους να εργαστούν ως ντελιβεράδες, καθώς έτσι θα κερδίζουν περισσότερα. Επίσης, δήλωσε ότι όταν ήταν φοιτητής, εργαζόταν περιστασιακά ως νυχτοφύλακας. Πίσω από τα ποικίλα «παραδείγματα» του υφυπουργού κρύβεται η πρόθεση της κυβέρνησης να επιμηκύνει τα όρια συνταξιοδότησης και να νομιμοποιήσει την εργασία των ηλικιωμένων, ακόμα και στις πιο σκληρές μορφές της.

Βασίλης Παπαγεωργίου

Αντώνης Γαζάκης*

Θεσσαλονίκη: Όχι στις συγχωνεύσεις σχολείων

Ζητώ τον λόγο

Η κυβέρνηση, το υπουργείο Παιδείας και η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας προχωρούν σε συγχωνεύσεις σχολείων στη Θεσσαλονίκη, χωρίς καμία διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους και με προφανή στόχο την υποβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, προτείνεται η συγχώνευση των 4ου και 17ου Λυκείου, 13ου και 4ου Γυμνασίου και 30ου και 12ου Γυμνασίου. Οι συγχωνεύσεις αυτές θα επηρεάσουν συνολικά 1.500 μαθητές και εκπαιδευτικούς.

Επιπλέον, κλείνει το ΕΕΕΕΚ Πυλαίας λόγω ακαταλληλότητας του κτιρίου, που όμως είναι γνωστή εδώ και χρόνια, χωρίς να έχει γίνει μετεγκατάσταση. Οι μαθητές καλούνται να συνεχίσουν στα άλλα ΕΕΕΕΚ του νομού, ακόμα και εκτός πόλης, 30

χιλιόμετρα μακριά. Οι αρμόδιοι φορείς επιχειρούν να παρουσιάσουν τις συγχωνεύσεις ως αναγκαίες για την «ορθολογική διαχείριση» του μαθητικού δυναμικού και του εκπαιδευτικού προσωπικού. Ωστόσο, η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική.

Τα υπό συγχώνευση σχολεία λειτουργούν σε υποβαθμισμένες περιοχές ή/και εξυπηρετούν παιδιά από οικογένειες που ανήκουν σε φτωχές και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, αποτελούν ήδη πυρήνες

στήριξης και κοινωνικοποίησης για αυτά, έχοντας συχνά να παλέψουν σε πολύ αντίξοες συνθήκες με πλήθος παιδαγωγικών προβλημάτων. Η συγχώνευσή τους θα οδηγήσει στην αύξηση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα, καθιστώντας την εκπαιδευτική διαδικασία δυσχερέστερη. Επιπλέον, θα απομακρύνει τα παιδιά από τα σχολεία της γειτονιάς τους, γεγονός που θα δυσκολέψει την πρόσβασή τους στην εκπαίδευση και θα περιορίσει τις κοινωνικές τους επαφές.

Κυβέρνηση και υπουργείο Παιδείας επικαλούνται επίσης την ανάγκη «βελτίωσης της ποιότητας της εκπαίδευσης». Ωστόσο, η λογική των συγχωνεύσεων είναι ακριβώς η αντίθετη. Η συγκέντρωση μεγάλου αριθμού μαθητών σε ένα σχολείο δεν

είναι δυνατόν να οδηγήσει σε βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας. Αντίθετα, εντείνει τα προβλήματα και δυσχεραίνει την ομαλή λειτουργία του σχολείου. Οι συγχωνεύσεις σχολείων αποτελούν μέρος της συνολικής αντεκπαιδευτικής πολιτικής της κυβέρνησης. Η κυβέρνηση επιδιώκει να υποβαθμίσει τη δημόσια εκπαίδευση, ώστε να δημιουργήσει πεδίο για την ανάπτυξη της ιδιωτικής εκπαίδευσης. Οι γονείς, οι εκπαιδευτικοί και η κοινωνία συνολικά πρέπει να αντισταθούν στις συγχωνεύσεις σχολείων. Η δημόσια εκπαίδευση είναι δικαίωμα όλων των παιδιών, ανεξάρτητα από την κοινωνική τους προέλευση.

*μέλος ΔΣ Α' ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης με τις Παρεμβάσεις ΔΕ

Αντιδραστική τομή

Δημήτρης Δεσούλλας

Με την είσοδο του 2024, η κυβέρνηση της ΝΔ, στο πλαίσιο του κακόφημου «πολυδιάστατου εκσυγχρονισμού» (ακρίβεια, φτώχεια, καταστολή, διάλυση του ΕΣΥ, ιδιωτικά-μαϊμού πανεπιστήμια κ.α.) προωθεί νέο εκλογικό νόμο για την επιστολική ψήφο. «Πρόβα τζενεράλε» εφαρμογής της οι ευρωεκλογές της 9^{ης} Ιουνίου 2024 και στη συνέχεια η μονιμοποίηση στις βουλευτικές εκλογές. Όπως είναι γνωστό, στις εκλογές βίας και νοθείας του 1961, για να εκλεγεί «αυτοδύναμος» ο Κ. Καραμανλής, «εθνάρχης» της αστικής τάξης και της ΕΡΕ, ψήφισαν οι νεκροί (!) και από 2-3 φορές ο στρατός, η χωροφυλακή και τα ΤΕΑ, που έδερναν τους αριστερούς στα εκλογικά τμήματα — συγκλονιστικές περιγραφές υπάρχουν για εκείνες τις εκλογές στη *Μαύρη Βίβλο* της ΕΔΑ.

Τηρουμένων των ιστορικών και πολιτικών αναλογιών, εκείνες τις άθλιες μεθόδους νοσταλγούν, θέλουν να αντιγράψουν και να προσαρμόσουν στο παρόν, οι σύγχρονοι εκλογομάγειροι της ΝΔ (τσεκουρίδης-Βορίδης, Ν. Κεραμέως, Α. Δρυμιώτης κ.α.). Έχουν εξασφαλίσει την αμέριστη στήριξη των καθεστωτικών ΜΜΕ και των ενσωματωμένων «συνταγματολόγων». Στόχος τους είναι η διαίωση της αυτοδυναμίας-παντοδυναμίας-πανδημίας του Μητσοτάκη και της ΝΔ. Δεν πρόκειται για εκσυγχρονισμό, όπως ισχυρίζεται η κυβέρνηση, αλλά για αναχρονισμό. Η επιστολική ψήφος *έρχεται για να συμπληρώσει και να θωρακίσει ολόκληρο το ληστρικό και καλπνοθευτικό εκλογικό οπλοστάσιο της αστικής τάξης*: δώρο-μπόνους 30 ή 50 εδρών στο πρώτο κόμμα, «κόφτης» 3% και κλοπή περίπου 30 εδρών από τα μικρά κόμματα, κάλπικη ψήφος αποδήμων, επιστολική ψήφος βουλευτών στη Βουλή, άρνηση ψήφου στους μετανάστες, κρατική χρηματοδότηση κομμάτων κ.ά. Πρόκειται για αντιδραστική τομή, για παραπέρα νεοσυντηρητική ανασυγκρότηση του αστικού πολιτικού συστήματος, σε συνθήκες κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού.

Η επιστολική ψήφος παραβιάζει ωμά ακόμα και το αστικό Σύνταγμα, που είναι προϊόν ενός διαφορετικού πολιτικού συσχετισμού. Το Σύνταγμα στο άρθρο 51, παράγραφος 3, αναφέρει ρητά και κυριαρχικά ότι: «Οι βουλευτές εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία από τους πολίτες που έχουν εκλογικό δικαίωμα, όπως ο νόμος ορίζει. Ο νόμος δεν μπορεί να περιορίσει το εκλογικό δικαίωμα». Η επιστολική ψήφος όχι μόνο δεν διασφαλίζει αυτή τη συνταγματική επιταγή. Αντίθετα, στην πράξη υπονομεύει και καταργεί: α) Την αμεσότητα της ψήφου, διευκολύνοντας την πολιτική παθητικοποίηση-αποστασιοποίηση αλλά και την εξαγορά ψήφων από εξαθλιωμένους ανθρώπους ή από ανήμπορους υπερήλικες σε ιδρύματα. β) Την καθολικότητα, εισάγοντας απαράδεκτες και αντιδημοκρατικές διακρίσεις

Επιστολική εκλογική βία και νοθεία από τη ΝΔ

► Βαθιά αντιδημοκρατικό και καλπνοθευτικό κυβερνητικό νομοσχέδιο, έκφραση του κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού

μεταξύ των πολιτών και γ) τη μυστικότητα, παραπέμποντας στους πολιτικούς εκβιασμούς και στις εκλογικές νοθείες των ανώμαλων πολιτικών περιόδων.

Η επιστράτευση των γνωστών ενσωματωμένων «συνταγματολόγων» για τη δικαιολόγησή της και για τη συνολική οικοδόμηση ενός ολοκληρωτικού «παρασυντάγματος» (όπως γίνεται και με το άρθρο 16 για τα ιδιωτικά-μαϊμού πανεπιστήμια) δεν νομιμοποιεί την αντιλαϊκή κυβερνητική πολιτική. Αντίθετα, υπερτονίζει το γεγονός ότι πρόκειται για *χονδροειδή αλλοίωση του εκλογικού σώματος και του εκλογικού αποτελέσματος*, για καταδολείωση της λαϊκής ψήφου, για πλήρη διακωμώδηση της λαϊκής κυριαρχίας.

Η κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι με την επιστολική ψήφο επιδιώκει: α) «τη σύσφιξη των δεσμών των αποδήμων Ελλήνων με τη μητέρα πατρίδα, ικανοποιώντας δικό τους αίτημα» και β) να διευρύνει τη λαϊκή συμμετοχή στις εκλογές

και να περιορίσει την τεράστια αποχή. Πρόκειται για έωλα και υποκριτικά επιχειρήματα. Συγκεκριμένα, πρώτο: Στις διπλές βουλευτικές εκλογές Μαΐου-Ιουνίου 2023, η κυβέρνηση αρνήθηκε επίμονα να ψηφίσουν οι εκατοντάδες χιλιάδες εποχιακά εργαζόμενοι στον τόπο εργασίας τους, σε ειδικά εκλογικά τμήματα ή με ειδικούς εκλογικούς καταλόγους. Αντίθετα, τώρα επειγόντως καθιερώνει επιστολική ψήφο, χωρίς καμιά προϋπόθεση, σε παγκόσμια κλίμακα για τα εκατομμύρια απόδημους Έλληνες (μέχρι 5^{ης} γενιάς), που δεν έχουν καμιά σχέση με την οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή της χώρας. Για να αλλοιώσει το εκλογικό αποτέλεσμα, καταργεί και τις ελάχιστες προϋποθέσεις-εγγυήσεις που υπήρχαν στον νόμο Θεοδωρικάκου (προϊόν οικογενειακής συναίνεσης), με τον οποίον ψήφισαν οι απόδημοι αυτοπροσώπως (όχι επιστολικά) σε ειδικά εκλογικά τμήματα. Την άμεση εφαρμογή της ανεξέλεγκτης επιστολικής ψήφου συμφώνησαν ο Μητσοτάκης και ο Κασσελάκης, στην πρώτη συνάντησή τους (που ακριβώς γι' αυτό κράτησε μιάμιση ώρα)! Κουμπάρος στον πολιτικό γάμο Μητσοτάκη-Κασσελάκη είναι ο ελληνοαμερικανός παράγοντας Αντώνης Διαματάρης, που είχε υποχρεωθεί σε παραίτηση από τη θέση του υπουργού.

Δεύτερο: Η τεράστια αποχή στις εκλογές δεν οφείλεται στην απουσία επιστολικής ψήφου. Οφείλεται στη *μαζική αποστροφή των εργαζομένων και ειδικά της νεολαίας*, απέναντι στο αστικό πολιτικό σύστημα που βρίσκεται σε βαθιά κρίση και αδυνατεί να τους ενσωματώσει με θετικό τρόπο. Η κυβέρνηση της ΝΔ αρνείται επίμονα να εκκαθαρίσει τους μπαγιάτικους εκλογικούς καταλόγους. Αποτέλεσμα: Στην Ελλάδα των 11 εκατομμυρίων κατοίκων (10,3 εκατ. Έλληνες και 700.000 μετανάστες που στερούνται του δικαιώματος ψήφου), στους εκλογικούς καταλόγους βρίσκονται σήμερα γραμμένοι 9,8 εκατ. πολίτες! Γεγονός που διογκώνει τεχνητά τη μεγάλη αποχή και την κάνει τεράστια! Στις συνθήκες αυτές είναι τεράστια η πολιτική ευθύνη του ΣΥΡΙΖΑ και των άλλων κομμάτων της αστικής αντιπολίτευσης για τη συναίνεση που προσφέρουν στις καλπνοθείες του Μητσοτάκη και της ΝΔ.

Το ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, από θέση αρχών, παλεύουν για την άμεση κατάργηση της επιστολικής ψήφου και ολόκληρου του ληστρικού και καλπνοθευτικού εκλογικού οπλοστασίου της αστικής τάξης. Για την ισοτιμία της λαϊκής ψήφου, με πάγιο εκλογικό σύστημα στο Σύνταγμα, την καθαρή αναλογική για όλες τις εκλογές, βουλευτικές, ευρωεκλογές, δημοτικές, περιφερειακές, σε συνδικάτα, συλλόγους, συνεταιρισμούς. Συνδέουν τη μαζική, λαϊκή διεκδίκηση αυτών των ώριμων δημοκρατικών πολιτικών στόχων με τη μάχη των ευρωεκλογών της 9^{ης} Ιουνίου 2024. Κυρίως, με τον συνολικό πολιτικό αγώνα για την ανατροπή της αντιλαϊκής πολιτικής κυβέρνησης-ΕΕ-NATO-κεφαλαίου.

Το ΝΑΡ και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ παλεύουν για την άμεση κατάργηση της επιστολικής ψήφου και ολόκληρου του ληστρικού εκλογικού οπλοστασίου της αστικής τάξης

Επιλεκτικές συγκρίσεις ποσοστών που βολεύουν

Τόσο ο απολογισμός για το 2023 όσο και οι προβλέψεις για τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας για το 2024 αποπνέουν ένα θριαμβευτικό κλίμα ειδικά στα ελεγχόμενα από την κυβέρνηση της ΝΔ μέσα. Το αφήγημα είναι ότι υπάρχει οικονομική ανάπτυξη μεγαλύτερη της ευρωζώνης, μέσα από πακτωλό επενδύσεων σε συνθήκες εύκολου δανεισμού λόγω ανόδου επενδυτικής βαθμίδας, μείωσης χρέους, αλλά και της ανεργίας. Εντυπωσιάζει, επίσης, η αφωνία και η έλλειψη στοιχειώδους αποδόμησης των έωλων κυβερνητικών επιχειρημάτων από μεριάς της κοινοβουλευτικής αντιπολίτευσης (ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ και ακροδεξιά), αφήνοντας χώρο (ελεγχόμενης) κριτικής μόνο σε πρώην υπουργούς και τεχνοκράτες όλων των τάσεων.

Πριν γίνει αναλυτική αναφορά σε ένα προς ένα τα κυβερνητικά επιχειρήματα, επισημαίνονται τρεις μεθοδολογικές αλχημείες της κυβέρνησης.

Πρώτο: Η κυβέρνηση προτιμά να παίζει με μεταβολή ποσοστών αποκρύπτοντας τα απόλυτα νούμερα.

Δεύτερο: Και αυτή ακόμη η σύγκριση ποσοστών που κάνει για διάφορα μεγέθη αφορά μεταβολές κυρίως σε σχέση με την καταβύθιση της οικονομίας σε συνθήκες πανδημίας και λίγο μετά, ενώ αποφεύγει όπως ο διάβολος το λιβάνι να συγκρίνει με την προ-μνημονιακή περίοδο!

Τρίτο: Προβάλλει (επιλεκτικές) συγκρίσεις με τις επιδόσεις της οικονομίας στην ΕΕ, αποκρύπτοντας ότι η τελευταία είναι σε μια κατάσταση τελματώδους στασιμότητας, επιβράδυνσης, στα όρια κυριολεκτικά της ύφεσης.

Στο κείμενο αυτό αφενός θα αξιολογηθούν αντικειμενικά οι ισχυρισμοί που προβάλλονται και αφετέρου, κυρίως, θα σταθμιστούν με βάση τα διαφορετικά ταξικά συμφέροντα. Η τελευταία διάσταση λείπει εντελώς από τις αναλύσεις του συρμού στα αστικά μέσα, les και oloi, «λαός και Κολωνάκι», στο ίδιο τραπέζι τρώμε και πίνουμε.

Η κυβερνητική προπαγάνδα έχει διαμορφώσει μια εικόνα success story για την οικονομική διαχείριση στην Ελλάδα, παρουσιάζοντας αποσπασμένα στοιχεία. Η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική, ακόμα και με τα εργαλεία της αστικής πολιτικής. Πολύ περισσότερο, εάν μιλήσουμε για τη ζωή των εργαζομένων, όπου η υπερεκμετάλλευσή τους είναι το έδαφος για να αναπτυχθεί η κερδοφορία των καπιταλιστικών επιχειρήσεων.

Οικονομική πολιτική της κυβέρνησης Από παραμύθι σε μύθο

Ανάλυση

Παναγιώτης Μαυροειδής

Ας αφήσουμε προς το παρόν το ταξικό πρόσημο της περιφνηματικής «ανάπτυξης» και ας μπούμε «στα παπούτσια» της κυρίαρχης αφήγησης, όπου όλα μετρώνται με όρους ΑΕΠ.

Για την ανάπτυξη και την άνοδο του ΑΕΠ

Το επιχείρημα που προβάλλεται είναι ότι η ανάπτυξη του ΑΕΠ στην ευρωζώνη είναι 1+ και στην Ελλάδα 2+ (για την ακρίβεια 2,4% για το 2023 και πρόβλεψη 2,5% για το 2024). Είναι αυτό για πανηγυρισμούς, όταν μάλιστα υπάρχουν και εκτιμήσεις όπως της ING και της Ιταλικής UniCredit, που κάνουν λόγο για επιβράδυνση για το 2024 με άνοδο ΑΕΠ στο 1,3%;

Η μεγάλη εικόνα είναι ότι η ελληνική οικονομία είναι η μόνη από όλες τις ευρωπαϊκές οικονομίες που επλήγησαν από την κρίση του 2008-2009, που δεν έχει γυρίσει στα προ κρίσης μεγέθη, καθώς το ΑΕΠ το 2023 ήταν 222 δισ. ο στόχος για το 2024 είναι 235 δισ, ενώ το 2009 ήταν 235 δισ. Σημειώνεται εδώ ότι τα νούμερα για τα 2023 είναι σε τρέχουσες τιμές, δηλαδή φουσκωμένα λόγω του πληθωρισμού. Μιλώντας σε ποσοστά, σε σύγκριση με το 2009, το ελληνικό ΑΕΠ είναι 6% χαμηλότερο, ενώ στην ευρωζώνη είναι 18% υψηλότερο σε σχέση με το 2009.

Η κυβέρνηση κρύβει την εικόνα σε σχέση με την εξέλιξη του μεγέθους της οικονομίας και παίζει με τα ποσοστά ανάπτυξης σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Ο λόγος που μπορεί να παρουσιάζει μια πλασματικά έστω καλή εικόνα είναι απλός: Το 2020 λόγω πανδημίας είχαμε βύθιση του ρυθμού ανάπτυξης -9%, οπότε στη συνέχεια είναι λογικό να έχουμε σημαντικούς ρυθμούς ανάπτυξης

οι οποίοι βαίνουν μειούμενοι (2021: 8,4%, 2022: 5,6%).

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας βρίσκεται μακριά από το αντίστοιχο ευρωπαϊκό (μόλις στο 65,4%). Η κυβέρνηση προβάλλει τη σχετική βελτίωσή του σε σχέση με το 2020 (ήταν 59%), αποσιωπά όμως το γεγονός ότι είναι πολύ μικρότερο από αυτό του 2009 (95,3%).

Επενδύσεις

Η επίδοση του 2023 και προσδοκώμενη άνοδος του ΑΕΠ και των επενδύσεων κατά 60% έχουν να κάνουν με τις εισροές από το Πρόγραμμα Ανάκαμψης (36 δισ., 50% σε χορηγήσεις και 50% σε δάνεια) και το ΕΣΠΑ, με την πλειοψηφία αυτών των πακέτων να πηγαινούν σε κατασκευές, ενώ άλλες επενδύσεις που θεωρούνται περισσότερο παραγωγικές μακροπρόθεσμα φαίνεται είναι πενιχρές.

Πρόκειται για δημόσιο χρήμα (κοινοτικό με συνεπικύρωση από εθνικό) το οποίο δίνεται απευθείας στους καπιταλιστές είτε με μηδενική

συμμετοχή τους («δημόσια» έργα) είτε και κάποια συμμετοχή τους (Σύμπραξη Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα). Την ίδια στιγμή που το κλασικό «εθνικό» Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), περιορίζεται σε χαμηλά επίπεδα (3-5% του ΑΕΠ).

Αν θέλει κανείς να αποτιμήσει ουσιαστικά το ειδικό βάρος των νέων επενδύσεων θα πρέπει να υπολογίσει όχι τον ακαθάριστο αλλά τον καθαρό σχηματισμό παγίου κεφαλαίου, δηλαδή να αφαιρέσει τις αποσβέσεις του υπάρχοντος εξοπλισμού/κεφαλαίου. Έτσι, προκύπτει ότι η Ελλάδα είχε αρνητικό καθαρό σχηματισμό παγίου κεφαλαίου από το 2011 έως και το 2022, δηλαδή βρισκόταν σε κύκλο απο-επένδυσης και ταυτόχρονα αναδιάρθρωσης (για λόγους που αφορούν νέα πεδία κερδοφορίας), αλλά όχι «επενδυτικού μπουμ». Οι απώλειες (αποσβέσεις) της περιόδου είναι άνω των 100 δισ. και μόνο από το 2022 και μετά, οριακά οι νέες επενδύσεις ξεπέρασαν το ύψος των αποσβέσεων, φτάνοντας το 13,7% του ΑΕΠ όταν ο ευρω-

παϊκός μέσος όρος είναι 22%.

Είναι αναγκαίες αποσαφηνίσεις σε ότι αφορά τη φιλολογία για την άνοδο της επενδυτικής βαθμίδας. Αυτή πρακτικά σημαίνει, άμεσα ή έμμεσα, ευκολότερο δανεισμό για τράπεζες και επιχειρήσεις και τίποτα περισσότερο για τον εργαζόμενο κόσμο. Ευκολότερος δανεισμός με φθηνότερο χρέος που θα οδεύσει στην ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων κυρίως σε κατασκευές, real estate και υπερ-τουρισμό, μαζί και σε εξαγορές δημόσιας περιουσίας.

Μισθοί εργαζομένων

Μελέτες των τραπεζών εκτιμούν ότι η όποια ανοδική τάση των μισθών δε θα επηρεάσει τις επιχειρήσεις, διότι τα προηγούμενα χρόνια οι πενιχρές αυξήσεις υπολείπονταν του πληθωρισμού. Η κυβέρνηση κάνει λόγο για άνοδο του κατώτατου μισθού (αφορά μικρό ποσοστό μισθωτών) και του μέσου μισθού. Και πάλι ωστόσο ψεύδεται: Ο μέσος μισθός στον ιδιωτικό τομέα το 2009 ήταν 1.234 ευρώ, ενώ το 2023 ήταν 1.038 ευρώ (Καθημερινή 27/12). Το τελευταίο είναι παραπλανητικό μέγεθος, καθώς συμψηφίζει εργατικούς μισθούς με υψηλότερους μισθούς μισθωτών μικροαστικών και αστικών στρωμάτων. Πρόσφατη έρευνα ανέφερε ότι το 80% των μισθωτών δεν είχαν καμία ονομαστική αύξηση μισθού, δηλαδή είχαν μείωση αν ληφθεί υπόψη ο πληθωρισμός.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ σε ένα σύνολο 35 χωρών, οι εργαζόμενοι στην

Ελλάδα έχουν το δεύτερο χαμηλότερο ωριαίο μισθό, ενώ σε τέσσερις μόνο χώρες δουλεύουν περισσότερο από ό,τι στη χώρα μας

Σε σχέση με τις τριετίες, πρέπει να επισημαίνεται ότι η λεγόμενη «επιστροφή» τους αφορά το 2024 και μετά, δηλαδή ισχύει ότι είχε

πτυξιακές πολιτικές θα πρέπει να κινούνται στο πλαίσιο της δημοσιονομικής σταθερότητας. Στο δια ταύτα, για το 2024 έχει τεθεί στόχος για πρωτογενές πλεόνασμα 2,4% σε συμμόρφωση με τις ευρωμνημονιακές δεσμεύσεις. Το 2024 είναι χρονιά άρσης της λεγόμενης «ρήτρας διαφυγής»

ονάσματος/ελλείμματος. Η απόφαση ωστόσο αυτή καταδεικνύει τη γύμνια της ΕΕ και όσων ομνύουν σε αυτήν: Δαπάνες για πόλεμο και θάνατο χωρίς περιορισμό, όχι όμως και δαπάνες για παιδεία, υγεία, κοινωνικές πολιτικές.

Έλλειμμα

Η κυβέρνηση δίνει έμφαση στη μείωση του ελλείμματος, ωστόσο η μεγάλη εικόνα είναι ότι η Ελλάδα για συνεχόμενα χρόνια έχει έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (πάνω από 6-7% του ΑΕΠ το 2023, κοντά στα 20 δισ., έναντι 9,6% το 2022). Ακόμη και για το 2028 η πρόβλεψη είναι για 3% έλλειμμα.

Πέρα από αυτά, τα έσοδα στηρίζονται υπερβολικά στον τουρισμό που είναι κλάδος ευάλωτος σε υγειονομικές, πολεμικές και περιβαλλοντικές/κλιματικές κρίσεις η ανάπτυξη του οποίου μάλιστα πάει χέρι χέρι με την εκδίωξη των εργαζομένων/κατοίκων από τη χρήση ακτών και λοιπών ομορφιών, καθώς και με εργασιακό καθεστώς γαλέρας.

Οι λοιπές εξαγωγές, με τη σχετική εξαίρεση των αγροτικών προϊόντων αφορούν αγαθά με μεγάλο ποσοστό ενσωμάτωσης στη δομή τους εισαγόμενα αγαθά (με πιο κραυγαλέο παράδειγμα τα καύσιμα). Έτσι κάθε άνοδος στις εξαγωγές προκαλεί άνοδο και στις εισαγωγές, ενώ κάθε διαταραχή στις εφοδιαστικές αλυσίδες ή αύξηση του κόστους των εισαγόμενων, φέρνει τα πάνω κάτω.

Το τελικό ταξικό ισοζύγιο της κυβερνητικής πολιτικής

Αρχικά, αν συμπληρώσουμε τις εικόνες: Το ποσοστό ανεργίας είναι το δεύτερο υψηλότερο στην Ευρώπη και το υψηλότερο στους νέους. Έπεσε ως ποσοστό, αλλά όχι κυρίως επειδή άνοιξαν (επισφαλείς και κακοπληρωμένες) δουλειές, όσο περισσότερο διότι Έλληνες και μετανάστες εργάτες έφυγαν και μειώθηκε το δυνάμει εργατικό δυναμικό.

Την ίδια στιγμή, σε σχέση πάντα με το 2009, τα έσοδα από ΦΠΑ ανέβηκαν 40%, ο φόρος εισοδήματος ανέβηκε κατά 25%, ενώ τα συνολικά φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν 23%.

Δηλαδή, ο κόσμος πληρώνει περισσότερους φόρους τη στιγμή που εργάζεται περισσότερο (ή ξενιτεύεται) και το εισόδημα μειώνεται. Το να πανηγυρίζει κανείς (όπως η κυβέρνηση της ΝΔ) σε αυτές τις συνθήκες, θυμίζει αυτόν που ηγαίνει σε κηδεία και αναφωνεί «πέντε πέντε την ημέρα και εκατό την εβδομάδα». Φυσικά, τίποτα το αφύσικο για την κυβέρνηση, ακριβώς διότι είναι ο νεκροθάφτης του εργατικού και λαϊκού εισοδήματος.

Αυτή είναι η θλιβερή πραγματικότητα της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο της κυριαρχίας του δόγματος «πρώτα οι επενδύσεις και τα κέρδη» και πάντα μέσα στο πλαίσιο των δημοσιονομικών κανόνων της ΕΕ, αν θέλουμε να την δούμε από τη σκοπιά των εργατικών και λαϊκών στρωμάτων.

Στο εθνικό επίπεδο, μέσω της εκάστοτε αστικής κυβέρνησης, της άγριας φορολογίας, της ακρίβειας και της λιτότητας (με τη «βοήθεια» του αυταρχισμού αλλά και της συναίνεσης) επιβάλλεται μια διαρκής μεταφορά εισοδήματος από «κάτω» προς τα «πάνω» και «έξω». Στη συνέχεια, (μέρος από) το κλεμμένο χρήμα «επιστρέφει» απευθείας στις τσέπες των μεγάλων επιχειρήσεων ως «πακέτα επενδύσεων» και οι «ιθαγενείς» καλούνται να υμνολογήσουν χάντρες και καθρεφτάκια (με τη «βοήθεια» της διακομματικής ευρωλαγνείας).

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας βρίσκεται μόλις στο 65,4% του ευρωπαϊκού, όταν το 2009 ήταν στο 95,3%. Οι μισθοί είναι σημαντικά μικρότεροι, ενώ οι τιμές έχουν απογειωθεί

κάποιος «γράφει» έως το 2012 και από το 2012 έως το 2024 θεωρείται ως μη υπάρχον διάστημα!

Δημοσιονομική σταθερότητα

Η κυβέρνηση με κάθε ευκαιρία ξεκαθαρίζει ότι οι ανα-

(που είχε δώσει το «δικαίωμα» παρέκκλισης από τους δημοσιονομικούς κανόνες και δυνατότητα ενισχύσεων λόγω πανδημίας).

Προβάλλεται ως επιτυχία η πιθανή εξαίρεση των πολεμικών δαπανών σε σχέση με τον «κόφτη» των δημοσιονομικών στόχων περί πλε-

Το χρέος μεγαλώνει, το ξεπούλημα συνεχίζεται

► Μεγαλύτερο το χρέος το 2023 από το 2009, όταν μπήκαμε στα ευρω-μνημόνια

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ διατυμπανίζει τη μείωση του χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ (160% το 2023 έναντι 212% το 2020). Ωστόσο, το ποσοστό βγαίνει μικρότερο, διότι αυξήθηκε ο παρονομαστής (ΑΕΠ) λόγω πληθωρισμού. Ο αριθμητής (χρέος) όχι μόνο δεν μειώθηκε αλλά αντίθετα αυξήθηκε κατά 35 δισ. σε σχέση με το 2020. Το 2023 έκλεισε με χρέος 357 δισ., όταν το 2009 ήταν 298 δισ. Οι διεθνείς οργανισμοί προβλέπουν για το 2028 υψηλότερο χρέος 145% του ΑΕΠ.

Σήμερα το χρέος παραμένει πάνω από το επίπεδο του 2012 τόσο ως απόλυτο μέγεθος όσο και ως ποσοστό του ΑΕΠ παρά τα κουρέματα (53,5% συνολικά) τη σφαγή των μνημονίων, απλή απόδειξη ότι στόχος

της αστικής επίθεσης δεν ήταν το χρέος αλλά το χτύπημα λαϊκού εισοδήματος, εργατικών κατακτήσεων και δημόσιας περιουσίας.

Η παραπέρα μείωση είναι εξαιρετικά επισφαλής: Πρώτο, με την άρση της ρήτρας διαφυγής το 2024 προκύπτει υποχρέωση για πλεόνασμα τουλάχιστον 2%. Δεύτερο, λόγω του τερματισμού των χαμηλών επιτοκίων δανεισμού το 2022. Τρίτο, λόγω υψηλότερων επιτοκίων αναχρηματοδότησης του τοκισμού (παρά την είσοδο σε ανώτερη επενδυτική βαθμίδα!). Τέταρτο, το 2022 έληξαν τα έσοδα από την επιστροφή εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ από τα κέρδη της ΕΚΤ από αγορά, ομολόγων του ελληνικού δημοσίου. Πέμπτο, το 2026

λήγει η ένεση κεφαλαίων από Ταμείο Ανάκαμψης. Όλα τα παραπάνω σημαίνουν ότι ο λεγόμενος «δημοσιονομικός χώρος» για κοινωνικές πολιτικές στενεύει απελπιστικά.

Την ίδια στιγμή βαφτίζεται «αξιοποίηση» της δημόσιας περιουσίας, η περαιτέρω ιδιωτικοποίησή της με έμφαση στα ακίνητα της ΕΤΑΔ και πρώτη προτεραιότητα τα ακίνητα στο Παραλιακό Μέτωπο Αττικής, ενώ προγραμματίζεται επίσης η εκχώρηση των υπόλοιπων περιφερειακών αεροδρομίων, μαζί και οι παραχωρήσεις Διμανίων Ηρακλείου και Βόλου, της Εγνατίας, της Αττικής Οδού και η είσοδος του αεροδρομίου Ελευθέριος Βενιζέλος στο Χρηματιστήριο.

NAP: Δημόσιος προσυεδριακός διάλογος

ΚΑΘΩΣ προχωρούν οι εσωοργανωτικές διαδικασίες για το 5^ο Συνέδριο του NAP για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση, που θα γίνει 1-3 Μαρτίου, η Επιτροπή Προσυεδριακού Διαλόγου απηύθυνε δημόσιο κάλεσμα συμμετοχής στον προσυεδριακό διάλογο. Καλούνται τα μέλη του NAP και της νΚΑ, φίλοι/ες και συναγωνιστές/στρίες, τα μέλη και όσοι παρακολουθούν την «Πρωτοβουλία για σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα», αγωνιστές/στρίες της αντικαπιταλιστικής και μαχόμενης Αριστεράς, του λαϊκού, εργατικού και νεολαιίστικου κινήματος. Όπως σημειώνεται, κείμενα δημόσιου προσυεδριακού διαλόγου μπορούν να σταλούν μέχρι και την Παρασκευή 23 Φεβρουαρίου. Τα κείμενα θα δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του NAP (έως 6.000 λέξεις), ή σε ειδική σελίδα του Πριν (έως 600 λέξεις). Τα άρθρα μπορούν να στέλνονται με e-mail στη διεύθυνση dialogos.5o.synedrio@gmail.com με την ένδειξη (στο θέμα του ηλεκτρονικού μηνύματος): «Για την Επιτροπή Προσυεδριακού Διαλόγου» ή μέσω των ΟΒ του NAP και της νΚΑ. Τα άρθρα θα είναι επώνυμα και θα συνοδεύονται από στοιχεία του συντάκτη ή της συντάκτριας. Ταυτόχρονα, συνεχίζεται η οικονομική εξόρμηση για το 5^ο Συνέδριο του NAP, ενώ όπως υπογραμμίζεται, υπάρχει μεγάλη ανάγκη ενίσχυσης της οργάνωσης.

Ακροβασίες | Βασίλης Παπαγεωργίου

Με ένα ...κλικ

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ (13/1) ΣΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

► Συνεχίζονται τα Σάββατα αλληλεγγύης στην Παλαιστίνη σε πείσμα της κυβέρνησης που προχώρησε σε καταστολή της κινητοποίησης του περασμένου Σαββάτου με χημικά. Η Ένωση Παλαιστινίων Εργαζομένων και η Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης στον Παλαιστινιακό Λαό Σωματείων και Συλλογικοτήτων καλούν σε νέα κινητοποίηση σήμερα, Σάββατο 13/1, στις 12 το μεσημέρι στην πλατεία Συντάγματος. Κάλεσμα σε συλλαλητήριο την ίδια μέρα στις 2 μ.μ. στο Πάρκο Ελευθερίας και πορεία στην Πρεσβεία του Ισραήλ απευθύνουν η Συμμαχία Σταματήστε τον Πόλεμο και η Παλαιστινιακή Παροικία Ελλάδας.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΑ ΜΜΕ

► Το Σάββατο 13/1, στις 6 μ.μ. στην αίθουσα Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών (Γ. Γενναδίου 8 και Ακαδημίας, 7^{ος} όροφος), η Πρωτοβουλία για την Ανατροπή στα ΜΜΕ διοργανώνει εκδήλωση με τίτλο «Από το Predator στη Γάζα: Προπαγάνδα και αλήθεια στα ελληνικά ΜΜΕ». Ομιλητές/τριες: Μαρινίκη Αλεβιζοπούλου, Πέτρος Παπακωνσταντίνου, Πάνος Χαρίτος, Άρης Χατζηστεφάνου. Θα συντονίσει η Δανάη Μαραγκουδάκη.

ΑΡΠΑ ΒΥΡΩΝΑ: ΓΛΕΝΤΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

► Η Αριστερή Παρέμβαση Βύρωνα (ΑΡΠΑ) καλεί σε μια βραδιά με λαϊκά και ρεμπέτικα από τη Λαϊκή Ορχήστρα Λαμπηδόνας το Σάββατο 20/1, μετά τις 9 μ.μ., στη Λαμπηδόνα (άλσος Αγ. Τριάδας). Είσοδος ελεύθερη.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

► Η Αντιφασιστική Κίνηση Καλαμάτας διοργανώνει το Σάββατο 13/1 στις 7 μ.μ. στο Αμφιθέατρο της Φιλαρμονικής συζήτηση με θέμα «Η Πολιτική Δράση στο στόχαστρο. Από την καρανάνα μέχρι σήμερα». Ομιλητές: Κώστας Παπαδάκης, Άννη Παπαρούσου και ένα μέλος της Κίνησης.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

► Ο Δημήτρης Δάρας προσφέρει στη μνήμη του αδελφού του Γιάννη, που έφυγε πρόωρα από τη ζωή πριν ένα χρόνο, το ποσό των 100 ευρώ για την ενίσχυση του Πριν.

Καλαμάτα: Δικάζονται οι συλληφθέντες της επετείου Γρηγορόπουλου

ΣΕ ΔΙΚΗ οδηγούνται την Πέμπτη 24/1 τα μέλη της Αντιφασιστικής Κίνησης Καλαμάτας Στάθης Γιακουμής, Σταύρος Κάρτσωνας και Δονάτος Νίκου. Είχαν συλληφθεί στις 6 Δεκεμβρίου 2020 στην Καλαμάτα διότι συμμετείχαν σε απόπειρα κινητοποίησης την επέτειο δολοφονίας του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου. «Να αθωωθούν όλοι οι αγωνιστές! [...] Η τρομοκρατία δεν θα περάσει, του λαού η πάλη θα την σπάσει!», τονίζει η Κίνηση για τις Ελευθερίες, τα Δημοκρατικά Δικαιώματα, την Αλληλεγγύη (ΚΕΔΔΑ), ενώ δεκάδες είναι τα ψηφίσματα αλληλεγγύης στους τρεις διωκόμενους.

Λιμάνι Πειραιά: Τραυματισμός εργαζόμενου από πτώση κοντέινερς

ΑΚΟΜΗ ένα σοβαρό εργατικό ατύχημα στο μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας καταγγέλλει η Ένωση Εργαζομένων Διακίνησης Εμπορευματοκιβωτίων στις προβλήτες του Πειραιά (ΕΝΕΔΕΠ). Συγκεκριμένα, ένας λιμενεργάτης τραυματίστηκε, όταν λόγω των ανέμων «έβρεξε» κοντέινερς. Ύστερα από παρέμβαση του σωματείου έγινε παύση εργασιών, ενώ η ΕΝΕΔΕΠ κατηγορεί την εταιρεία ότι για μια ακόμα φορά αγνόησε την ασφάλεια των εργαζομένων. «Σε μια περίοδο που αναμένεται να ανακινώσουν τα κέρδη του λιμανιού για το 2023 και ενώ τα κέρδη ήταν μέχρι το Σεπτέμβριο περίπου 66 εκατ. ευρώ (39,9% αύξηση κερδών), η Cosco/DPOT δεν σταματάνε τη λειτουργία των λιμενικών εργασιών για να μην χάσουν ευρώ», σημειώνει.

Ανυπότακτοι Γονείς κατά ιδιωτικών ΑΕΙ

Την πλήρη αντίθεσή τους στα σχέδια της κυβέρνησης για την ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων εκφράζουν οι Ανυπότακτοι Γονείς. «Απέναντι σε αυτή την επίθεση, είναι προφανές ότι χρειάζεται να υπάρξει απάντηση από ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα. Γονείς, μαθητές και εκπαιδευτικοί από κοινού και συντονισμένα πρέπει να δώσουμε τη μάχη τώρα, ώστε η κυβερνητική πολιτική να ηττηθεί. Το νομοσχέδιο έκτρωμα δεν θα περάσει, θα ακυρωθεί», σημειώνουν μεταξύ άλλων.

ΚΟΥΠΟΝΙ

για τους αναγνώστες του

PRIN

θέατρο

Με την επίδειξη του παρόντος κουπονιού, το Πριν παρέχει τη δυνατότητα σε 2 αναγνώστες του να παρακολουθήσουν την παράσταση **Ο Γλάρος του Άντον Τσέκωφ**, με ένα κανονικό εισιτήριο αξίας 15 ευρώ!

Παραστάσεις: Παρασκευή-Σάββατο στις 9 μ.μ. και Κυριακή στις 8 μ.μ. Θέατρο Άτις-Νέος Χώρος (Λεωνίδου 12, Μεταξουργείο).

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 2103225207

Η προσφορά ισχύει για όλες τις παραστάσεις από Παρασκευή 22/12. Απαραίτητη η τηλεφωνική κράτηση, η ενημέρωση του ταμείου και η επίδειξη του κουπονιού στην είσοδο

Γιώτα Ιωαννίδου

Τρεις δρόμοι της υπαρκτής Αριστεράς και η τέταρτη τάση της ανατροπής

► Κυβερνητισμός, διαμαρτυρία, κινηματισμός ή εργατική πολιτική;

Στο 5^ο Συνέδριο μας (1-3 Μάρτη) επιχειρούμε να ψηλαφίσουμε απαντήσεις και να τις καταθέσουμε προς συζήτηση, στο ερώτημα μιας συνολικής, στρατηγικής απάντησης απέναντι σε έναν καπιταλισμό που προελαύνει παράγοντας βαρβαρότητα σε όλα τα πεδία, σε έναν καπιταλισμό που συνιστά αναχρονισμό για την ανθρωπότητα. Θεωρούμε ότι είναι επείγουσα, αναγκαία αλλά και δυνατή μια σύγχρονη αντικαπιταλιστική, εργατική απάντηση με κομμουνιστική προοπτική. Κι όχι απλά σε επίπεδο θεωρίας. Αλλά ανιχνεύοντας στόχους, δρόμους και υποκείμενα στο σήμερα, αποφεύγοντας την ευκολία της συνήθειας σε μια πραγματικότητα που –κατά την κυρίαρχη λογική– δεν αλλάζει.

Σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της υφηλίου μαίνεται ένας κοινωνικός πόλεμος, με χαρακτηριστικά λεηλασίας της εργατικής δύναμης, της φύσης, του ανθρώπου και της ζωής, απροκάλυπτα επιθετικός από τον κόσμο του κεφαλαίου, πολεμικός, με προληπτικό πραξικόπημα διαρκείας ενάντια σε κάθε αντίσταση ή απειλή αντίστασης, από ένα βαθύ ολοκληρωτικό αστικό κράτος ή τις διεθνείς τους συγκροτήσεις.

Από την άλλη, δεν υπάρχει απλά ένα στρατόπεδο ηττημένων που προσπαθούν να επιβιώσουν. Ναι, η γενική υποχώρηση δεν έχει ανατραπεί, η φορά του βέλους της ιστορίας δεν έχει αλλάξει, αλλά υπάρχουν σημάδια αντίστασης, ζώνες αμφισβήτησης με εξάρσεις και υφέσεις και με ένα καθοριστικό χαρακτηριστικό: *Ενώ στην καρδιά τους έχουν το κοινωνικό ζήτημα και την ανάγκη να νικήσουν το καπιταλιστικό τέρας, αδυνατούν να στοχεύσουν στην καρδιά της πολιτικής που το γεννά, το ισχυροποιεί και το αναπαράγει.*

Στο βιβλίο *World Protests: A Study of Key Protest Issues in the 21st Century* (Springer, 2021), αναλύονται 2.809 εκδηλώσεις μαζικής διαμαρτυρίας τη 15ετία 2006-2020 σε 101 χώρες, μεσαίου ή υψηλού εισοδήματος, όπου ζει το 93% του παγκόσμιου πληθυσμού. Οι κινητοποιήσεις αμφισβήτησαν το κυρίαρχο οικονομικό μοντέλο, λέγοντας πως δουλεύει για τον μεγάλο πλούτο. Στο ερώτημα «Πόσο σοβαρά είναι άραγε τα πράγματα;» πολλοί από τους συντάκτες των αναλύσεων θυμίζουν ότι στην ιστορία υπήρξαν περίοδοι όπου μεγάλες μάζες ανθρώπων επαναστάτησαν απαιτώντας αλλαγή, όπως το 1848, το 1917, το 1968. Τι συμβαίνει λοιπόν;

Δεν συμφωνούμε με τη λογική της καταστροφολογίας, της ήττας συνολικά του εργατικού κινήματος, που δεν αφήνει δήθεν περιθώριο για μεγάλα

λόγια και μεγάλες πράξεις. Ούτε και με ψευδοαριστερές λογικές που βλέπουν το κίνημα πάντα σε ανοδική πορεία. Τελικά και οι δύο αυτές αντιλήψεις καταλήγουν στο ότι δεν χρειάζεται να κάνουμε τίποτα διαφορετικό απ' ό,τι κάνουμε μέχρι τώρα. Για να απαντήσουμε ξεχωρίζουμε κάποια κρίσιμα ζητήματα που ταιριάζουν στην Αριστερά.

Πρώτο, ο «αριστερός κυβερνητισμός» και η αποθέωση του κοινοβουλευτισμού ως δρόμου κοινωνικής καλύτερευσης. Της λογικής δηλαδή –και της συνακόλουθης πρακτικής– περί δυνατότητας φιλολαϊκής κυβερνητικής διαχείρισης του αστικού κράτους εντός ΕΕ, ΟΟΣΑ, κ.λπ. καπιταλιστικών πυλώνων ως απάντησης στο βάθεμα της κοινωνικής ανισότητας και της πληγωμένης αστικής δημοκρατίας. Οι εξελίξεις με την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ στην Ελλάδα, αλλά και με όσους έθεσαν εαυτόν εκτός ΣΥΡΙΖΑ αλλά παρέμειναν εντός αυτής της λογικής, οι αντίστοιχες κυβερνήσεις σε Ευρώπη και Λατινική Αμερική, δείχνουν ότι ακόμη και η όποια φιλολαϊκή διακήρυξη γρήγορα τσακίζεται από την καπιταλιστική επίθεση, συντηρητικοποιώντας τον κόσμο ή βυθίζοντας τον στην ενσωμάτωση και την απογοήτευση. Ανοίγοντας τον δρόμο στην ακροδεξιά και το φασισμό. Όποιος στην εποχή μας «ζητά τα λίγα χάνει τα ελάχιστα».

Ο Αλέν Μπαντιού, σε μια συνέντευξή του στο *Prin*, έλεγε πως όλα αυτά τα πολύμορφα κινήματα, «ελλείπει μιας κοινής πολιτικής πρότασης, σαφώς απαλλαγμένης από τους περιορισμούς του σύγχρονου καπιταλισμού, καταλήγουν

σε αρνητική ενότητα εναντίον ενός κυρίου ονόματος». Μουμπάρακ δίνε του, φασίστα Μπολονάρο πάρε δρόμο, Μόντι φύγε, Τράμπ έξω... Τελικά καταλήγουν έτσι σε ενισχυμένη διατήρηση της εξουσίας, εύθραστες, επιφανειακές αλλαγές που πολλές φορές αποδεικνύονται χειρότερες από εκείνον εναντίον του οποίου εξεγείρονται. Δεν υπάρχει πιο τραγική απόδειξη από την άνοδο του Μιλέι στην Αργεντινή. Όσο δεν κατανοούνται τα παραπάνω και η συζήτηση εξακολουθεί να γίνεται με τον ίδιο τρόπο, οι ίδιες λύσεις θα επανέρχονται με άλλα ρούχα (π.χ. δημοκρατικό μέτωπο), καθιστώντας την αριστερά «εξημερωμένο κατοικίδιο» του συστήματος.

Δεύτερο, μήπως επειδή λοιπόν ο κυβερνητισμός οδηγεί εκεί και οι προϋποθέσεις για επανάσταση δεν είναι ώριμες, αρκούν αγώνες διαμαρτυρίας ως ανακούφιση και ως μέσον κομματικής ενίσχυσης και αλλαγής των εκλογικών συσχετισμών μέχρι να... ή ως

δρόμος συγκέντρωσης δυνάμεων για να... στο μέλλον; Πρόκειται για μια στατική ματιά, που ιστορικά μέχρι τώρα οδηγεί πάλι στην ενσωμάτωση της εργατικής δυσαρέσκειας στο αστικό πλαίσιο. Η δυναμική των ανθρώπων εξελίσσεται, καλλιεργείται, ξεδιπλώνεται στην αντιπαράθεση με τον αντίπαλο. Δεν υπάρχει συγκρότηση συλλογικότητας και ανάπτυξη αντίπαλου δέους προβλέψιμου και οριοθετημένου. Το σύστημα δέχεται ελάχιστη απειλή από μια τέτοια λογική. Κι ένας κομμουνισμός που δεν καθοδηγεί την καθημερινή πράξη για την ανατροπή της υπάρχουσας τάξης πραγμάτων παίρνει διαζύγιο απ' ό,τι επαγγέλλεται.

Τρίτο: *αφού απορρίπτετε τα δύο προηγούμενα και δεν μπορούν να γίνουν ριζικές αλλαγές εντός καπιταλισμού ως αφήσουμε την πολιτική και ως πάμε σε μάχη μέχρι εσχάτων σε συγκεκριμένα ζητήματα, χώρους ή θέματα. Όχι προσπάθεια συνολικοποίησης γιατί θα διαφωνήσουμε στην κατεύθυνση, όλες οι δυνάμεις μόνο για ένα στόχο ή άθροισμα στόχων σχετικά εφικτό. Υπάρχει αυτοθυσία στη στάση αγωνιστών και δυνάμεων αυτής της αντίληψης, αλλά παραμένουμε τυφλοί όσον αφορά τη στόχευση στην καρδιά του τέρατος. Και είναι εξαρχής σχετικά υπονομευμένα, αφού ο περιορισμός της την καθιστά ευάλωτη.*

Οι παραπάνω πολιτικές τάσεις δεν διαχωρίζονται με σινικά τείχη. Έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό. Ξεκινούν από τα όρια που βάζει ο αντίπαλος και ο συσχετισμός που χτίζει, θεωρώντας το ως ρεαλισμό. Τελικά εγκλωβίζονται στο παρόν που αδυνατούν να αλλάξουν. Στις Θέσεις επεξεργαζόμεστε και θέτουμε σε συζήτηση μια τέταρτη τάση, που θεωρούμε ότι το ρεύμα μας αποτελεί μέρος της. Την εμφάνιση μιας μαζικής εργατικής πολιτικής, ανεξάρτητης από την αστική πολιτική, επαναστατικής, ενός σύγχρονου αντικαπιταλιστικού ρεύματος κομμουνιστικής προοπτικής.

Υπογραμμίζουμε δύο καθοριστικά χαρακτηριστικά της πρότασής μας που είναι σε διαλεκτική σύνδεση. Επιδιώκουμε να χτίσουμε ρεύμα με θετικό κομμουνιστικό πρόταγμα, στα λόγια και στην πράξη, για την επαναστατική κοινωνική αλλαγή και την αποτελεσματική αναμέτρηση με την καπιταλιστική βαρβαρότητα. Αυτό καθορίζει όλη μας τη σκέψη και τη δράση για το πρόγραμμα, το κόμμα, το μέτωπο, το νέο εργατικό κίνημα και γι' αυτό υποστηρίζουμε και αναπτύσσουμε την πλήρη ανεξαρτησία από την αστική πολιτική. Αλλά και επειδή επιδιώκουμε την ανεξαρτησία μας από την αστική πολιτική μπορούμε να υπηρετήσουμε την επαναστατική στρατηγική και τακτική.

“

Η χρεοκοπία των διαχειριστικών τάσεων στην Αριστερά δείχνει πως «όποιος ζητά τα λίγα, χάνει τα ελάχιστα»

Πρώτη απάντηση

Το φοιτητικό κίνημα έστειλε ένα πρώτο μήνυμα όσον αφορά το νομοσχέδιο που φέρνει την ιδιωτικοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η εβδομάδα που πέρασε χαρακτηρίστηκε από συνελεύσεις που πήραν αγωνιστικές αποφάσεις, συντονιστικά φοιτητικών συλλόγων, καταλήψεις σχολών και μαζικά πανεκπαιδευτικά συλλαλητήρια.

Το κίνημα παιδείας πήρε θέσεις «μάχης», αποδεικνύοντας στην κυβέρνηση πως το σχέδιο ιδιωτικοποίησης της παιδείας δεν θα υλοποιηθεί «αναίμακτα», παρότι προσπάθησε να το περάσει με fast-track διαδικασίες ώστε να πιάσει τον κόσμο του κινήματος στον ύπνο. Τα καλέσματα για διεξαγωγή γενικών συνελεύσεων στα πανεπιστήμια όλης της Ελλάδας «καρποφόρησαν» και δεκάδες σχολές τελούν υπό κατάληψη, ενώ την Πέμπτη έλαβαν χώρα κινητοποιήσεις πανελλαδικά με τη συμμετοχή φοιτητών, καθηγητών ΑΕΙ, μαθητών και εκπαιδευτικών.

Οι μεγαλεπίβολες δηλώσεις της κυβέρνησης πως μέχρι τέλος Γενάρη θα έχει «ξεμπερδέψει» –δια νόμου– με τα δημόσια πανεπιστήμια και θα έχει στρώσει το χαλί στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, πλέον αμφισβητούνται στην πράξη. Ο υπουργός Παιδείας, Κ. Πιερρακάκης, προσπαθεί να επιστήσει την προσοχή της ακαδημαϊκής κοινότητας στη «νομιμότητα» του νομοσχεδίου, υποστηρίζοντας –ψευδώς– πως δεν αναιρείται ο βασικός πυρήνας του άρθρου 16. Παρ' όλα αυτά, σημαντικό τμήμα των φοιτητών και των εργαζομένων στην εκπαίδευση δεν φαίνεται διατεθειμένο να «μασήσει» σε νομικίστικα τερτίπια. Τα περίπου 5.000 άτομα που διαδήλωσαν στο κέντρο της Αθήνας την Πέμπτη, αλλά και οι επιτυχημένες κινητοποιήσεις σε άλλες πόλεις της επαρχίας, δείχνουν αγωνιστικές διαθέσεις.

Η συνέχεια προμηνύει μαζικοποίηση των διεργασιών και όξυνση των αιτημάτων του αγώνα. Στην κατεύθυνση αυτή, τα σχήματα της ανεξάρτητης, αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, τα οποία διαμορφώνουν έναν αυτοτελή πολιτικό πόλο, ρίχνονται στη μάχη παλεύοντας για τη συγκρότηση ενός πολιτικού φοιτητικού κινήματος, που μέσα από τα δικά του συλλογικά όργανα δεν αντιπαλεύει απλά και μόνο τη «συνταγματική εκτροπή» αλλά το ευρύτερο πλαίσιο ιδιωτικοποίησης της εκπαίδευσης και κάθε κοινωνικού αγαθού.

Χρίστος Κρανάκης

Ο αγώνας ξεκίνησε και θα είναι δυναμικός και διαρκείας

Πλούσιες ήταν οι συλλογικές και κινηματικές διεργασίες που διαδραματίστηκαν στους κόλπους του φοιτητικού και πανεκπαιδευτικού κινήματος την τρέχουσα εβδομάδα. Πολλά καλέσματα σε γενικές συνελεύσεις μετουσιώθηκαν σε αγωνιστικές αποφάσεις και καταλήψεις, ενώ την Πέμπτη το κίνημα έκανε την πρώτη του δυναμική εμφάνιση στον δρόμο.

Ήδη, από την πρώτη εβδομάδα των κινητοποιήσεων, πολλές σχολές της Αθήνας τελούν υπό κατάληψη, στην πλειονότητά τους τριήμερη. Συγκεκριμένα, αγωνιστική απόφαση πήραν εννιά σχολές του ΕΚΠΑ (Φυσικό, Βιολογικό, Μαθηματικό, Πληροφορική, Γεωλογικό, Φιλοσοφική, Παιδαγωγικό, Νηπιαγωγών και το Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσο-

φίας της Επιστήμης), οκτώ σχολές του ΕΜΠ (Μεταλλειολόγοι, Χημικοί Μηχανικοί, Ναυπηγοί, Τοπογράφοι, ΣΕΜΦΕ, Ηλεκτρολόγοι, Αρχιτεκτονική και Μηχανολόγοι), τρεις σχολές του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (Σχολή Μηχανικών, Σχολή Επιστημών Τροφίμων και Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού), όπως και οι φοιτητικοί σύλλογοι της Γεωπονικής, της ΑΣΟΕΕ, του ΠΑΠΕΙ και της Παντείου.

Οι δεκάδες αποφάσεις, σε συνδυασμό με την παρουσία κόσμου από σχολές που ακόμα δεν έχουν καταφέρει να συνεδριάσουν, οδήγησαν στα υψηλά επίπεδα μαζικότητας του πανεκπαιδευτικού συλλαλητηρίου της Πέμπτης, που ξεκίνησε από τα Προπύλαια με κατεύθυνση τη Βουλή. Εκεί, περίπου 5.000 φοιτητές και εργαζόμενοι διαμαρτυρήθηκαν έντονα για το νομοσχέ-

διο που φέρνει την ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης και βροντοφώναξαν συνθήματα κατά των ταξικών φραγμών, της παράδοσης της παιδείας στα επιχειρηματικά συμφέροντα και τους νόμους της αγοράς, αλλά και ευρύτερα της εμπορευματοποίησης των κοινωνικών αγαθών. Μετά τη «στάση» της πορείας μπροστά στη Βουλή, διεξήχθη Συντονιστικό Γενικών Συνελεύσεων/Καταλήψεων στο κατειλημμένο Πολυτεχνείο της Πατησίων, με τη συμμετοχή 10 φοιτητικών συλλόγων και την παρουσία εκατοντάδων φοιτητών/τριων. Κατά τη διάρκεια αυτού, οι εκπρόσωποι των γενικών συνελεύσεων κάλεσαν μαθητές και εργατικά σωματεία να στηρίξουν τις κινητοποιήσεις τους και να προχωρήσουν σε κοινούς συντονισμούς για την καλύτερη οργάνωση και τη περαιτέρω μαζικοποίηση του αγώνα.

Στην πρώτη του μαζική εμφάνιση προχώρησε το φοιτητικό κίνημα ενόψει του νομοσχεδίου για τα ιδιωτικά ΑΕΙ. Στο πλευρό του βρέθηκαν μαθητές και εκπαιδευτικοί από όλες τις βαθμίδες

τελεί η μαζικοποίηση των διαδηλώσεων και η μεγαλύτερη στήριξη τους από τους εργαζομένους στην εκπαίδευση και συνολικά την κοινωνία.

Μέσα από ένα σχέδιο κυλιόμενων συνελεύσεων/καταλήψεων/διαδηλώσεων το φοιτητικό κίνημα θα επιχειρήσει να φέρει στα «άκρα» την αντιπαράθεση με την κυβέρνηση και τη συναινετική κοινοβουλευτική αντιπολίτευση. Ο δρόμος που ανοίγεται μπροστά του είναι μακρύς και δύσβατος... Όμως, η ουσιαστική αξιοποίηση των συλλογικών, ανοιχτών και «από τα κάτω» διαδικασιών μπορεί να τροφοδοτήσει τον κόσμο του αγώνα με τα αναγκαία πολιτικά εφόδια, ώστε να συνεχίσει να μάχεται παρά τις «παγίδες» που στήνουν οι

ιδεολογικοί μηχανισμοί του κράτους και του κεφαλαίου. Στο πλαίσιο αυτό, το όργανο του Συντονιστικού Γενικών Συνελεύσεων/Καταλήψεων έχει αποδείξει ιστορικά πως μπορεί να παίξει ρόλο «καταλύτη» στη συγκρότηση αντιστάσεων και να συνεισφέρει στην ενεργή εμπλοκή των φοιτητών/τριών στα τεκταινόμενα του κινήματος, στη σύνδεση φοιτητικού και εργατικού κινήματος αλλά και στην αποφυγή τακτικών αναδιπλώσεων. Με βάση την κατεύθυνση αυτή, οι δυνάμεις της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς αγωνίζονται για να προσδώσουν στο κίνημα χαρακτηριστικά οργάνωσης αμεσοδημοκρατικής και από τα «κάτω», ώστε η πορεία του να μην καθορίζεται από τα εκάστοτε κομματικά γραφεία αλλά να διαμορφώνεται μέσα από μαζικές δημόσιες διαδικασίες.

Προς νέες συνελεύσεις, με επόμενο κινηματικό σταθμό την Πέμπτη 18 Γενάρη

>>>>>

Αξίζει να σημειωθεί πως στην πορεία της Αθήνας η παρουσία της αστυνομίας ήταν έντονη και προκλητική, επιχειρώντας να τρομοκρατήσει το αναδυόμενο φοιτητικό κίνημα. Παρότι διμοιρίες των ΜΑΤ παρατάσσονταν σε απόσταση αναπνοής από τους/τις διαδηλωτές/τριες και υπήρξε και μία κατασταλακτική κίνηση των ΜΑΤ στο Σύνταγμα κατά των φοιτητών, είναι σημαντικό να σημειωθεί πως ο σχεδιασμός της διαδήλωσης υλοποιήθηκε κανονικά, παρά το καθεστώς αστυνομοκρατίας.

Συνελεύσεις και διαδηλώσεις έλαβαν χώρα, πάντως, και σε άλλες περιοχές της χώρας. Στη Θεσσαλονίκη, 15 σύλλογοι πήραν αγωνιστική απόφαση και προχώρησαν σε διαδήλωση, επίσης, την Πέμπτη. Περίπου 1.500 άτομα συμμετείχαν στις πορείες που διεξήχθησαν, ενώ πραγματοποιήθηκε και Συντονιστικό Γενικών Συνελεύσεων. Στην Πάτρα, περίπου 1.000 άτομα πλαισίωσαν τις κινητοποιήσεις που διεξήχθησαν στην πόλη. Πορείες και παραστάσεις διαμαρτυρίας έλαβαν χώρα και στην Κρήτη (Ηράκλειο, Χανιά, Ρέθυμνο) αλλά και σε άλλες μικρότερες επαρχιακές πόλεις όπως η Κοζάνη.

Η κινηματική συνέχεια των παραπάνω αναμένεται να δοθεί από την ερχόμενη εβδομάδα, καθώς οι φοιτητικοί σύλλογοι καλούνται να συνεδριάσουν ξανά και να επανασχεδιάσουν τη δράση και την πολιτική τους κατεύθυνση. Ως πανελλαδικός κόμβος ορίζεται η Πέμπτη 18 Γενάρη, μέρα όπου καλούνται ξανά πανεκπαιδευτικά συλλαλητήρια σε όλη τη χώρα. Στόχο του κινήματος απο-

τελεί η μαζικοποίηση των διαδηλώσεων και η μεγαλύτερη στήριξη τους από τους εργαζομένους στην εκπαίδευση και συνολικά την κοινωνία. Μέσα από ένα σχέδιο κυλιόμενων συνελεύσεων/καταλήψεων/διαδηλώσεων το φοιτητικό κίνημα θα επιχειρήσει να φέρει στα «άκρα» την αντιπαράθεση με την κυβέρνηση και τη συναινετική κοινοβουλευτική αντιπολίτευση. Ο δρόμος που ανοίγεται μπροστά του είναι μακρύς και δύσβατος... Όμως, η ουσιαστική αξιοποίηση των συλλογικών, ανοιχτών και «από τα κάτω» διαδικασιών μπορεί να τροφοδοτήσει τον κόσμο του αγώνα με τα αναγκαία πολιτικά εφόδια, ώστε να συνεχίσει να μάχεται παρά τις «παγίδες» που στήνουν οι ιδεολογικοί μηχανισμοί του κράτους και του κεφαλαίου. Στο πλαίσιο αυτό, το όργανο του Συντονιστικού Γενικών Συνελεύσεων/Καταλήψεων έχει αποδείξει ιστορικά πως μπορεί να παίξει ρόλο «καταλύτη» στη συγκρότηση αντιστάσεων και να συνεισφέρει στην ενεργή εμπλοκή των φοιτητών/τριών στα τεκταινόμενα του κινήματος, στη σύνδεση φοιτητικού και εργατικού κινήματος αλλά και στην αποφυγή τακτικών αναδιπλώσεων. Με βάση την κατεύθυνση αυτή, οι δυνάμεις της ανεξάρτητης αντικαπιταλιστικής Αριστεράς αγωνίζονται για να προσδώσουν στο κίνημα χαρακτηριστικά οργάνωσης αμεσοδημοκρατικής και από τα «κάτω», ώστε η πορεία του να μην καθορίζεται από τα εκάστοτε κομματικά γραφεία αλλά να διαμορφώνεται μέσα από μαζικές δημόσιες διαδικασίες. Χαιρετίζοντας τις μαζικές κινητοποιήσεις της Πέμπτης, η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση σε ανακοίνωσή της, μεταξύ άλλων, τονίζει: «Οι γενικές συνελεύσεις και καταλήψεις στις σχολές σε όλη την Ελλάδα, οι μεγάλες πανεκπαιδευτικές διαδηλώσεις, η αλληλεγγύη όλου του λαού, μας γεμίζουν ελπίδα για τον μεγάλο αγώνα που έχουμε μπροστά μας. Έναν αγώνα ενάντια στην κυβέρνηση και στο νομοσχέδιο της που επιδιώκει να τσακίσει ό,τι έχει απομείνει από τη δημόσια δωρεάν παιδεία. Έναν αγώνα ενάντια στο ντόπιο και ξένο κεφάλαιο που περιμένει στη γωνία για να κερδοσκοπήσει». Και καταλήγει, «καλούμε τους/τις φοιτητές/τριες, μαθητές/τριες να οργανωθούν στους φοιτητικούς συλλόγους, στις μαθητικές συνελεύσεις, να γίνουν οργανικό κομμάτι αυτού του μεγάλου αγώνα, να γίνουν η καρδιά και το μυαλό κάθε μικρής και μεγάλης δράσης. Ως νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση, ρίχνουμε όλες μας τις δυνάμεις στην οργάνωση ενός μαχητικού, πανελλαδικού, πανεκπαιδευτικού κινήματος που θα δώσει τη μάχη μέχρι τη νίκη!». Στο ίδιο μήκος κύματος, το ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση τονίζει: «Σε αυτόν τον αγώνα πρέπει να συμβάλουν όλες οι κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις ενωτικά! Με διάθεση και σχέδιο να γίνει ανυποχώρητος αγώνας διαρκείας, βάζοντας πραγματικό ανάχωμα στα κυβερνητικά σχέδια και όχι να περιοριστεί το κίνημα σε συμβολικές κινητοποιήσεις ή πορείες “τουφεκίες στον αέρα”».

Ακρίτας Καλούσης

Ανάγκη συγκρότησης πανεκπαιδευτικού μετώπου

Η ίδρυση των ιδιωτικών ΑΕΙ που επιχειρεί η κυβέρνηση είναι συνέχεια των αντιδραστικών αλλαγών που έκαναν οι προηγούμενες σε πλήρη ταύτιση με την πολιτική της ΕΕ και του ΟΟΣΑ, όπως η αξιολόγηση, η επαγγελματική εκπαίδευση, η ΕΒΕ, η τράπεζα θεμάτων κ.λπ. Θα επιταχύνει τις αλλαγές για την αυτονομία της σχολικής μονάδας με τους διευθυντές-manager, για το εθνικό απολυτήριο, την ελεύθερη επιλογή σχολείου, το υβριδικό σύστημα διορισμών με διαγωνισμό ΑΣΕΠ, υπονομεύοντας τα εργασιακά δικαιώματα χιλιάδων αναπληρωτών και μόνιμων εκπαιδευτικών. Για όλα αυτά οι Παρεμβάσεις εκτιμούν πως χρειάζεται κινηματική απάντηση και συγκρότηση μετώπου παιδείας-εργασίας, ώστε να ενοποιηθούν όλα τα μέρη του εκπαιδευτικού και εργατικού κινήματος με στόχο να μην έρθουν στη Βουλή και να μην ψηφιστούν τα κυβερνητικά νομοσχέδια.

Με βάση τα παραπάνω, οι Παρεμβάσεις πρότειναν στο Δ.Σ. της ΟΛΜΕ στις 8/1/2024 συγκεκριμένα απεργιακά βήματα — πέρα φυσικά από τη συμμετοχή στα πανεκπαιδευτικά συλλαλητήρια στις 11/1 ενάντια στα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Πιο συγκεκριμένα, η πρόταση περιλάμβανε: Διεξαγωγή Γενικών Συνελεύσεων στις ΕΛΜΕ μεταξύ 9 και 12 Γενάρη, Γενική Συνέλευση των Προέδρων στις 13/1 και απεργία στις 18/1. Δυστυχώς, η πρόταση απορρίφθηκε από όλες τις άλλες πολιτικές-συνδικαλιστικές δυνάμεις (ΔΑΚΕ, ΣΥΝΕΚ, ΑΣΕ-ΠΑΜΕ, ΠΕΚ) παρά τα μεγάλα λόγια για την ανάγκη του αγώνα.

Ως εναλλακτική πρόταση, οι Πα-

ρεμβάσεις πρότειναν 24ωρη απεργία στις 25 Γενάρη, με την υποσημείωση πως σε περίπτωση κατάθεσης του νομοσχεδίου για τα ιδιωτικά ΑΕΙ ή του αντίστοιχου για την επαγγελματική εκπαίδευση νωρίτερα, να υπάρξει άμεση απάντηση με κήρυξη 24ωρης απεργίας και νέο γύρος συνελεύσεων μετά για απεργιακή κλιμάκωση στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα. Ξανά, η πρόταση απορρίφθηκε από τις άλλες δυνάμεις...

Φυσικά, είναι γνωστό πως έτσι και αλλιώς η ΔΑΚΕ και ΠΕΚ δεν έχουν ουσιαστικό πρόβλημα με τη λειτουργία ιδιωτικών ΑΕΙ. Οι δε ΣΥΝΕΚ, σε συνθήκες διάλυσης του ΣΥΡΙΖΑ, παρά τη φραστική εναντίωση τους στα ιδιωτικά ΑΕΙ, δεν κάνουν απολύτως τίποτα για την οργάνωση κάποιου στοιχειώδους αγώνα εναντίά τους, περιμένοντας την ΑΔΕΔΥ, που θα κάνει απεργία τον Απρίλη. Αυτό που κάνει εντύπωση είναι η στάση της ΑΣΕ-ΠΑΜΕ, η οποία μίλησε για Γενικές Συνελεύσεις τις επόμενες τρεις εβδομάδες του Γενάρη και απεργία στις αρχές Φλεβάρη, παραπέμποντας την όποια αγωνιστική απάντηση στις καλές, αποτυπώνοντας πλήρως την κομματική τους λογική...

Αυτή τη στιγμή τα πρωτοβάθμια σωματεία χρειάζεται να συντονιστούν και να πάρουν πρωτοβουλία οργάνωσης του αγώνα πανελλαδικά, ενάντια στην επίθεση που δέχεται η δημόσια εκπαίδευση, απέναντι στον γραφειοκρατικό εργοδοτικό συνδικαλισμό, αλλά και στις λογικές κομματικής-πολιτικής κεφαλαιοποίησης. Γι' αυτόν τον λόγο καλείται πανελλαδική σύσκεψη σωματείων στις 16 Γενάρη, στις 6:30 μ.μ.

Στο πλαίσιο ιδιωτικοποίησης των πάντων, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας σκοπεύει να φέρει προς ψήφιση στη Βουλή, μέσα στον Φεβρουάριο, ένα από τα πιο αντιδραστικά νομοσχέδια των τελευταίων ετών σχετικά με την παιδεία. Προκειμένου να φαντάζει ως «ανάπτυξη» η ιδιωτικοποίηση και εμπορευματοποίηση της εκπαίδευσης, η κυβέρνηση, όπως και οι προηγούμενες αστικές κυβερνήσεις, έχουν εξασφαλίσει εδώ και χρόνια την υπονόμευση της δημόσιας ελεύθερης και δωρεάν παιδείας. Η υποχρηματοδότηση, η υποστελέχωση και η εγκατάλειψη των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας, οι συγχωνεύσεις σχολών και τμημάτων επιβλήθηκαν κατ' επανάληψη ειδικά από το 2008 κι έπειτα.

Την εικόνα αυτή φωτίζει ιδιαίτερα το Στατιστικό Δελτίο που συντάξε το ΚΕΠΥ (Κέντρο Έρευνας και Εκπαίδευσης στη Δημόσια Υγεία, την Πολιτική Υγείας και την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας). Ας δούμε ορισμένα αποκαλυπτικά στοιχεία:

Μείωση προσωπικού

Το ακαδημαϊκό έτος 2019/20 το εκπαιδευτικό προσωπικό των ελληνικών δημόσιων πανεπιστημίων ήταν μειωμένο κατά 32,7% σε σχέση με το 2008. Μέσα σε 12 χρόνια χάθηκαν 7.904 θέσεις εργασίας εκπαιδευτικών από τα δημόσια πανεπιστήμια. Συγκεκριμένα το σύνολο του εκπαιδευτικού προσωπικού που εργάζονταν κατά το 2008/9 στα δημόσια πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ ήταν 24.619 άτομα. Το 2018, με νόμο του ΣΥΡΙΖΑ, τα ΤΕΙ συγχωνεύτηκαν με τα πανεπιστήμια. Το 2019 το εκπαιδευτικό προσωπικό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συνολικά ήταν μόνο 16.566 εργαζόμενοι.

Η μείωση του τακτικού Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού ήταν μεγάλη. Την περίοδο 2008-2019 το 23,75% των θέσεων εργασίας που χάθηκαν στα ελληνικά πανεπιστήμια ήταν από καθηγητές, αναπληρωτές καθηγητές, επίκουρους και λέκτορες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα των χαμένων θέσεων ΔΕΠ αποτελεί το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το μεγαλύτερο δημόσιο πανεπιστήμιο της χώρας. Στο ΑΠΘ, κατά τη διδακτική περίοδο 2019/20 εργάζονταν 22,8% λιγότερα μέλη ΔΕΠ σε σχέση με τη περίοδο 2008/2009. Το ποσοστό αυτό μέχρι σήμερα ολοένα και μεγαλώνει. Το 2019 εργάζονταν στο ΑΠΘ 1.710 μέλη ΔΕΠ, ωστόσο το ποσοστό αυτό αναμένεται να είναι ακόμη πιο χαμηλό σήμερα δεδομένου ότι σε πολλές περιπτώσεις συνταξιοδότησης καθηγητών και καθηγητριών δεν έγινε η απαιτούμενη αναπλήρωση των κενών θέσεων εργασίας.

Αναλογία φοιτητών/τριών - μελών ΔΕΠ

Η μείωση του διδακτικού προσωπικού κατά την εν λόγω 12ετία αποτυπώνεται

ΕΡΕΥΝΑ ΚΕΠΥ

Θεοπίστη Καπέτα

Πολύχρονο πλήγμα στα δημόσια ΑΕΙ, στρώνουν τον δρόμο στα ιδιωτικά

► Τα νοικοκυριά πληρώνουν πολλά, μεγάλη απόσταση πλουσίων και φτωχών

Η μεγάλη συρρίκνωση των δημόσιων ΑΕΙ

- Μείωση 32,7% του προσωπικού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- 47 φοιτητές/τριες ανά μέλος ΔΕΠ, όταν στην Ευρώπη είναι 13
- 6,1 δισ. σωρευτικά οι περικοπές δαπανών για τα δημόσια ΑΕΙ το 2008-2021
- 329 εκατ. ευρώ δαπάνες νοικοκυριών για τριτοβάθμια εκπαίδευση
- Λειτουργούν 32 ιδιωτικά κολλέγια, με 18.000 σπουδαστές/στρίες και ετήσιο κύκλο εργασιών 46,7 εκ. ευρώ

και στην αντιστοιχία φοιτητών ανά μέλος ΔΕΠ. Το ακαδημαϊκό έτος 2019/20, η σχέση μεταξύ εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών και μελών ΔΕΠ στο ΑΠΘ ήταν 43 φοιτητές ανά μέλος ΔΕΠ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 45,5% σε σύγκριση με το ακαδημαϊκό έτος 2008/9. Εάν εξεταστεί επίσης η συνολική αναλογία φοιτητών προς μέλη ΔΕΠ, συμπεριλαμβανομένων μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών, παρατηρείται ότι το 2019/20 ανήλθε σε 50 φοιτητές ανά μέλος ΔΕΠ στο ΑΠΘ (ΕΛΣΤΑΤ, 2021).

Το 2020, η αναλογία προπτυχιακών φοιτητών προς μέλη ΔΕΠ στο σύνολο των δημοσίων πανεπιστημίων της χώρας ανήλθε σε 47 φοιτητές ανά μέλος ΔΕΠ (ΕΘΑΑΕ, 2022), που αντιπροσωπεύει τρεις φορές υψηλότερο ποσοστό σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρώπης όπου η αναλογία είναι 13 φοιτητές ανά μέλος ΔΕΠ!

Μείωση χρηματοδότησης

Το 2021, η συνολική χρηματοδότηση για την τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα, περιλαμβανομένων κρατικών και διεθνών πόρων, ανήλθε σε 1,82 δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτό αντιστοιχεί σε

μείωση της τάξης του 17,7% σε σχέση με το 2008. Εάν υπολογίσουμε κιάλας την μείωση της χρηματοδότησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συνολικά για όλη τη 13ετία, από το 2008 έως το 2021, τότε η απώλεια της εν λόγω χρηματοδότησης αγγίζει τα 6,1 δισεκατομμύρια ευρώ. Υπάρχουν πολλά ρεαλιστικά παραδείγματα που αποτυπώνουν και αποδεικνύουν την υποχρηματοδότηση των πανεπιστημίων, με αίθουσες διαλυμένες σε διάφορα τμήματα ανά τη χώρα, ταβάνια που πέφτουν, βιβλιοθήκες που στάζουν νερά κλπ.

Ταξικό φίλτρο στην εκπαίδευση

Το 2019, οι δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, περιλαμβανομένων των τεχνολογικών και πανεπιστημιακών σπουδών, έφτασαν τα 329 εκατομμύρια ευρώ. Αυτό αντιπροσωπεύει αύξηση 6,2% σε σχέση με το 2012. Αντίστοιχα υψηλά ήταν και τις προηγούμενες χρονιές: το 2017 ήταν 332 εκατ. και το 2018 ήταν πάλι 329 εκατ.

Από την επεξεργασία του ΚΕΠΥ αναδεικνύεται ο ταξικός χαρακτήρας της εκπαίδευσης, καθώς η κοινωνική και οικονομική θέση του εκάστοτε νοι-

κοκυριού παίζει άμεσο ρόλο σχετικά με την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το 2021 η δαπάνη των νοικοκυριών για μεταλυκειακή εκπαίδευση σε ΙΕΚ/Κολλέγια και πανεπιστημιακή εκπαίδευση με δίδακτρα για προπτυχιακές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό, αυξανόταν ανάλογα με το εισόδημα του νοικοκυριού. Με άλλα λόγια, όσο υψηλότερο ήταν το εισόδημα του νοικοκυριού, τόσο υψηλότερη ήταν και η συνολική δαπάνη τους για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Παρόλα αυτά, η σχέση μεταξύ της αναλογικής επιβάρυνσης των νοικοκυριών και του εισοδήματός τους είναι αντιστρόφως ανάλογη. Αυτό σημαίνει ότι, τα νοικοκυριά υψηλής εισοδηματικής τάξης δαπανούν περισσότερα χρήματα αλλά μικρότερο ποσοστό του εισοδήματός τους για μεταλυκειακή και τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ τα φτωχότερα νοικοκυριά θυσιάζουν πολλαπλάσιο ποσοστό του εισοδήματός τους, παρότι αφορά λιγότερα χρήματα.

Η κερδοσκοπία των ιδιωτικών κολλεγίων

Το 2020 λειτουργούσαν στην Ελλάδα 32 ιδιωτικά κολλέγια, με 18.100 σπουδαστές/στρίες. Άδειες λειτουργίας σε ιδιωτικά κολλέγια άρχιζαν να δίνονται σταδιακά από το 2009 και μετά. Τα περισσότερα ιδιωτικά κολλέγια συνεργάζονται σήμερα με πανεπιστήμια, κύρια, της Μ. Βρετανίας, παρέχοντας σπουδές κυρίως στην πληροφορική, τη διοίκηση επιχειρήσεων, τα οικονομικά, την ψυχολογία, καθώς και καλλιτεχνικές σπουδές. Οι τίτλοι σπουδών που παρέχουν σε συνεργασία με πανεπιστήμια του εξωτερικού έχουν ισοδύναμα επαγγελματικά, αλλά όχι ακαδημαϊκά, δικαιώματα με αυτά των δημοσίων πανεπιστημίων. Το 2020 ο κύκλος εργασιών των ιδιωτικών κολλεγίων στη χώρα ήταν 46,7 εκατομμύρια ευρώ, με τα οκτώ μεγαλύτερα να απορροφούν το 89,4% των πωλήσεων του κλάδου. Κατά την πενταετία 2015-20 τα ιδιωτικά κολλέγια σημείωσαν συνολικά κέρδη προ φόρου που ξεπέρασαν τα 16,5 εκ. ευρώ.

Συγγραφική-ερευνητική ομάδα: Ηλίας Κονδύλης, αναπληρωτής καθηγητής Τμήμα Ιατρικής ΑΠΘ, Γιάννης Μηλιός, ομότιμος καθηγητής Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο, Αλέξης Μπένος, ομότιμος καθηγητής Τμήμα Ιατρικής ΑΠΘ.

Συνέντευξη

ΣΤΟΝ
ΧΡΙΣΤΟ
ΚΡΑΝΑΚΗ

► Η κυβέρνηση επιχειρεί να φέρει ιστορικές αλλαγές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ποια, πιστεύεις, ότι είναι τα βασικά της κίνητρα και γιατί επιλέγει τη συγκεκριμένη πολιτική συγκυρία;

Νομίζω είναι εξόφθαλμο πλέον ότι η κυβέρνηση της ΝΔ, πιστή στις εντολές της ΕΕ, επιθυμεί να μετατρέψει όλα τα κοινωνικά αγαθά σε πεδίο κερδοφορίας για το κεφάλαιο. Το περιβόητο «Ελεύθερο Πανεπιστήμιο» σημαίνει ένα πανεπιστήμιο ελεύθερο για τις επιχειρήσεις και τους μεγαλοεπενδυτές. Όμως, οι νέοι/ες που θέλουν να σπουδάσουν έρχονται αντιμέτωποι με ένα καθεστώς πλήρους ανελευθερίας, καθώς το δικαίωμα στην είσοδο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αμφισβητείται ακόμα περισσότερο με την παράκαμψη του άρθρου 16 — δηλαδή την ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων. Η κυβέρνηση εκτιμάει —λανθασμένα— ότι το 41% των τελευταίων βουλευτικών εκλογών της διασφαλίζει κάποιου είδους... παντοδυναμία και το νομοσχέδιο θα περάσει χωρίς ιδιαίτερες αντιδράσεις.

► Η κοινοβουλευτική αντιπολίτευση δεν φαίνεται πάντως να την «τρομάζει». Παρ' όλα αυτά διέρρευσε πως για την κατάθεση του νομοσχεδίου επιλέχθηκε μία fast-track διαδικασία η οποία ξεκίνησε εν μέσω εξεταστικής. Γιατί;

Η κοινοβουλευτική αντιπολίτευση ποτέ δεν τρόμαξε καμία κυβέρνηση! Ο τρόμος των κυβερνήσεων ήταν και θα είναι πάντα ο κόσμος που βγαίνει στους δρόμους και διεκδικεί μαχητικά ένα καλύτερο αύριο. Ιδιαίτερα οι φοιτητές, που συχνά έχουν αποτελέσει τη «σπίθα» σε κοινωνικές αναταραχές. Το κράτος θυμάται τις μαζικές φοιτητικές αντιστάσεις του παρελθόντος! Γι' αυτό φοβάται το οργανωμένο φοιτητικό κίνημα και γι' αυτό ακριβώς επιχειρεί να περάσει το νομοσχέδιο στα «μουλωχτά», ώστε να ελαχιστοποιήσει τις αντιδράσεις. Χρησιμοποιεί θολές διατυπώσεις, δεν επιλέγει να πολώσει το κλίμα αλλά να ντύσει το νομοσχέδιο με έναν μανδύα αναβάθμισης των δημόσιων πανεπιστημίων. Η κυβέρνηση, παρά την εκλογική της επικράτηση, ξέρει πολύ καλά ότι δεν χαιρεί

Φαίδρα Σούρμπη

φοιτήτρια Βιολογικού

Ελεύθερα ΑΕΙ για τον λαό, όχι για τα κέρδη

Η κυβέρνηση της ΝΔ θεωρεί πως οι κοινοβουλευτικοί συσχετισμοί θα της επιτρέψουν να περάσει το νομοσχέδιο για τα ιδιωτικά ΑΕΙ «αναίμακτα». Φοβάται όμως την πιθανότητα αναζωπύρωσης του φοιτητικού κινήματος — και δικαιολογημένα. Ήδη ξεκίνησαν οι πρώτες μαζικές κινητοποιήσεις! Όπως λέει στο *Prin* η φοιτήτρια Βιολογικού Φαίδρα Σούρμπη, «είναι πολύ σημαντικό να ακολουθήσουμε μία λογική κλιμάκωσης των αγώνων μας, με εβδομαδιαίες συνελεύσεις, καταλήψεις και διαδηλώσεις».

της απόλυτης εμπιστοσύνης του κόσμου. Ξέρει πολύ καλά ότι ένα μεγάλο κοινωνικό δυναμικό αναζητά τρόπους να αντιπαρατεθεί —με όρους κινήματος— με εκείνη. Γι' αυτό επιλέγει να κάνει (σχετικά) «διακριτικούς» χειρισμούς, με τη φρούδα ελπίδα πως δεν θα πυροδοτήσει αληθινά επικίνδυνες αντιδράσεις.

► Μπροστά σε όλα τα παραπάνω, ποιες είναι οι πρώτες αντιδράσεις από τον κόσμο των σχολών;

Αρχικά το κλίμα ήταν κάπως υποτονικό, πράγμα λογικό, αν σκεφτούμε ότι η κυβέρνηση εκμεταλλεύτηκε την

περίοδο των γιορτών (πολλοί φοιτητές φεύγουν από την πόλη σπουδών τους) αλλά και την εξεταστική. Παρ' όλα αυτά, με το που επιστρέψαμε στις σχολές μας υπήρξε ένας διάχυτος προβληματισμός, ένα —έστω γενικόλογο— «κάτι πρέπει να κάνουμε» και «κάπως πρέπει να αντιδράσουμε». Δοιπόν, ήδη αυτή την εβδομάδα έχουν γίνει μαζικότατες γενικές συνελεύσεις σε όλη την Ελλάδα και έχουν αποφασιστεί πολυήμερες καταλήψεις, έχουν γίνει πανεκπαιδευτικά συλλαλητήρια και συντονιστικά γενικών συνελεύσεων/καταλήψεων. Αυτό είναι μόνο η αρχή, καθώς ήδη οι περισσότεροι φοιτητικοί σύλλογοι ορίζουν νέες γενικές συνελεύσεις την επόμενη εβδομάδα!

► Πώς θεωρείς ότι μπορεί να διασφαλιστεί ότι οι πρώτες κινητοποιήσεις θα μετουσιωθούν σε κάτι ανώτερο, ίσως ανάλογο του κινήματος του '06-07;

Για εμένα είναι πολύ σημαντικό να ακολουθήσουμε μία λογική κλιμάκωσης των αγώνων μας, με εβδομαδιαίες συνελεύσεις, καταλήψεις και διαδηλώσεις. Ταυτόχρονα, όμως, είναι μέγιστης σημασίας να ενεργοποιηθούν πραγματικά οι φοιτητικοί σύλλογοι σε αυτόν τον αγώνα. Να εμπλακούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες των σχολών με ουσιαστικό τρόπο στη χάραξη ενός σχεδίου για την επόμενη μέρα. Παρατηρείται συχνά ο κόσμος να πλαισιώνει τις κινητοποιήσεις, αλλά να μην εμπλέκεται ενεργά στη λήψη αποφάσεων. Κάτι τέτοιο μπορεί να αντιστραφεί μόνο εάν οι σύλλογοι συνεδριάζουν τακτικά και συντονίζονται στη βάση των γενικών συνελεύσεών τους. Δεν αρκεί ένας συντονισμός εκλεγμένων αντιπροσώπων στα διοικητικά συμβούλια, οφείλουμε να αντιπροτείνουμε έναν δια-

φορετικό τρόπο συγκρότησης του φοιτητικού κινήματος, ώστε οι πληττόμενοι φοιτητές να πάρουν όντως την κατάσταση στα χέρια τους, κόντρα σε λογικές ανάθεσης και αντιπροσώπευσης. Ακόμα, αν θέλουμε να μιλάμε για κίνημα ανάλογο με εκείνο του 2006-07, το ζήτημα των ιδιωτικών πανεπιστημίων οφείλει να γίνει ζήτημα όλης της κοινωνίας. Ο αγώνας αυτός δεν αφορά μόνο εμάς ως φοιτητές, γι' αυτό πρέπει να τον δώσουμε από κοινού με τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και ευρύτερα κομμάτια της ακαδημαϊκής κοινότητας, όπως και συνολικά της κοινωνίας.

► Για το φοιτητικό κίνημα ανοίγει ένας μακρύς αγώνας διαρκείας. Ποιες «αγίδες» πιστεύεις πως θα κληθεί να αποφύγει;

Το φοιτητικό κίνημα θα πρέπει να αναμετρηθεί με τα λάθη του παρελθόντος, ώστε να μην τα επαναλάβει. Ο αγώνας ενάντια στην κατάρνηση του άρθρου 16 δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί μονομερώς, όπως συνέβη εν μέρει με τον αγώνα ενάντια στον νόμο Κεραμέως-Χρυσοχοϊδη), αντιθέτως, πρέπει να συνδεθεί με τη συνολική κατεύθυνση της κυβέρνησης για την πλήρη ιδιωτικοποίηση των πάντων, να συνδεθεί με την ιδιωτικοποίηση όλων των κοινωνικών αγαθών, του ρεύματος, του νερού, της κατοικίας, της υγείας, των συγκοινωνιών και της παιδείας. Η κατάρνηση του άρθρου 16 πρέπει να είναι η αφορμή που θα αναβαθμίσει ακόμα περισσότερο τα αιτήματα των αγώνων. Το κίνημά μας δεν πρέπει να μείνει σε στείρα συντεχνιακά αιτήματα, ούτε σε μία απλή υπεράσπιση του υπάρχοντος πανεπιστημίου. Τώρα είναι η ώρα να μιλήσουμε για το πανεπιστήμιο που οραματιζόμαστε, για το πανεπιστήμιο των αναγκών μας που θα είναι δημόσιο και προσβάσιμο για όλους, που θα παράγει έρευνα για τις ανάγκες της κοινωνίας και όχι των ιδιωτών, που θα μας παρέχει ολόπλευρη γνώση και όχι αποσπασματικά skills. Για να μιλήσουμε και στα λόγια της κυβέρνησης, εμείς θα παλέψουμε όντως για ένα «ελεύθερο πανεπιστήμιο»: Ελεύθερο, όμως, για τον λαό και τη νεολαία όχι για τις επιχειρήσεις και τα κέρδη των λίγων.

Είναι μέγιστης σημασίας να ενεργοποιηθούν πραγματικά οι φοιτητικοί σύλλογοι σε αυτόν τον αγώνα. Να πάρει η νεολαία τον αγώνα στα χέρια της

Πίσω από τις κάμερες

Δυο εκκλήσεις έγιναν τις πρώτες ημέρες του 2024 για τη δολοφονική μανία των Ισραηλινών ενάντια στους δημοσιογράφους. Η Επιτροπή Προστασίας Δημοσιογράφων (CPJ) ζήτησε τη διεξαγωγή ανεξάρτητης έρευνας για τις δολοφονίες των δημοσιογράφων Χάμζα αλ-Νταντούχ

ΜΕ ΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ στον ΣΥΡΙΖΑ συνδέονται οι αλλαγές στην ιστοσελίδα *dnews*, επικεφαλής της οποίας ορίστηκε ο διευθυντής του γραφείου Τύπου του πρώην πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα, Νίκος Ανδριόπουλος. Το πολιτικό ρεπορτάζ ανέλαβε ο Βασίλης Σκουρής και το οικονομικό ο Θανάσης Κουκάκης. Η ιστοσελίδα άλλαξε ιδιοκτησία και την ανέλαβε η εταιρεία που κατείχε μέχρι πρότινος την ιστοσελίδα *leidiseis*, η οποία επίσης άλλαξε χέρια.

ΕΙΝΑΙ ΦΑΝΕΡΟ πως οι πολιτικές ανακατατάξεις φέρνουν αλλαγές και στον μιντιακό χώρο. Οι ειδησεογραφικές ιστοσελίδες ακολουθούν σχεδόν πιστά την παράδοση των έντυπων Μέσων στη χώρα μας, βρίσκονται υπό την επιρροή της πολιτικής εξουσίας, συχνά ταυτίζονται απόλυτα με τα πολιτικά κόμματα. Το γεγονός εξηγείται αν αναζητηθεί ο μίτος της χρηματοδότησης των μίντια, αλλά και των πολιτικών κομμάτων.

ΟΠΩΣ ΑΚΡΙΒΩΣ είχαμε γράψει στη στήλη, το ΕΚΟΜΕ, που προβλέπεται να ενταχθεί στο υπουργείο Πολιτισμού, έχει για τη νέα χρονιά εξαιρετικά χαμηλό προϋπολογισμό: Μόλις 28 εκατ. ευρώ, όταν τα χρέη του προς παραγωγές, ελληνικές και διεθνείς, μέσω του συστήματος χρηματοδότησης ξεπερνούν τα 150 εκατ. Η υπόσχεση της κυβέρνησης πως θα δοθούν 100 εκατ. από προγράμματα ΕΣΠΑ, πρακτικά σημαίνει ενίσχυση μόνο των πολύ μεγάλων εταιρειών παραγωγής.

Ματίνα Παπαχριστούδη

Τα δημοσιογραφικά γιλέκα γίνονται στόχος του Ισραήλ

-γιου του επικεφαλής του γραφείου του *Al Jazeera* στη Λωρίδα της Γάζας- και του καμεραμάν Μουσταφά Τουράγια, μετά τον ισχυρισμό του Ισραήλ πως μετέφεραν άδρες. Το συνδικάτο των Παλαιστινίων δημοσιογράφων, από την πλευρά του, απηύθυνε έκκληση σε διεθνή ΜΜΕ και δημοσιογράφους να καλύπτουν αμερόληπτα τα γεγονότα, να συνεργάζονται με τους διεθνείς οργανισμούς για την απεριορίστη πρόσβαση στην κατεχόμενη Γάζα, να αμφισβητούν τις ψευδείς κατασκευασμένες ειδήσεις του Ισραήλ.

Η Γάζα είναι αυτή τη στιγμή το πιο επικίνδυνο μέρος στον κόσμο για τους δημοσιογράφους, τους φωτορεπόρτερ και κάμεραμεν. Η CPJ έχει καταγράψει από την έναρξη της εισβολής 79 επιβεβαιωμένες δολοφονίες: 72 Παλαιστίνιοι, 4 Ισραηλινοί και 3 Λιβανέζοι. Το Συνδικάτο των Παλαιστινίων δημοσιογράφων και το Ευρω-Μεσογειακό Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατέγραψαν από την πλευρά τους 103 θανάτους.

Η στόχευση δημοσιογράφων και εργαζομένων στα ΜΜΕ από τις δυνάμεις του Ισραήλ είναι σκόπιμη, καθώς δεν θέλουν μάρτυρες στην επιχείρηση γενοκτονίας που διεξάγουν, με τις ευλογίες των ΗΠΑ, της ΕΕ και του ΝΑΤΟ. Την περασμένη εβδομάδα, επίσης, το ανώτατο δικαστήριο του Ισραήλ απέρριψε το πρόσφατο αίτημα της Ένωσης Ανταποκριτών Ξένων Τύπου να επιτρέψει στα διεθνή Μέσα να εισέλθουν στη Γάζα. Πρόκειται για μια ακόμη απόφαση που θέτει εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία δημοσιογράφων με προφανή στόχο, να μην υπάρχει «μάρτυρας» της θηριωδίας.

Για την κυβέρνηση Νετανιάχου ασφαλής είναι μόνο οι δημοσιογράφοι που είναι ενσωματωμένοι στον ισραηλινό στρατό. Την ίδια στιγμή που ο στρατός έχει καταστρέψει ολοσχερώς ή μερικώς 73 Μέσα Ενημέρωσης στη Γάζα (τον αναλυτικό κατάλογο δίνει στη δημοσιότητα το Συνδικάτο Παλαιστινίων δημοσιογράφων), Ισραηλινοί σύμβουλοι ελέγχουν το υλικό ανταποκριτών διεθνών Μέσων στις ΗΠΑ και τις χώρες της ΕΕ, με σκοπό να δώσουν ή όχι άδεια «δημοσίευσης».

ΣΤΡΑΤΕΥΜΕΝΟΙ

Δίκτυο Ελεύθερων Φαντάρων «Σπάρτακος»

Στη συνάντηση Μητσοτάκη-Μπλίνκεν τονίστηκε ο ρόλος του ελληνικού αστικού κράτους στην «ασφάλεια και σταθερότητα». Ουσιαστικά, οι ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις εγγυώνται τα ιμπεριαλιστικά και επιχειρηματικά σχέδια των ΗΠΑ και της ΕΕ και αποτελούν παράγοντα ανασφάλειας για τους λαούς. Αυτό αποδεικνύουν οι συνεχείς και ολοένα πιο αναβαθμισμένες πολεμικές προετοιμασίες μεταξύ ελληνικών και αμερικανικών δυνάμεων, με στόχευση τα Βαλκάνια και τη Μαύρη Θάλασσα, τη Μέση Ανατολή και Αφρική.

Έχει ιδιαίτερη σημασία να δούμε όλα αυτά που συμβαίνουν στον Βόλο. Τρία γιγαντιαία πλοία αμφίβιων επιχειρήσεων. Συνολικά 650 επίλεκτοι πεζοναύτες. Επιθετικά εναέρια μέσα, ελικόπτερα και αεροσκάφη. Βαρύς οπλισμός με πυροβόλα και όλμους. Μια πολυάριθμη και πανίσχυρη δύναμη κρούσης των αμερικανικών δυνάμεων συνεκπαιδεύεται από

Κοινές πολεμικές ασκήσεις με ΗΠΑ

► Ευρείας κλίμακας συνεκπαίδευση σε Όλυμπο και Μαγνησία για την άσκηση «Odyssey Encore»

τις αρχές της εβδομάδας με τους Έλληνες πεζοναύτες της 32^{ης} Ταξιαρχίας «Μοράβας», έχοντας τη συνδρομή της 1^{ης} Ταξιαρχίας Αεροπορίας Στρατού.

Πρόκειται για την 26^η Marine Expeditionary Unit με έδρα τη Βόρεια Καρολίνα, η οποία αμέσως μετά την έναρξη του πολέμου στη Γάζα μετακινήθηκε στην Κρήτη και στην αμερικανική Βάση της Σούδας μαζί με άλλες δυνάμεις των ΗΠΑ και παραμένουν σε πλήρη ετοιμότητα. Αυτή αφορά την παρέμβαση στον πόλεμο στην Παλαιστίνη, ενώ δημοσιεύματα αποκαλύπτουν ότι υπάρχουν σχεδιασμοί των ΗΠΑ και της Βρετα-

νίας για να επέμβουν χερσαίες δυνάμεις τους στην Υεμένη, εναντίον των ανταρτών Χούθι.

Μαζί με τους Έλληνες πεζοναύτες, η αμερικανική δύναμη συνεκπαιδεύεται σε μια σειρά σεναρίων στα Γλαφυρά και στην ακτή Λίντο της Μαγνησίας αλλά και στο Πεδίο Βολής Λιτοχώρου στους πρόποδες του Ολύμπου. Η συνεκπαίδευση, η οποία θα ολοκληρωθεί στις 18 Ιανουαρίου, αποτελεί μια ακόμη απόδειξη πολεμικής εμπλοκής των ελληνικών Ειδικών Δυνάμεων υπό τη νεοσύστατη Διοίκηση Ειδικού Πολέμου στους πολεμικούς τυχολογισμούς των ΗΠΑ και

του ΝΑΤΟ. Ολόκληρη η ελληνική επικράτεια έχει μετατραπεί σε ένα απέραντο πολεμικό ορμητήριο και για τις Ειδικές Δυνάμεις των ΗΠΑ.

Όλο και συχνότερα πλέον οι Αμερικανοί στέλνουν στην Ελλάδα μεγαλύτερες αριθμητικά δυνάμεις με αντίστοιχα εναέρια, χερσαία και αμφίβια μέσα, για συνεκπαίδευση σε βάθος χρόνου και με άλλες μονάδες και σχηματισμούς του στρατού ξηράς. Σχεδιάζονται και εκτελούνται ασκήσεις μεγαλύτερης κλίμακας σε διακλαδικό επίπεδο. Ιδιαίτερη σημασία έχει η Μαγνησία, που το ανάγλυφο της συνδυάζει ηπειρωτικό και θαλάσσιο περιβάλλον, το οποίο προσομοιάζει σε αυτό του Ιράν, ενώ βρίσκεται κοντά στη Μαύρη Θάλασσα.

Πρέπει να μπλοκάρουμε τη μηχανή του πολέμου. Με αντιπολεμικό κίνημα μέσα και έξω από τον στρατό, ενάντια στους πολεμικούς τυχολογισμούς της κυβέρνησης, των ΗΠΑ, του ΝΑΤΟ και της ΕΕ.

Ιωάννα Καρδάρη

Στη γνώριμη οριακή κατάσταση τα νοσοκομεία

Αυξημένη είναι η πίεση στα νοσοκομεία όλης της χώρας λόγω της έξαρσης της γρίπης και του κορονοϊού. Στα νοσοκομεία της Αττικής αλλά και πανελλαδικά καταγράφεται διπλασιασμός των εισαγωγών σε σχέση με αυτές που γίνονταν το προηγούμενο διάστημα, γεγονός που εντείνει ακόμα περισσότερο τα υπάρχοντα προβλήματα υποστελέχωσης που αντιμετωπίζει το ΕΣΥ. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία (11/1), υπάρχουν 1.500 ασθενείς που νοσηλεύονται σε απλές κλίνες Covid-19 και 95 με 100 περίπου διασωληνωμένοι ασθενείς, ενώ κάθε μέρα γίνονται περίπου 250 εισαγωγές πανελλαδικά.

Τα νοσοκομεία κινδυνεύουν να δεχτούν ασφυκτική πίεση, καθώς οι εισαγωγές που αφορούν τη γρίπη και τον κορονοϊό δείχνουν να έχουν περαιτέρω αυξητική τάση, ενώ ήδη εκδηλώνεται ενδονοσοκομειακή διασπορά. Ωστόσο, όπως τονίζουν οι υγειονομικοί, τα νοσοκομεία βρίσκονται σε αυτή την κατάσταση εξαιτίας του υποστελεχωμένου υγειονομικού προσωπικού, το οποίο δεν έχει ενισχυθεί παρά τις διαρκείς εκκλήσεις των υγειονομικών, ειδικά τα χρόνια της πανδημίας. Την ίδια ώρα, μάλιστα, οι κτιριακές δομές είναι ελλιπέστατες, με αποτέλεσμα ασθενείς με Covid-19 ή γρίπη να νοσηλεύονται σε κλινικές με άτομα που δεν είναι θετικά στις παραπάνω λοιμώξεις.

Η κατάσταση των επιδημιών γρίπης και κορονοϊού αναδεικνύει περύτερα το όλο ζήτημα και επιβεβαιώνει τους υγειονομικούς που έκαναν λόγο για την «οριακή κατάσταση» των δημόσιων νοσοκομείων. Γιατροί και νοσηλευτές χαρακτηρίζουν εδώ και μήνες την υποστελέχωση «δραματική» και επικίνδυνη για την υγεία των ασθενών, καθώς ένας γιατρός καλείται να ανταποκριθεί σε υπερπολλαπλάσια δουλειά. Υπερφεμείωση, συνεχείς μετακινήσεις, λουκέτα σε τμήματα και κλινικές και αναβολές προγραμματισμένων χειρουργείων είναι

Στα «κόκκινα» βρίσκονται ξανά τα δημόσια νοσοκομεία εξαιτίας της έξαρσης της γρίπης και του κορονοϊού. Άμεση ενίσχυση της δημόσιας περίθαλψης σε δυναμικό και χρηματοδότηση ζητούν οι υγειονομικοί, «όλα υπό απόλυτο έλεγχο» απαντά ο Άδωνις Γεωργιάδης.

κάποιες από τις συνθήκες που βιώνουν καθημερινά οι εργαζόμενοι στα νοσοκομεία.

Ενδεικτική είναι η κατάσταση στο Ασκληπιείο Βούλας, όπου πριν μια εβδομάδα περίπου εστάλη έγγραφο από τη διοίκηση σύμφωνα με το οποίο οι τέσσερις νοσηλεύτριες του Κονιαλιδείου Β' μετακινούνται «λόγω επιτακτικών αναγκών στα πλαίσια έξαρσης λοιμώξεων αναπνευστικού - Covid-19» για την κάλυψη 14 επιπλέον κλινών στις παθολογικές κλινικές. «Πώς είναι δυνατόν, τέσσερα χρόνια μετά την έναρξη της πανδημίας, το

νοσοκομείο να μην είναι επαρκώς στελεχωμένο για κάλυψη αναγκών στα πλαίσια έξαρσης των λοιμώξεων; [...] Πώς τίθενται σε υποδεέστερη θέση οι ασθενείς με καρδιολογικές και άλλες νοσηρότητες; Είναι δυνατόν στις αρχές Ιανουαρίου, οπότε είναι και προφανής η αύξηση των αναγκών για κάλυψη καρδιολογικών και ΩΡΛ ασθενών, να μιλάμε για συρρίκνωση αυτών των τμημάτων; Επανελημμένα, όλα αυτά τα χρόνια, επισημαίνουμε την ανάγκη για προσλήψεις μόνιμου προσωπικού για κάλυψη τόσο των παθολογικών ασθε-

τών όσο και των λοιπών νοσηροτήτων. Τι έγινε όλο αυτό το διάστημα από τους αρμόδιους φορείς για την κάλυψη των αναγκών του Ασκληπιείου; Πώς φτάνουμε, τέσσερα χρόνια μετά την έναρξη της πανδημίας, να κλείνουν κρεβάτια στα οποία εξάλλου προβλεπόταν με κατάλληλες συνθήκες η νοσηλεία ασθενών με καρδιολογικές και covid νοσηρότητες;» τονίζει σε ανακοίνωσή της η *Ενωτική Αγωνιστική Κίνηση*.

Την ίδια ώρα, ο νέος υπουργός Υγείας Άδωνις Γεωργιάδης εμφανίζεται... καθησυχαστικός για την κατάσταση στα δημόσια νοσοκομεία. «Η κατάσταση είναι απολύτως υπό έλεγχο και η αναπληρώτρια υπουργός κυρία Αγαπηδάκη, που είχε την ευθύνη του προγράμματος, έχει κάνει πολύ καλή δουλειά με πάθος και αφοσίωση στο έργο της και θέλω να την συγχαρώ για αυτό. Κατά συνέπεια, μην δημιουργούμε εικόνα καταστροφής», τόνισε. Παράλληλα, μέσα στην εβδομάδα, σε έκτακτη συνέντευξη τύπου, προανήγγειλε νομοθετική διάταξη για τη διαγραφή των προστίμων για τους ανεμβολίαστους ηλικιωμένους.

Από την πλευρά τους, οι υγειονομικοί επισημαίνουν ότι η πολιτική πρόληψης της κυβέρνησης και του υπουργείου Υγείας έχει αποτύχει παταγωδώς, γεγονός που και αυτό με τη σειρά του έχει συμβάλει στην υπερφόρτωση των νοσοκομείων. Γι' αυτό ζητούν να ληφθούν άμεσα μέτρα ενίσχυσης του προσωπικού του νοσοκομείου και του συστήματος της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Όπως τονίζουν, χρειάζεται άμεση παρέμβαση στα νοσοκομεία, που θα περιλαμβάνει όχι μόνο την ενίσχυση των δημόσιων νοσοκομείων αλλά και την επιβολή στα μεγάλα ιδιωτικά θεραπευτήρια να νοσηλεύουν κι αυτά περιστατικά κορονοϊού. Είναι αναγκαία, όπως υπογραμμίζουν, η ενίσχυση της δημόσιας περίθαλψης σε δυναμικό και χρηματοδότηση στα νοσοκομεία, στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας και το ΕΚΑΒ.

Απολύτως αποτυχημένη η πολιτική πρόληψης της κυβέρνησης και του υπουργείου Υγείας

Ψυχική Υγεία: Ξεσηκωμός ενάντια στο σχέδιο νόμου

Κινητοποίηση με συγκέντρωση στον σταθμό του ΗΣΑΠ «Θησείο» καλούν την Κυριακή 14/1 στη 1 μ.μ. ο Ενιαίος Σύλλογος Εργαζομένων στο ΨΝΑ (Δαφνί), ο Σύλλογος Εργαζομένων ΚΕΘΕΑ, ο Σύλλογος Φίλων Πασχόντων από Διαταραχή Πρόσληψης Τροφής «ΕΠΙΣΤΡΕΦΩ», η Ομοσπονδία Συλλόγων Γονέων και το Εθνικό Συμβούλιο κατά των Ναρκωτικών (ΕΣΥΝ), αντιδρώντας στη διάλυση και το κλείσιμο των δημόσιων υπηρεσιών ψυχικής υγείας και απεξάρτησης. Θα πραγματοποιηθεί και μουσική συναυλία με τη συμμετοχή αρκετών γνωστών καλλιτεχνών. Παράλληλα,

το Ενωτικό Κίνημα για την Ανατροπή καλεί σε σύσκεψη αγωνιστών/τριών τη Δευτέρα 15/1 στα γραφεία της ΕΙΝΑΠ (6 μ.μ.), ενώ προτείνει στα σωματεία και στις ομοσπονδίες της υγείας να προκηρύξουν απεργία στις 18/1 και συγκέντρωση στο υπουργείο Υγείας ενάντια στην πρόταση νόμου Βαρτζόπουλου, στην κατεύθυνση απεργιακής κλιμάκωσης με την κατάθεσή του. «Για μας είναι σαφές πως η κυβέρνηση επιχειρεί να αλώσει τον χώρο της ψυχικής υγείας, εισάγοντας επιθετικά λογικές κόστους-οφέλους και μερικής ή πλήρους ιδιωτικοποίησης», σημειώνει μεταξύ άλλων.

Μάκης Γεωργιάδης

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

Πόλεμος με θύμα τον φίλαθλο

Στο όνομα του «τελευταίου μαζικού λαϊκού κινήματος», όπως θα έλεγε ο νεόκοπος αντιπρόεδρος της ΠΑΕ Ολυμπιακός Αλέξης Κούγιας για το ποδόσφαιρο, μαινεται ξανά ένας επιχειρηματικός πόλεμος.

Ασφαλώς οι διαιτητικές αποφάσεις στο πρόσφατο ντέρμπι μεταξύ Ολυμπιακού και ΑΕΚ, οι οποίες προκάλεσαν τη μήνη της ερυθρόλευκης ΠΑΕ, ήταν απλώς η αφορμή για έναν νέο γύρο αντιπαράθεσης, ο οποίος μοιάζει πλέον με πολιτικό μπρα ντε φερ μεταξύ των αντιμαχόμενων πόλων του ποδοσφαίρου. Η αναφορά, από την πλευρά Μαρινάκη, σε δικαστικά και πολιτικά πρωτίστως σκάνδαλα και η εμπλοκή του πρωθυπουργικού περιβάλλοντος σε υποθέσεις όπως τα κλεμμένα εκατομμύρια της Energa και οι υποκλοπές, ασφαλώς και δεν μπορούν να συνδεθούν με ένα πέναλτι που δεν δόθηκε.

Η επιστράτευση κάθε μέσου και η απόδοση πολιτικής χροιάς σε μια πραγματική ή φανταστική διαιτητική «σαφή» δίνει μια νέα ποιότητα στην οξεία επιχειρηματική αντιπαράθεση. Η πλευρά Μαρινάκη, με την παρέμβαση του δημάρχου Πειραιά και την επικείμενη πρόσκληση σε συνάντηση με τα πολιτικά κόμματα, τους βουλευτές και τους πολιτευτές της περιφέρειας, στέλνει σήμα στο Μαξίμου, ζητώντας να παρέμβει άμεσα στα θέματα της ονομαζόμενης «εγκληματικής οργάνωσης».

Παράλληλα βρίσκει ευήκοα ώτα τόσο στην αξιωματική αντιπολίτευση, η οποία καταθέτει επερώτηση στους συναρμόδιους υπουργούς να απαντήσουν στις καταγγελίες της ΠΑΕ Ολυμπιακός, αλλά παίζει μπάλα και με τα υπόλοιπα κόμματα, κυρίως από την άκρα δεξιά. Ο αντίπαλος πόλος, κυρίως η πλευρά Μελισσανίδη, φαίνεται να τηρεί στάση αναμονής και σίγουρα δοκιμάζει την εμβέλεια των δικών του χαρτιών στο παρασκήνιο. Σε μια συνεχόμενη διεκδυστική, καμία συμμαχία δεν είναι μόνιμη. Άλλωστε η έξωση του Βαγγέλη Μαρινάκη από την προεδρία της Super League πολύ πρόσφατα, δείχνει πως και οι άλλοι δύο ισχυροί πόλοι, Αλαφούζου και Σαββίδη, για την ώρα στοιχίζονται στον πόλο ο οποίος συν τοις άλλοις μοιάζει να ελέγχει το ποδοσφαιρικό, και όχι μόνο, παρασκήνιο.

Οι μόνοι χαμένοι, ούτως ή άλλως, είναι οι ίδιοι οι φίλαθλοι, για το καλό των οποίων υποτίθεται ότι ερίζουν οι «μεγαλοκαρχαρίες» του ποδοσφαίρου. Ήδη σε πρώτο επίπεδο αυτό φαίνεται με τα κλειστά γήπεδα. Και η συνέχεια αναμένεται σίγουρα πολύ ενδιαφέρουσα...

ΥΠΟΘΕΣΗ ΒΑΣΙΛΗ ΜΑΓΓΟΥ

Κυριάκος Νασόπουλος

Να καταδικαστούν οι βασανιστές αστυνομικοί!

► Ξεκινάει η δίκη στις 24/1, πλήθος δράσεων στον Βόλο

Έχουν περάσει τριετήμισι ολόκληρα χρόνια από τη 13^η Ιουνίου 2020. Ήταν η μέρα που η μαζική πορεία και συγκέντρωση στο εργοστάσιο της Lafarge/ΑΓΕΤ κατά της καύσης απορριμμάτων και της δημιουργίας εργοστασίου SRF από τον Δήμο Βόλου συγκλόνισε την πόλη. Την επομένη (14/6), έξω από το δικαστικό μέγαρο Βόλου, ο 26χρονος Βασίλης Μάγγος έπεφτε θύμα απρόκλητου και απάνθρωπου βασανισμού από τις δυνάμεις καταστολής. Είχε πάει να δώσει και εκείνος το «παράν» στη συγκέντρωση αλληλεγγύης στους συλληφθέντες της πορείας. Τελικά, τον άφησαν ελεύθερο, με πολλαπλά κατάγματα έξι πλευρών, πλήξη του ήπατος και της

χοληδόχου κύστης, καθώς και βαθιά ψυχικά «τραύματα» από τον βασανισμό του. Ένα μήνα αργότερα, στις 13 Ιουλίου, βρέθηκε νεκρός στο σπίτι του.

Στις 24 Ιανουαρίου, αναμένεται να συνηχιστεί η δίκη για τον βασανισμό του από τις αστυνομικές δυνάμεις, με την πλευρά της οικογένειας να καταγγέλλει ότι στο εδάλιο του κατηγορουμένου δεν θα βρεθούν όλοι οι βασανιστές του. Παράλληλα, στις 12 Φεβρουαρίου θα εκδικαστεί και η υπόθεση των 12 διωκόμενων για τη διαδήλωση τον Ιούνιο του 2020 έξω από τη Lafarge/ΑΓΕΤ. Με αφορμή αυτές τις δύο δίκες, το επόμενο διάστημα στη πόλη του Βόλου θα πραγματοποιηθούν μια σειρά από κινητοποιήσεις, δράσεις και εκδηλώ-

σεις, τις οποίες διοργανώνει ο Συντονισμός Συλλογικοτήτων Βόλου.

Η αρχή θα γίνει σήμερα, Σάββατο 13/1, με τα εγκαίνια της εικαστικής έκθεσης 26 πορτρέτα για το Βασίλη του Δημήτρη Αστερίου, η οποία θα φιλοξενηθεί στη Λέσχη Εργαζομένων και Νεολαίας Βόλου (Μεταμορφώσεως 19). Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι την Τρίτη 16/1 (6 μ.μ. - 9 μ.μ. καθημερινά και 11 π.μ. - 2 μ.μ. την Κυριακή 14/1) ενώ στον χώρο θα διεξαχθούν μια σειρά δράσεων και θα υπάρχει μπαρ καθώς και υλική οικονομική ενίσχυση (μπλούζες, βιβλία, φωτογραφίες). Μάλιστα την Κυριακή 14/1 στις 11 π.μ. στο χώρο της λέσχης θα δοθεί συνέντευξη τύπου με τη συμμετοχή του Γιάννη Μάγγου, της Μάγδας Φύσσα και του Δημήτρη Αστερίου.

Το Σάββατο 20/1, ο Συντονισμός Συλλογικοτήτων Βόλου διοργανώνει συγκέντρωση και πορεία στις 12 το μεσημέρι στην πλατεία Ελευθερίας με αφορμή τη δίκη των βασανιστών του Βασίλη. Επίσης, την ημέρα της δίκης (24/1), απευθύνει κάλεσμα σε συλλογικότητες, μαζικούς φορείς, φοιτητικούς συλλόγους, σωματεία και πολίτες του Βόλου, σε μαζική παρουσία στα δικαστήρια στις 9 το πρωί. Τέλος το Σάββατο 3/2 στις 7 μ.μ., ο Συντονισμός Συλλογικοτήτων διοργανώνει εκδήλωση στη Θόλο του Πανεπιστημίου με θέμα: «Συστημική βία και κοινωνική αντίβια». Ο αγώνας για τη δικαίωση του Βασίλη Μάγγου δεν είναι χαμένος, θα ολοκληρωθεί όταν τιμωρηθούν όλοι οι βασανιστές του.

Γιάννης Μάγγος: Φτάνει ο εμπαιγμός, απαιτούμε δίκαιη δίκη!

Στις 24 Ιανουαρίου εκδικάζεται η υπόθεση του παιδιού μας, Βασιλείου, τον οποίο στις 14/6/2020 αστυνομικοί, υποκαθιστώντας τους θεσμούς και παίρνοντας τον νόμο στα χέρια τους, τον χτύπησαν, τον βασάνισαν και τον έστειλαν στον θάνατο, επειδή ήταν στοχοποιημένος για την πολιτική του δράση και τον αγώνα του κατά της καύσης σκουπιδιών από το εργοστάσιο της Lafarge εδώ στον Βόλο.

Για την υπόθεση υπάρχουν στη δικογραφία αναμφισβήτητα ντοκουμέντα: η αδιάφυστη καταγγελία του παιδιού μας, το βίντεο, οι φωτογραφίες, το Βιβλίο Συμβάντων της αστυνομίας, οι καταθέσεις των αυτοπτών μαρτύρων, τα έγγραφα του νοσοκομείου, το Πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, που είναι καταπέλτης εις βάρος των αστυνομικών!

Οι κατηγορούμενοι αστυνομικοί όμως αντιμετωπίστηκαν εξαρχής ευ-

νοϊκά, όπως γίνεται στις περισσότερες αντίστοιχες υποθέσεις εξάλλου. Κατά τη διάρκεια όλης της προκαταρκτικής διαδικασίας υπήρξαν μεθοδεύσεις και παρατυπίες σε βάρος μας, τις οποίες επισημάνσαμε με προσφυγή μας προς την εισαγγελία Εφετών Λάρισας, αλλά και καταγγείλαμε δημόσια. Μεθοδεύσεις που δεν τιμούν την ελληνική αστυνομία, ούτε τη δικαιοσύνη ως θεσμό.

Στο δικαστήριο, θα παρουσιαστούμε εμείς οι γονείς, υπό όρους, ως μάρτυρες σε μία δίκη που δεν προκύπτει από τη μήνυσή μας και χωρίς δικαίωμα υπεράσπισης...

Η εισαγγελέας Εφετών Λάρισας, που ανέλαβε την προσφυγή, εξέδωσε Διάταξη στις 28/3/2023 από την οποία διαπιστώνουμε ότι σκοπός του πορίσματος της ΕΔΕ ήταν η συγκάλυψη της εγκληματικής δράσης των ελεγχόμενων αστυνομικών...

Επίσης ότι η προκαταρκτική έρευνα που είχε παραγγελθεί από τον εισαγγελέα Πρωτοδικών Βόλου δεν έχει περαιωθεί νόμιμα...

Η εισαγγελέας Εφετών Λάρισας αναβάθμισε τις κατηγορίες, έβαλε στο κάδρο όλους τους υπαίτιους αστυνομικούς και παρήγγειλε νέες ανακριτικές πράξεις, οι οποίες δεν ξεκίνησαν ακόμα...

Αισθανόμαστε οργή. Δεν πτοούμαστε όμως.

Η αλληλεγγύη της κοινωνίας είναι το στήριγμά μας και μας δίνει δύναμη να πορευόμαστε σ' αυτούς τους δυστοπικούς καιρούς. Για μας τους γονείς, η μόνη δικαίωση είναι η τιμωρία των υπαίτιων. Μόνο με την τιμωρία τους θα ελπίζουμε ότι δεν θα χάσουν άδικα τη ζωή τους άλλοι νέοι άνθρωποι, δεν θα θρηνηθούν κι άλλοι γονείς τα παιδιά τους.

Φτάνει πια ο εμπαιγμός. Απαιτούμε δίκαιη δίκη.

ΥΠΟΘΕΣΗ
ΚΟΛΩΝΟΥ

Κική Βάσσου*

Η δίκη για τη δυσώδη υπόθεση παιδοβιασμού και μαστροπείας με θύμα ένα κορίτσι 12 χρονών στον Κολωνό άρχισε τη Δευτέρα 8/1 στο Μικτό Ορκωτό Δικαστήριο της Αθήνας. Στη δίκη, βάσει κατηγορητηρίου 4.500 σελίδων που αποτυπώνει τα όσα φρικτά έζησε το παιδί για πέντε μήνες, παραπέμπονται 26 κατηγορούμενοι, με πρώτο τον «καλό πολίτη» του δόγματος «πατρίς-θρησκεία-οικογένεια», Ηλία Μίχο.

Ανάμεσα στους κατηγορούμενους βρίσκεται και η μητέρα του κοριτσιού που, ενώ η ίδια κατήγγειλε τον Μίχο στο ΑΤ Κολωνού, προφυλακίστηκε μια εβδομάδα μετά από τον βιαστή και μαστροπό, με έωλα στοιχεία και κρατήθηκε στις φυλακές πάνω από ένα χρόνο, μακριά από τα οχτώ παιδιά της, τα οποία την είχαν απόλυτη ανάγκη. Η μητέρα μιας πολύ φτωχής οικογένειας, που ουσιαστικά πάλευε μόνη της να μεγαλώσει τα παιδιά της, δηλώνει αθώα από την αρχή και σ' αυτό έχει την υποστήριξη από την κόρη της, τα υπόλοιπα παιδιά και όλη την οικογένεια.

Την πρώτη μέρα της δίκης η παρουσία της Επιτροπής Αλληλεγγύης στην 12χρονη, φεμινιστικών συλλογικοτήτων, πολιτικών οργανώσεων και αλληλέγγυων ήταν δυναμική. Η αστυνομία αντιμετώπισε τον κόσμο προκλητικά και επιθετικά. Η δίκη θα διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών, κατόπιν αιτήματος που υπέβαλε η συνήγορος υποστήριξης κατηγορίας, προκειμένου να προστατευτεί το παιδί από την επαναθυματοποίηση. Μέχρι τώρα, όλες οι δίκες που αφορούν παιδιά, θύματα σεξουαλικής ή/και σωματικής κακοποίησης ακολουθούν αυτή τη διαδικασία ακριβώς γι' αυτό τον λόγο. Βέβαια και οι συνήγοροι υπεράσπισης των κατηγορουμένων συμφώνησαν, αλλά προφανώς για τελείως διαφορετικούς λόγους, τους οποίους φανερώνει το αίτημα για δίκη κεκλεισμένων των θυρών των συνηγόρων υπεράσπισης του Μίχου και άλλων δύο.

Η κλειστή διαδικασία δημιουργεί ζητήματα στη ζωντανή έκφραση υποστήριξης των αλληλέγγυων συλλογικοτήτων και ατόμων, καθώς και στην ενημέρωση από εκείνα τα μέσα, έντυπα και ηλεκτρονικά, που αντιπαλεύουν τις προσπάθειες συγκάλυψης του κυκλώματος παιδοβιασμού και trafficking από τη στιγμή που άρχισε να ξετυλίγεται το κουβάρι της φρίκης. Το σύστημα έχει πετύχει σε σημαντικό βαθμό τη συγκάλυψη κυκλώματος και εμπλεκόμενων. Στο εδώλιο δεν κάθονται οι υπεύθυνοι/ες του οίκου ανοχής, όπου ο Μίχος εξέδιδε το παιδί, ούτε διερευνήθηκαν οι μαρτυρίες του κοριτσιού για έναν πρώην διοικητή του ΑΤ Κολωνού που του πρότεινε «να πάνε βόλτα» με την παρότρυνση του Μίχου. Το κίνημα

Ξεκίνησε η μάχη κόντρα στη συγκάλυψη

► Κεκλεισμένων των θυρών η δίκη για την προστασία της ανήλικης

θα συνεχίσει, με πολύμορφες δράσεις, να αναδεικνύει στην κοινωνία ποιοι συγκαλύπτουν τα κυκλώματα ώστε να συνεχίσουν ανενόχλητα την επικερδή δράση τους από την σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και γυναικών. Ταυτόχρονα, το ζήτημα που στέκεται πάνω απ' όλα είναι η προστασία του κοριτσιού και της οικογένειάς του, για την οποία το κίνημα πάλεψε από την πρώτη στιγμή και θα συνεχίσει να παλεύει.

Είμαστε απόλυτα αντίθετες και αντίθετοι στο αίτημα των δικηγόρων υπεράσπισης για συμπληρωματικές-διευκρινιστικές καταθέσεις του παιδιού στη βάση γραπτών ερωτήσεων που θα του απευθύνουν και οι απαντήσεις του θα παρουσιαστούν στο δικαστήριο βιντεοσκοπημένες. Το κορίτσι έχει δώσει πέντε πολύωρες εξαντλητικές καταθέσεις, που περιλαμβάνονται στη δικογραφία της σε εξέλιξη δίκης και δυο

στη δεύτερη δικογραφία που παραμένει ανοιχτή. Σημειώνεται εδώ κάτι που το δικαστήριο οφείλει να λάβει υπόψη, η συγκεκριμένη αναφορά του εισαγγελέα στην εισήγηση παραπομπής των 25 κατηγορουμένων: «Κατά τη διάρκεια των δυο σταδίων της προδικασίας η ανήλικη έδωσε συνολικά πέντε καταθέσεις από τις οποίες διαπιστώθηκε πως διαθέτει οξύτατη μνήμη. Προέβη σε ακριβή αναφορά των περιστατικών, λεπτομερή περιγραφή προσώπων, χώρων και επαφών με τον καθένα των κατηγορουμένων [...]. Η ασφαλής και ανεπιφύλακτη αναγνώρισή τους από το θύμα δεν μπορεί να αμφισβητηθεί» (πηγή: omniatv).

Η ψυχική εξάντληση του παιδιού και η επαναθυματοποίησή του πρέπει να σταματήσει. Δίνει έναν μεγάλο αγώνα ζωής και το στηρίζουμε με συνέχεια και επιμονή, κινηματικά και έμπρακτα αλληλέγγυα.

*μέλος της Λαϊκής συνέλευσης Κολωνού-Ακαδημίας Πλάτων-Σεπολιών

ΕΜΦΥΛΗ ΒΙΑ Δημήτρα Παπανικολάου

Ακόμη μία... «μεμονωμένη» γυναικοκτονία

► Αύξηση 187,5% των περιστατικών από το 2020 στο 2021

Θλιβερό ποδαρικό για το 2024 αποτελεί η είδηση της πρώτης γυναικοκτονίας του νέου έτους, που σημειώθηκε την Πρωτοχρονιά. Το αποτρόπαιο έγκλημα έλαβε χώρα στη Θεσσαλονίκη, όπου ένας 39χρονος άνδρας δολοφόνησε εν ψυχρώ τη 41χρονη έγκυο σύντροφό του με τη συνέργεια 34χρονου φίλου του. Οι δράστες, αφού σκότωσαν τη γυναίκα στο διαμέρισμά της και απέσπασαν χρηματικό ποσό, μετέφεραν το νεκρό σώμα της σε δασική περιοχή, όπου εντοπίστηκε μερικές μέρες αργότερα.

Φυσικά δεν πρόκειται για άτυχη στιγμή! Όσο η μαύρη λίστα των γυναικοκτονιών μεγαλώνει και παρότι το ζήτημα της έμφυλης βίας αποκτά ολοένα και περισσότερη ορατότητα, η κρατική και θεσμική ολιγωρία συνεχίζεται. Οι υποκριτικές καμπάνιες και τα κροκοδείλια δάκρυα δεν μπορούν να κρύψουν τι συμβαίνει στην πραγματικότητα: οι δράστες συχνά έχουν καταγγελθεί στο παρελθόν, με τις αστυνομικές αρχές να αδιαφορούν. Συγκεκριμένα, για τον 39χρονο είχαν γίνει καταγγελίες για ενδοοικογενειακή βία από την πρώην σύζυγό του, ενώ εκκρεμούν τέσσερις καταδικαστικές αποφάσεις για σχετικά πλημμελήματα, σύμφωνα με τον δικηγόρο της αδερφής του.

Το προφίλ του δολοφόνου συμπληρώνουν οι αναρτήσεις του στα social media με ρατσιστικό, εθνικιστικό, ισλαμοφοβικό περιεχόμενο και η στήριξη του στο κόμμα των «Σπαρτιατών». Γίνεται για ακόμα μια φορά φανερό πως το τρίπτυχο «πατρίς-θρησκεία-οικογένεια» πάει χέρι-χέρι με τη βαθιά ριζωμένη αντίληψη που θέλει τις γυναίκες ιδιοκτησία των ανδρών τους (συζύγων, πατεράδων κ.ο.κ.), που κρύβεται πίσω από την έμφυλη βία. Οι πατριαρχικές και σεξιστικές αντιλήψεις βρίσκονται στον πυρήνα της ακροδεξιάς ρητορείας και κανονικοποιούνται με την άνοδο τέτοιων ρευμάτων, όπως παρατηρείται το τελευταίο διάστημα.

Δεν είναι μεμονωμένες περιπτώσεις. Η γυναικοκτονία στη Θεσσαλονίκη δεν είναι το μόνο περιστατικό έμφυλης

βίας που έχει έρθει στο φως της δημοσιότητας τις τελευταίες μέρες, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την επίθεση στο Ζεφύρι όπου άνδρας περιέλουσε τη σύζυγό του με πετρέλαιο και της έβαλε φωτιά, με αποτέλεσμα η γυναίκα να βρίσκεται με σοβαρά εγκαύματα στο νοσοκομείο. Οι επίσημες στατιστικές της ΕΛΑΣ και άλλων θεσμικών φορέων μιλάνε για δραματική άνοδο των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας και γυναικοκτονιών από την πανδημία και μετά. Χαρακτηριστικά, η Ελλάδα παρουσιάζει 187,5% αύξηση των επίσημα καταγεγραμμένων γυναικοκτονιών από το 2020 (8) στο 2021 (23). Η ΕΛΑΣ καταγράφει επισήμως 4.264 γυναίκες επιζώσες ενδοοικογενειακής βίας το 2020 και 10.131 το 2021!

Είτε πρόκειται για πραγματική αύξηση είτε πρόκειται για βελτίωση της καταγραφής, είναι σημαντική νίκη του φεμινιστικού κινήματος ότι ολοένα και περισσότερες επιζώσες βρίσκουν το θάρρος να καταγγείλουν τους κακοποιητές τους. Είναι σημαντικό να δυναμώσει το κύμα αλληλεγγύης, αλλά και οι διεκδικήσεις για νομική κατοχύρωση του όρου γυναικοκτονία, δημόσιες δωρεάν δομές στέγασης και ψυχολογική και οικονομική υποστήριξη για τις επιζώσες.

Κατερίνα Φραγκουλοπούλου

Moonwalk

ή πόσο μπροστά μπορείς να πας σε 170 τ.μ.

Συμπληρώνονται έξι χρόνια παραστάσεων για τα 170 τετραγωνικά. Ελπίδες και αδιέξοδα της ελληνικής οικογένειας, μυστικά και ψέματα, σε ένα περιβάλλον κρίσης, όπου οι δραματικές κορυφώσεις απαλύνονται με κωμικές πινελιές.

Τα μικρά όνειρα των αδελφών σκάνε στα χέρια τους, σε μια ζωή που δεν είναι talent show

Η παράσταση 170 τετραγωνικά ανεβαίνει για έκτη χρονιά στο θέατρο Ιλίσια με διανοητικά sold out και παρατάσεις. Ποιο είναι το μυστικό της επιτυχίας της; Πρώτα από όλα, το θέμα της, που δεν είναι άλλο από τη σύγχρονη ελληνική κοινωνία. Σε μία σαλοτραπεζαρία ενός μέσου σπιτιού, που τυχαίνει να βρίσκεται στην επαρχία, έρχεται μπροστά μας η ελληνική οικογένεια και η αλληλεπίδρασή της με τον περίγυρο: οι τεταμένες σχέσεις των μελών της, η απόρριψη των αξιών της μπροστά στα αδιέξοδα του παρόντος, μυστικά και τραύματα του παρελθόντος, που κρύβονται για χρόνια κάτω απ' το χαλί, το κυτταροπολίστικο ενδιαφέρον της γειτονιάς αλλά και τα όνειρα των μελών της, που γίνονται μίζερα και ασφυκτιούν κάτω από την

πίεση της ευρύτερης εικόνας. Η μεγάλη κόρη θέλει να πουλήσει την κληρονομιά της και να τα αφήσει όλα πίσω της, η μικρή κόρη θέλει να ζήσει εκεί με τον σύντροφο και το παιδί της, μέχρι τη στιγμή που αυτό το μικρό όνειρο σκάει στα χέρια της και ο νόθος αδελφός θέλει να διακριθεί σε ένα talent show.

Υστερα, είναι το κείμενο του Γιώργη Τσουρή. Κρατάει τον ρυθμό και την αισθητική στα οποία μας έχουν εκπαιδεύσει χρόνια τηλεθέασης. Οι διάλογοι είναι νευρώδεις και πλημμυρίζουν από ανθρώπινα συναισθήματα. Άλλοτε είναι κυνικοί, άλλοτε εκδηλώνουν οργή ή τρυφερότητα. Πολύ σημαντικό όπλο είναι το χιούμορ, που έρχεται ακόμα και σε στιγμές δραματικής κορύφωσης να εκτονώσει την κατάσταση. Η ματιά του είναι διεισδυτική. Ανατέμνει την

ελληνική οικογένεια, παρουσιάζει όλες τις παθογένειές της, φέρνει στη σκηνή στερεοτυπικές συμπεριφορές και κοινωνικά θέματα όπως η ενδοοικογενειακή βία. Το κέντρο βάρους όμως είναι οι σχέσεις των μελών της οικογένειας και η έμφαση δίνεται στην «αγάπη που δίνουμε και λαμβάνουμε και που είναι το μόνο περιουσιακό στοιχείο που αξίζει να προστατεύσουμε και να διατηρήσουμε», σύμφωνα με τα δικά του λόγια από το εισαγωγικό σημείωμα της παράστασης.

Η παράσταση «δικαιώνει» το έργο. Ο σκηνοθέτης, Γιώργος Παλούμπης λέει ότι είναι το αποτέλεσμα της δουλειάς μιας ομάδας που είχε ήδη δημιουργήσει έναν κοινό κώδικα. Αυτό που βλέπουμε είναι, λέει, «το αποτέλεσμα εμπιστοσύνης και κοινών στόχων των συντελεστών». Η ουσία είναι πως, παρά τις αλ-

νικά μεταξύ τους και υποστηρίζουν απόλυτα η μία την άλλη και τους στόχους της δραματουργίας. Νομίζω πως αξίζει μια ιδιαίτερη αναφορά στην ερμηνεία του Γιώργη Τσουρή, που βγάζει ένα πηγαίο κωμικό ταλέντο και μας κλείνει το μάτι κάθε φορά που η αλήθεια επί σκηνής απειλεί να μας βυθίσει στη μιζέρια της καθημερινότητας. Συνολικά είναι μια αξιόλογη δουλειά, που καταφέρνει να συνδιαλέγεται με το κοινό βομβαρδίζοντάς το με ερεθίσματα που έρχονται από την καθημερινή ζωή, κρατάει έναν αμείωτο ρυθμό από την αρχή μέχρι το τέλος και βάζει στη σκηνή τον μικρό, καθημερινό άνθρωπο, αυτόν για τον οποίο τελικά αγωνίζεσαι.

Θέατρο Ιλίσια
Παραστάσεις: Σάββατο 6 μ.μ. και Κυριακή 9.15 μ.μ. (μέχρι 4/2/24).

λαγές ηθοποιών που υπήρξαν μέσα σ' αυτά τα χρόνια, ο ενορχηστρωτής μένει πιστός σε ένα ρεαλιστικό θέατρο, αναπαράγει την καθημερινότητά μας όπως υπαγορεύει ο συγγραφέας και δίνει ένα καλοκουρδισμένο αποτέλεσμα.

Οι ερμηνείες είναι σφικτές και μετρημένες. Αποδίδουν με τον βέλτιστο τρόπο τους απλούς, καθημερινούς ανθρώπους που έρχονται να καταλάβουν το θεατρικό σανίδι. Δένουν πολύ αρμο-

ΧΡΥΣΕΣ ΣΦΑΙΡΕΣ

Εκκωφαντική σιωπή για Παλαιστίνη στην τελετή

Πόσο «ευαίσθητη» είναι τελικά η βιομηχανία του Χόλιγουντ απέναντι στις τραγωδίες του κόσμου; Για τον πόλεμο στην Ουκρανία, η επιτροπή των «Χρυσών Σφαιρών» αποφάσισε να αφιερώσει τμήμα της περσινής τελετής βράβευσης για να μεταδώσει μαγνητοσκοπημένο μήνυμα του Ουκρανού προέδρου Βολοντίμιρ Ζελένσκι που φώναξε «σλάβια Ουκρένι». Φέτος, ωστόσο, εν μέσω βομβαρδισμών και χερσαίας εισβολής στη Γάζα, η «κατεύθυνση» που είχε δοθεί ήταν να μην υπάρχει καμία πολιτική νύξη ούτε καν μια

αναφορά στη λέξη ειρήνη. Κανένας ηθοποιός ή σκηνοθέτης δεν τόλμησε να θυσιάσει την καριέρα του κάνοντας κάποια αναφορά στη σφαγή που συντελείται. Η μόνη αναφορά σε αυτό που συμβαίνει στη Μέση Ανατολή ήταν οι «κίτρινες κορδέλες ευαισθητοποίησης» για τους 130 ομήρους της Χαμάς, που προωθεί το ισραηλινό λόμπι. Μετρημένοι στα δάχτυλα του ενός χεριού ήταν πάντως οι ηθοποιοί που επέλεξαν να τις φορέσουν. Ήταν η πρώτη μεγάλη εκδήλωση μετά την πολύμηνη απεργία ηθοποιών και σεναριογράφων του Χόλιγουντ, ωστόσο, πέρα

από ένα σύντομο σκετς με αιχμές για τα μεγάλα στούντιο η απεργία, ήταν και αυτή εξαφανισμένη. Η αστυνομία του Μπέμπερλι Χιλς και το FBI ήταν σε επιφυλακή, ώστε να μην επιτρέψουν καμία κινητοποίηση-παραόηση διαμαρτυρίας να φτάσει κοντά στον χώρο του ξενοδοχείου και να διαταράξει την εκδήλωση. Σε πολιτιστικό επίπεδο, ξεχώρισε η επικράτηση της ταινίας Οπενχάιμερ για τον «πατέρα της πυρηνικής βόμβας» και η βράβευση του Poor things του Γιώργου Λάνθιμου στην κατηγορία κωμωδία ή μιούζικαλ.

Έφη Καραχάλιου

Άλλη μια αισθητικά και αφηγηματικά αταξινόμητη ταινία έρχεται να προστεθεί στο προσιτό σινεμά του Γιώργου Λάνθιμου.

Poor things: Μια ιδιαίτερη ταινία ενηλικίωσης, αφύπνισης και ηδυπάθειας

Το θαυμαστό σύμπαν της Μπέλα Μπάξτερ γίνεται ο καμβάς για μια κωμωδία επιστημονικής φαντασίας, που περιπλέκει τον Φρανκενστάιν με την εφηβική σεξουαλική αφύπνιση και την απελευθέρωση της επιθυμίας των σωμάτων. Μετά τη βράβευση στις Χρυσές Σφαίρες την προηγούμενη εβδομάδα, η ταινία θεωρείται φαβορί για τα Όσκαρ του επόμενου μήνα και όχι άδικα.

Ποια είναι λοιπόν η Μπέλα Μπάξτερ; Το δημιούρημα του επιστήμονα Γκόντγουιν είναι ουσιαστικά ένα μωρό στο σώμα μιας γυναίκας. Την παρακολουθούμε κυριολεκτικά από το πρώτο της βήμα, καθώς εξερευνά τα δωμάτια και τους διαδρόμους της γοτθικής έπαυλης στο Λονδίνο όπου βρίσκεται εσώκλειστη. Δεν θα αργήσει όμως να κάνει την προσωπική της επανάσταση και από εκεί ξεκινά ένα ψυχεδελικό ταξίδι που καθλώνει παρά τη μεγάλη διάρκεια της ταινίας. Η ηρωίδα που ενσαρκώνει η Έμα Στόουν είναι μια νεαρή γυναίκα που προσπαθεί να βρει τα όρια στο σώμα της, στην επιθυμία της και στους άλλους και αυτό δεν μπορεί παρά να είναι αναζωογονητικό και ανακουφιστικό.

Η κάμερα του Γιώργου Λάνθιμου χειρίζεται την υπόθεση της ηρωίδας του κυριολεκτικά με χειρουργική ακρίβεια, δημιουργώντας το πορτραίτο μιας εκκολαπτόμενης γυναίκας που πασχίζει να βρει τα βήματά της σε μια κυνική και σκληρή κοινωνία (του σήμερα). Αυτό επιτυγχάνεται με ισόποσες δόσεις χιούμορ και κοινωνικής αδεξιότητας και αναπαρίσταται με τον θρίαμβο της «αχαλίνωτης» θηλυκότητας πάνω στην εύθραυστη αρρενωπότητα. Η επιτυχία της ταινίας βρίσκεται στην ισορροπία των χαρακτηριστικών πια στοιχείων που καθιστούν ένα φιλμ «λανθι-

μικό» και μιας προσιτής ματιάς στο σινεμά του σήμερα. Η ίδια «συνταγή» που άρχισε να διαφαίνεται με τον *Αστακό* και τον *Θάνατο του Ιερού Ελαφιού* και τελικά καθιερώθηκε με την οσκαρική *Ευνοούμενη*.

Το μεγαλύτερο προτέρημα στην ερμηνεία της Έμα Στόουν είναι ξεκάθαρα η κινησιολογία. Στους διάφορους ρόλους που θα αποκτήσει κατά τη διάρκεια της ταινίας, από έμβρυο σε ερωμένη, σεξεργάτρια και τελικά γυναίκα, το σώμα της γίνεται πεδίο μάχης και επιτέλεσης. Η απενοχοποιημένη απεικόνιση μιας θηλυκότητας που αναζητά το σεξ χωρίς φραγμούς, κλείνει το μάτι στο *Nymphomaniac* του

Ένα ψυχεδελικό ταξίδι χειραφέτησης που καθλώνει

“

Τρίερ αλλά και στην Αριάν Λαμπέντ (σύζυγο του Λάνθιμου) στο *Attenberg*.

Το ελληνικό Ίντερνετ αναρωτιέται αν η ταινία είναι τελικά «φεμινιστική». Το ανδρικό βλέμμα δεν λείπει από την ταινία, παρά μένει παθητικό και καθηλωμένο μέσα στην αυταρέσκειά του, όπως δηλαδή και ο εραστής της Μπέλα και τυχοδιώκτης ευγενής Ντάνκαν. Αυτό δεν μειώνει ούτε στο ελάχιστο τη δημιουργική και σκηνοθετική ευρηματικότητα του Λάνθιμου, έρχεται σε αντίστιξη με τη φετινή εμπορική ταινία της *Barbie*, αποδεικνύοντας την ανάγκη για απεικόνιση της αθέατης «γυναϊκείας» εμπειρίας.

ERTFLIX

Σημαντικές ταινίες δωρεάν στο Διαδίκτυο

► Από τον *Τσε* μέχρι τα *Χιόνια του Κιλιμάντζαρο*

Πολύ καλές ταινίες με κοινωνικοπολιτικό περιεχόμενο είναι διαθέσιμες δωρεάν για περιορισμένο διάστημα στην πλατφόρμα ERTFLIX και αξίζει να τις δείτε. Ανάμεσα σε αυτές βρίσκεται και η βιογραφική ταινία *Τσε* του Στίβεν Σόντερμπεργκ, Τα δύο μέρη *Τσε ο Αργεντινός* και *Τσε ο Επαναστάτης* με πρωταγωνιστή τον Μπενίσιο Ντελ Τόρο θα είναι διαθέσιμα μέχρι τον Ιούλιο. Μέσα από αυτή την ιστορία καταλαβαίνουμε γιατί ο Γκεβέρα παραμένει ένα σύμβολο ιδεαλισμού και ηρωισμού που ζει στις καρδιές των ανθρώπων όλου του κόσμου. Στην ταινία *Γυναίκα σε πόλεμο* παρακολουθούμε στα χιονισμένα βουνά της Ισλανδίας, έναν μοναχικό αγώνα μιας αφοσιωμένης ακτιβίστριας και οικολόγου ενάντια στο εργοστάσιο αλουμινίου που απειλεί να καταστρέψει το τοπίο της περιοχής στην οποία μεγάλωσε και ζει. Το *Μικρό Νησί* είναι μια αστυνομική ιστορία στον ισπανικό νότο που ακόμα πασχίζει να επουλώσει τις πληγές του από τις αγριότητες της περιόδου της δικτατορίας του Φράνκο. Τα *Μανταρίνια* είναι μια επίκαιρη αντιπολεμική ταινία η οποία φέρνει σε πρώτο πλάνο τα ιστορικά γεγονότα στον Καύκασο το 1992 και τον αιματηρό πόλεμο, ανάμεσα στους Τσετσενούς και τους Γεωργιανούς. *Ο θάνατος του Στάλιν* είναι μια σάτιρα που αφήνει μια πολύ πικρή γεύση, όταν συγκρίνουμε αυτό που βλέπουμε με αυτό που ξέρουμε ότι υπήρξε. Ακόμα, ανάμεσα στις σημαντικές ταινίες που θα παρουσιάσουμε εκτενέστερα στην ιστοσελίδα μας, ξεχωρίζουν το *Good Time* των αδερφών Σάφντι, τα *Χιόνια του Κιλιμάντζαρο* του Ρομπέρτ Γκεντιγκιάν, το *Καλπάζοντας με το Όνειρο* της Κλόε Ζάο και το *Dogman* του Ματέο Γκαρόνε.

Ο εμφύλιος μέσα από τα μάτια μιας γυναίκας της αντίστασης

Κάθε Δευτέρα και Τρίτη στις 9 μ.μ. συνεχίζεται όλο τον Ιανουάριο η παρουσίαση του πρώτου κύκλου της θεατρικής παράστασης *Ευτυχία Πρίντζου· Η επιστροφή*, σε κείμενο και σκηνοθεσία του Βασίλη Κονταξή. Στο θέατρο Αργώ-Studio στο Μεταξουργείο ζωντανεύει μια πραγματική ιστορία του Εμφυλίου, μια μαύρη σελίδα της ελληνικής

ιστορίας. Το 1948, η φιλόλογος και στέλεχος του ΕΑΜ Ευτυχία Πρίντζου, μια γυναίκα με σπουδαίο κοινωνικό, παιδαγωγικό και αγωνιστικό έργο, εκτελέστηκε μαζί με άλλους συμπατριώτες της στα Γιάννενα, έπειτα από μια δίκη-παρωδία. Η Τζίνη Παπαδοπούλου ερμηνεύει τον ομώνυμο ρόλο της αγωνίστριας που ταυτίστηκε με την έννοια της αλληλε-

γύης και μίλησε για την ισότητα των δύο φύλων σε μια πολύ πρώιμη εποχή για τα γυναικεία δικαιώματα. Η αγωνίστρια «επιστρέφει στο σήμερα» για να μας διηγηθεί την ιστορία της, μια ιστορία ανιδιοτελούς προσφοράς και αγώνα. Διηγείται πώς γλίτωσε από το εκτελεστικό απόσπασμα των Γερμανών για να εκτελεστεί από Έλληνες λίγα χρόνια αργότερα.

ΒΙΒΛΙΟ

Οι μάχες του γκέτο

του Marek Edelman,
εκδόσεις Τοποβόρος

Ο Μάρεκ Έντελμαν, πολωνοεβραίος, ήταν από τους ηγέτες της ηρωικής εξέγερσης στο γκέτο της Βαρσοβίας, που άρχισε με ένοπλες συγκρούσεις τον Γενάρη του 1943 και τελείωσε με τη συντριβή της από τις ναζιστικές δυνάμεις κατοχής τον Μάη της ίδιας χρονιάς. Κατάφερε μετά την ήττα να διαφύγει, συνέχισε τον ένοπλο αγώνα με την πολωνική αντίσταση, έμεινε στην Πολωνία μετά τον πόλεμο, μέχρι τον θάνατό του το 2009 σε ηλικία 90 ετών. Παρέμεινε σοσιαλιστής, αντιπολιτευόμενος το μεταπολεμικό καθεστώς στην Πολωνία, παρέμεινε εχθρός του σιωνισμού και αλληλέγγυος με την παλαιστινιακή αντίσταση, κάτι που δεν του συγχώρεσε ποτέ το κράτος του Ισραήλ.

Στο βιβλίο *Οι μάχες του γκέτο* από τις εκδόσεις Τοποβόρος, σε μετάφραση Παντελή Ιωαννίδη, περιγράφεται η διαδικασία διωγμών, απομόνωσης και τελικά εξόντωσης του εβραϊκού πληθυσμού στο γκέτο της Βαρσοβίας, από την κατάληψη της Πολωνίας τον Σεπτέμβρη του 1939 μέχρι την απεγνωσμένη εξέγερση του 1943 και τη συντριβή της. Το εβραϊκό γκέτο της Βαρσοβίας (450.000 άνθρωποι το 1941) αποκόπηκε τελείως από τον έξω κόσμο τον Νοέμβρη του 1940. Απέναντι στον εφθουχασμό που καλλιεργούνταν από το Εβραϊκό Συμβούλιο του γκέτο, οργανώθηκε σταδιακά η ένοπλη αντίσταση με κέντρο τη ŻOB (Εβραϊκή Οργάνωση Μάχης) που σήκωσε το κύριο βάρος της εξέγερσης. Η φρίκη της καθημερινής διαβίωσης και η εξέγερση για έναν θάνατο με αξιοπρέπεια, όπως ζωντανεύουν στις σελίδες του βιβλίου, συγκλονίζουν.

Μ. Σ.

Μπάμπης Συριόπουλος

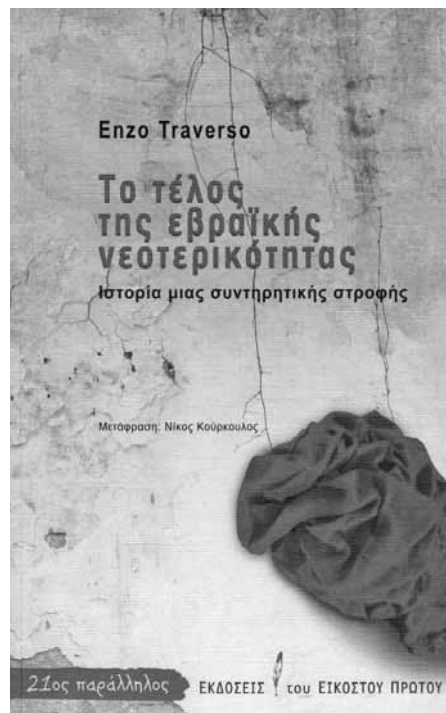
Το τέλος της εβραϊκής νεωτερικότητας: Από τη Λούξεμπουργκ στον Κίσινγκερ

Το βιβλίο του Έντσο Τραβέρσο, *Το τέλος της εβραϊκής νεωτερικότητας*, εκδόθηκε το 2020 από τις Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου. Πρόκειται για μια εξιστόρηση διωγμών, εξόντωσης, απελευθέρωσης και αντιστροφής ρόλων σε άλλους διωγμούς και εθνοκάθαρση. Η καθολική οικουμενική χειραφέτηση είναι πάντα το ζητούμενο.

Ο Τραβέρσο ορίζει την «εβραϊκή νεωτερικότητα» σε μια περίοδο περίπου δυο αιώνων (1750-1950), μια διαδικασία παράλληλη με τον ευρωπαϊκό διαφωτισμό και τον σχηματισμό των σύγχρονων εθνών, που περιλάμβανε το «εβραϊκό ζήτημα» της χειραφέτησης, καθώς και τον διχασμό ανάμεσα στη δημιουργία μιας ακόμα αστικής εθνικής περικλειστης ταυτότητας και μιας επαναστατικής διεθνιστικής στάσης που φιλοδοξούσε να γκρεμίσει τον παλιό κόσμο και τους διαχωρισμούς του. Αυτή η περίοδος τελείωσε με τον σχηματισμό του κράτους του Ισραήλ, σηματοδοτώντας τη «συντηρητική στροφή» που αναφέρει ο υπότιτλος. Αυτός ο διχασμός εκπροσωπείται από τους «Τρότσκι και Κίσινγκερ: τα αρχέτυπα του επαναστάτη εβραίου και του ιμπεριαλιστή εβραίου».

Αφού σχηματίστηκαν τα νεώτερα ευρωπαϊκά εθνικά κράτη και οι αστικές τάξεις αναλάμβαναν πια τον αντιδραστικό τους ρόλο, ξεπήδησε το νέο σκοτάδι ενός φυλετικού εθνικισμού και ο παλιός θρησκευτικός αντισημιτισμός αντικαταστάθηκε από έναν νέο (π.χ. για τη Γερμανία): «Μέσα στο πλαίσιο αυτό ο αντισημιτισμός εκπλήρωσε τη λειτουργία του ως πολιτισμικός κώδικας, αναγκαίος για τον προσδιορισμό μιας προβληματικής γερμανικής ταυτότητας. Η λατρεία της προγονικής και αριστοκρατικής Γερμανίας αντιπαραβαλλόταν προς την (εβραϊκή) νεωτερικότητα και η γερμανική ταυτότητα οριζόταν σε αρνητικό, σε αντίθεση με την εβραϊκότητα» (σελ 58). Η μια απάντηση απέναντι σ' αυτόν τον νέο στιγματισμό ήταν ο κοσμοπολιτισμός, ο διεθνισμός, ο αθεϊσμός και ο κομμουνισμός, απάντηση που έδωσαν προσωπικότητες όπως ο Σπινόζα, η Λούξεμπουργκ, ο Τρότσκι, ο Βάλτερ Μπένγιαμιν, ο Ισαάκ Ντόιτσερ και τόσοι άλλοι. Αυτός ήταν ο τύπος του «μη εβραίου εβραίου» που είχε απαρνηθεί την εβραϊκή ταυτότητα και ταυτόχρονα οποιαδήποτε εθνική ή θρησκευτική στενότητα. Όπως το εξηγούσε ο Ισαάκ Ντόιτσερ: «Η θρησκεία; Είμαι άθεος. Ο εβραϊκός εθνικισμός; Είμαι διεθνιστής» (σελ. 75).

Η άλλη απάντηση ήταν οι «Εβραίοι του κράτους», που προσκολλού-

Ο Έντσο Τραβέρσο περιγράφει την πορεία του εβραϊκού ζητήματος σε μια ακόμα αστική εθνική περικλειστη ταυτότητα, παρά τις διεθνιστικές τάσεις που εκδηλώθηκαν

ταν στις αυτοκρατορίες και τα εθνικά κράτη, επάνδρωναν κυβερνήσεις, συντηρητικά κόμματα, διπλωματικά και στρατιωτικά επιτελεία. Παραδείγματα αυτής της -συχνά ανεπιτυχούς- προσπάθειας ενσωμάτωσης ήταν ο Βάλτερ Ράτεναου, οπαδός του πρωσικού εθνικισμού, κληρονόμος της AEG και υπουργός Εξωτερικών της Γερμανίας το 1922, καθώς και η εβραϊκή κοινότητα της Ιταλίας που στήριξε τον ιταλικό φασισμό. Ο Ράτεναου δολοφονήθηκε από μια εθνικιστική παραστρατιωτική οργάνωση το 1922, ενώ η εβραϊκή κοινότητα της Ιταλίας δεν γλύτωσε από τις διώξεις μετά την αντισημιτική στροφή του καθεστώτος του Μουσολίνι το 1938.

Οι δυσκολίες ενσωμάτωσης στους ευρωπαϊκούς εθνικισμούς δημιούργησαν και μια εναλλακτική εθνική

απάντηση, τον σιωνισμό, με εμπνευστή τον αυστριακό Τέοντορ Χερτσλ, και συμμάχους τον βρετανικό ιμπεριαλισμό εξαρχής και τη «Δύση» συνολικά στη συνέχεια. Σταδιακά, με σημείο καμπής την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ το 1948, η εβραϊκή διάνοηση στην πλειοψηφία της μεταποτίστηκε στην υπεράσπιση του «ελεύθερου κόσμου» και στην άνευ όρων υποστήριξη του Ισραήλ. «Οι παλιοί σκανδαλοποιό και διασαλευτές της τάξης έγιναν πια βασικά της στηρίγματα» (σελ. 109).

Μετά το Ολοκαύτωμα, την εξόντωση έξι εκατομμυρίων Εβραίων από τους Ναζί, και την απονομιμοποίηση του αντισημιτισμού σαν αποδεκτή ιδεολογία, τη θέση του τελευταίου σαν στοιχείο συγκρότησης των ευρωπαϊκών εθνικισμών (και του συνολικού ευρωπαϊκού εθνικισμού της ΕΕ, συμπληρώνουμε εμείς) έχει πάρει στις μέρες μας η ισλαμοφοβία. Για το Ισραήλ, «η μνήμη του Ολοκαυτώματος μπολιάστηκε πάνω στον κορμό του σιωνισμού για να γίνει η μήτρα μιας πολιτικής θρησκείας (*religion politique*): του ισραηλινού εθνικισμού» (σελ. 192). Αυτή η συντηρητική μεταστροφή δεν ήταν ποτέ καθολική. Η Χάνα Άρεντ προειδοποίησε από το 1948: «Η ανάπτυξη της εβραϊκής κουλτούρας θα πάψει ν' αποτελεί έργο ολόκληρου του λαού, οι κοινωνικοί πειραματισμοί θα απορριφθούν σαν άχρηστες πολυτέλειες, η πολιτική σκέψη θα εστιαστεί στη στρατιωτική στρατηγική, η οικονομική ανάπτυξη θα καθορίζεται αποκλειστικά από τις ανάγκες του πολέμου» (σελ. 184).

Το βιβλίο του Έντσο Τραβέρσο γράφτηκε το 2013, αλλά η σημερινή επιχείρηση εθνοκάθαρσης στη Γάζα από το Ισραήλ, η συζήτηση για την ιστορία, το δίκαιο και το άδικο, το φέρνουν τραγικά στην επικαιρότητα. Ο συγγραφέας εξετάζει τη συγκεκριμένη εβραϊκή ιστορία των τελευταίων αιώνων, τα συμπεράσματα όμως είναι γενικά για κάθε πόλεμο ταυτοτήτων και πολιτισμών: «Ενάντια στον Μπρούνο Μπάουερ, ο Μαρξ διεκδικούσε τη χειραφέτηση των εβραίων, βιαζόταν όμως να προσθέσει ότι αυτό δεν θα αρκούσε, καθώς χρειαζόταν να πραγματοποιηθεί μια οικουμενική χειραφέτηση. Η αναγνώριση χωρίς τη χειραφέτηση μπορεί να γεννήσει κομφορμισμό» (σελ. 230).

Γερμανία

Γιώργος Παυλόπουλος

Οι αγροτικές κινητοποιήσεις που έχουν ξεσπάσει από τις αρχές του έτους στη Γερμανία βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη στα περισσότερα από τα 16 κρατίδια της χώρας, με αξιοσημείωτη μάλιστα μαζικότητα. Παρά τον ελιγμό που επιχείρησε η τρικομματική κυβέρνηση του Όλαφ Σολτς, ανακοινώνοντας ότι θα προωθήσει σταδιακά σε βάθος τριετίας και όχι με τη μία την κατάργηση της επιδότησης στα καύσιμα και την αύξηση της φορολόγησης, το κλίμα δεν δείχνει να εκτονώνεται. Ήδη η κατάσταση προκαλεί και πολιτικές αναταράξεις, μιας και έρχεται να εντείνει τη δυσαρέσκεια σε βάρος των τριών κυβερνητικών εταίρων, Σοσιαλδημοκρατών (SPD), Πρασίνων και Ελεύθερων Δημοκρατών (FDP). Παράλληλα, ρίχνει νερό στον μύλο της ακροδεξιάς Εναλλακτικής για τη Γερμανία (AfD), η οποία έσπευσε να ταχθεί στο πλευρό των αγροτών — κάτι που έκαναν και άλλες όμορες δυνάμεις της χώρας. Παρότι το συνολικό πολιτικό της πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης την κατάργηση των επιδοτήσεων προς τη συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα.

Το σίγουρο είναι ότι τα επίμαχα μέτρα που προκάλεσαν την έκρηξη των Γερμανών αγροτών έχουν τη ρίζα τους σε μια σειρά από στοχεύσεις: Τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική της ΕΕ (που απορροφά περίπου το ένα τρίτο του προϋπολογισμού της), τη μετάβαση στην «πράσινη» γεωργία και οικονομία στο πλαίσιο του σχεδίου «Από το Χωράφι στο Πιάτο», την κερδοσκοπία των μεγάλων αλυσίδων και κυρίως των εκπαιδευμένων, καθώς και τη «μαύρη τρύπα» στον προϋπολογισμό του 2024. Ειδικά όσον αφορά σε την τελευταία πλευρά, που έχει άμεση σχέση με το «φρένο χρέους» που έχει ενσωματωθεί στο γερμανικό Σύνταγμα από το 2019, η κυβέρνηση ευελπιστούσε να εξοικονομήσει περίπου 1 δισ. ετησίως από τις περικοπές στους αγρότες — σε μια στιγμή, μάλιστα, που έχει διαθέσει και συνεχίζει να διαθέτει πολλαπλάσια σε στρατιωτικές δαπάνες και για τον εξοπλισμό της Ουκρανίας.

Αξίζει να σημειωθεί πως μπορεί η Γερμανία να είναι μια κατά βάση βιομηχανική χώρα, ο αγροτοκτηνοτροφικός τομέας όμως διαδραματίζει σημαντικό ρόλο, εξαιτίας και της μεγάλης έκτασης καλλιεργήσιμων εκτάσεων που διαθέτει. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, άλλωστε, σήμερα υπολογίζεται πως υπάρχουν 276.000 αγροκτήματα, με μέση έκταση 150 στρεμμάτων, ενώ στις καθαρά αγροτικές περιοχές κατοικούν περισσότεροι από 13 εκατομμύρια άνθρωποι, η πλειοψηφία των οποίων ασχολείται επαγγελματικά με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Όσον αφορά στο μέσο ετήσιο εισόδημα όσων απασχολούνται εκεί (εξαιρουμένων βεβαίως των μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων), αυτό κυμαίνεται περίπου

χιλιάδες αγρότες με τα τρακτέρ τους έχουν βγει στους δρόμους όλης της Γερμανίας από τις αρχές του έτους, δηλώνοντας έτοιμοι για κινητοποιήσεις διαρκείας. Αφορμή είναι η περικοπή των επιδοτήσεων στα καύσιμα και η αύξηση της φορολογίας. Την ίδια στιγμή, σε απεργία βρίσκονται και οι μηχανοδηγοί στους σιδηροδρόμους, ενώ αναβρασμός επικρατεί και σε άλλους κλάδους.

«Έκρηξη» των αγροτών σε απεργιακό φόντο

► Η Γερμανία βρίσκεται σε περίοδο κοινωνικού αναβρασμού

στο 65-70% του αντίστοιχου σε άλλους κλάδους της οικονομίας. Είναι κάτι που δεν έχει να κάνει μόνο με τις αντικειμενικές δυσκολίες, τα «τερτίπια» του καιρού και τις συχνές φυσικές καταστροφές, αλλά και με την πολιτική των μεσαζόντων. Κατά γενική ομολογία, πολλά από τα παραγόμενα προϊόντα πωλούνται σε σχετικά χαμηλές τιμές (για τα δεδομένα της Γερμανίας), με το κόστος της κερδοφορίας του κεφαλαίου να μεταφέρεται κυρίως στους παραγωγούς.

Στα παραπάνω πρέπει να συνυπολο-

Η ακροδεξιά AfD, σε αντίφαση με το πρόγραμμά της, αξιοποιεί πολιτικά την κοινωνική ένταση και την αδυναμία της κυβέρνησης

γιστεί, πλέον, ο λογαριασμός της «πράσινης μετάβασης», που επίσης βαρύνει τους παραγωγούς, αλλά και τους καταναλωτές. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις αποφάσεις της ΕΕ (που ισχύουν και για τα 27 κράτη-μέλη), μέχρι το 2025 το ένα τέταρτο των κοινοτικών επιδοτήσεων και ενισχύσεων πρέπει υποχρεωτικά να αφορά σχετικές επενδύσεις — τις οποίες, φυσικά, είναι υποχρεωμένοι να συγχρηματοδοτήσουν οι παραγωγοί. Ειδικά στη Γερμανία, το εθνικό σχέδιο που έχει εκπο-

νηθεί στο παραπάνω πλαίσιο προβλέπει ότι ως το 2030 το 30% του καλλιεργήσιμου εδάφους πρέπει να καλύπτεται από βιολογικά προϊόντα, ενώ επιβάλλεται η χρήση φυτοφαρμάκων που έχουν χαρακτηριστεί «πιο φιλικά για το περιβάλλον», έχουν όμως πολλαπλάσιο κόστος.

Πρόκειται για δεδομένα που, με τη σειρά τους, ενισχύουν σημαντικά τόσο τον αποκαλούμενο «ευρωσκεπτικισμό» όσο και τις αντιδραστικές απόψεις που αμφισβητούν την ύπαρξη της κλιματικής κρίσης. Δημιουργώντας, έτσι, ένα εξαιρε-

τικά πρόσφορο έδαφος για την AfD και τα άλλα ακροδεξιά μορφώματα. Δεν είναι τυχαίο, εξάλλου, ότι παρόμοιες αντιδράσεις και κινητοποιήσεις καταγράφονται και σε άλλες χώρες που διαθέτουν παρόμοια οικονομική και κοινωνική

«δομή», όπως είναι η Ολλανδία. Έχουν, επίσης, σημαντικές πολιτικές συνέπειες, όπως αποδεικνύει και το αποτέλεσμα των πρόσφατων εκλογών στη χώρα, όπου πρώτη δύναμη αναδείχτηκε το Κόμμα Ελευθερίας του Γκέερτ Βίλντερς, αλλά και εξασφάλισε την παρουσία του στη νέα Βουλή το επίσης ακροδεξιό Κίνημα Αγροτών-Πολιτών με 7 έδρες.

Θα αποτελούσε λάθος, ωστόσο, ενδεχόμενη ταύτιση των κινητοποιήσεων των αγροτών με την ακροδεξιά. Πέρα από τις

πραγματικές αιτίες που τις προκαλούν, αλλά και το γεγονός ότι στηρίζονται και από άλλες πολιτικές δυνάμεις, συμπεριλαμβανομένου του νέου κόμματος της Σάρα Βάγκενκνεχτ, δεν συνιστούν της εξαίρεση αλλά μάλλον τον κανόνα για τη Γερμανία σε αυτή την περίοδο. Ήδη, από πέρυσι, πολλοί κλάδοι έχουν προχωρήσει σε πολήμερους απεργιακούς αγώνες, αποσπώντας από την εργοδοσία —ιδιώτες και κράτος— σημαντικές αυξήσεις, έστω κι αν δεν καλύπτουν πλήρως τις απώλειες από το κύμα της ακρίβειας και του πληθωρισμού. Αυτή την περίοδο, μάλιστα, βρίσκεται σε εξέλιξη μία ακόμη απεργία, αυτή των μηχανοδηγών στους σιδηροδρόμους, ενώ ακόμη μια σειρά από συνδικάτα έχουν προαναγγείλει ανάλογες κινήσεις.

Παρότι η AfD εμφανίζεται να στηρίζει τους παραπάνω αγώνες, προτάσσοντας το αίτημα της ανυπακοής απέναντι στην ΕΕ και τις οδηγίες της ώστε να ενισχυθούν «πρώτα οι Γερμανοί», ο πυρήνας του πολιτικού και οικονομικού της προγράμματος παραμένει βαθιά αντιδραστικός και αντιλαϊκός. Την ίδια στιγμή, «κλείνει το μάτι» στο γερμανικό κεφάλαιο, προτάσσοντας τα εθνικά συμφέροντα και ανοίγοντας δρόμους για πιο σκληρή πολιτική από τα παραδοσιακά καθεστωτικά κόμματα — εκτονώνοντας και ενσωματώνοντας τις κοινωνικές αντιδράσεις με τον πιο ακίνδυνο τρόπο για τον γερμανικό καπιταλισμό.

ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ

► Νέος πρωθυπουργός, ακροδεξιά πολιτική

Με μια επίσκεψη σε αστυνομικό τμήμα του Παρισιού και δεσμεύσεις για επιβολή του νόμου και της τάξης ξεκίνησε τη θητεία του ο νέος πρωθυπουργός της Γαλλίας, ο οποίος εγγυήθηκε προσωπικά την ασφάλεια για τους «υπεύθυνους και σκληρά εργαζόμενους Γάλλους πολίτες». Ο Εμανουέλ Μακρόν, άλλωστε, δεν έκρυψε τον σκοπό του όταν επέλεξε τον πρώην κυβερνητικό εκπρόσωπο και μέχρι αυτή την εβδομάδα υπουργό Παιδείας, τον 34χρονο Γκαμπριέλ Ατάλ, τον νεότερο στην ιστορία της χώρας που καταλαμβάνει αυτή τη θέση: Να ανακόψει την άνοδο της Μαρίν Λεπέν, με την καρατόμηση της «καμένης» πολιτικά Ελιζαμπέτ Μπορν και την υιοθέτηση ακόμη πιο σκληρής και αντιδραστικής πολιτικής. Όσο για εκείνους που θεωρούν πως ότι είναι «νέο» σε ηλικία είναι και καλό, ας θυμίσουμε ότι επικεφαλής του ακροδεξιού Εθνικού Συναγερμού είναι ο 28χρονος Ζορντάν Μπαρντελά.

► Ελιγμοί «κυβερνώσας ακροδεξιάς»

Την ίδια στιγμή, στην Ολλανδία, ο νικητής των πρόσφατων βουλευτικών εκλογών και πολιτικός «αδελφός» της Λεπέν, Γκέερτ Βίλντερς, έκανε ένα αποφασιστικό βήμα στην προσπάθειά του να διασφαλίσει την αναγκαία κοινοβουλευτική πλειοψηφία και να γίνει πρωθυπουργός: Ανακοίνωσε ότι «παγώνει» τρεις από τις εμβληματικές προεκλογικές θέσεις του, το κλείσιμο τζαμιών και ισλαμικών σχολείων, τον αποκλει-

σμό από δημόσια αξιώματα όσων έχουν και δεύτερο διαβατήριο (από μουσουλμανική χώρα) και τη φυλάκιση χωρίς δίκη όσων θεωρούνται ύποπτοι ως «τζιχαντιστές» για διάστημα έως και έξι μηνών. Αποδεικνύεται έτσι, όπως συνέβη και στην περίπτωση της Ιταλίας και της Τζόρτζια Μελόνι, ότι η «κυβερνώσα ακροδεξιά» δεν έχει πρόβλημα να κάνει «εκπτώσεις» στις θέσεις της για να βρεθεί στα σαλόνια της εξουσίας.

► Το ΔΝΤ «αγκαλιάζει» τον Μιλέι

Τα εύσημα έχει κερδίσει ήδη από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ο νέος πρόεδρος της Αργεντινής, ο οποίος «πριονίζει» αδίστακτα και τα τελευταία υπολείμματα του κοινωνικού κράτους της Αργεντινής και στέλνει στον Καιάδα τα εκατομμύρια των φτωχών και πιο αδύναμων, εφαρμόζοντας τη γνωστή νεοφιλελεύθερη «θεραπεία-σοκ». Ο διεθνής οργανισμός, μάλιστα, αποφάσισε να δείξει και εμπράκτως την εκτίμησή του

Υπάρχουν πολλά ράμματα για τη γούνα της κυβέρνησης της Νοτίου Αφρικής. Ωστόσο, το σκεπτικό της προσφυγής της κατά του Ισραήλ στο Διεθνές Δικαστήριο για γενοκτονία είναι αξιοσημείωτο: «Ως λαός που γευτήκαμε τους πικρούς καρπούς του εκτοπισμού, των διακρίσεων, του ρατσισμού και της κρατικής βίας, ξεκαθαρίζουμε πως θα σταθούμε στη σωστή πλευρά της ιστορίας».

στον Χαβιέρ Μιλέι, εκταμιεύοντας ένα ποσό ύψους 4,7 δισ. δολαρίων. Το ποσό αυτό, πάντως, πρόκειται να βγει από τη μία τσέπη και να μπει στην άλλη, καθώς προορίζεται για αποπληρωμή προηγούμενων δανείων προς τη δεύτερη μεγαλύτερη χώρα της Λατινικής Αμερικής και συνοδεύεται, βεβαίως, από νέους όρους, όπως το πρωτογενές πλεόνασμα της τάξης του 2% του ΑΕΠ από φέτος. Η γενική απεργία της 24^{ης} Ιανουαρίου και η συνέχεια έχουν πλέον τεράστια πολιτική σημασία.

Κόσμος γνάποδα

του Γιώργου Μιχαηλίδη

Η Ερυθρά Θάλασσα στο επίκεντρο ανταγωνισμών

Οι επιδρομές των ΗΠΑ και των συμμάχων τους στην Υεμένη και η απειλή περαιτέρω κλιμάκωσης φέρνουν και πάλι στην πρώτη γραμμή την Ερυθρά Θάλασσα και τα συμφέροντα που διακυβεύονται εκεί. Η πρωτοχρονιάτικη συμφωνία μεταξύ Αιθιοπίας και Σομαλιλάνδης είναι ένα ακόμη στοιχείο που ήρθε να φωτίσει τι συμβαίνει εκεί. Πιο συγκεκριμένα, η κυβέρνηση της πρώτης αναγνώρισε την αποσχισθείσα από τη Σομαλία περιοχή που αυτοκυβερνάται από το 1991, χωρίς όμως να είναι διεθνώς αναγνωρισμένη. Ως αντάλλαγμα, εξασφάλισε μια πολύτιμη έξοδο στην Ερυθρά Θάλασσα, ενώ οι δύο πλευρές συμφώνησαν και σε στρατιωτική συνεργασία.

Πρόκειται για σημαντικό βήμα της Αιθιοπίας προς την περαιτέρω οικονομική ανάπτυξή της. Αν και το ΑΕΠ βρίσκεται ακόμα σε αρκετά χαμηλά επίπεδα, ο διπλασιασμός του κατά την τελευταία πενταετία φανερώνει τις δυνατότητες που έχει η οικονομία. Μέχρι

τώρα, εξυπηρετούνταν από το λιμάνι του Τζιμπουτί, το οποίο όμως αφενός ακριβοπλήρωνε και, αφετέρου, ο εμπορικός διάδρομος από και προς την αιθιοπική ενδοχώρα περνούσε μέσα από τις βόρειες επαρχίες του Τιγκράι, όπου μαινόταν ο εμφύλιος πόλεμος με το αυτονομιστικό αντάρτικο της περιοχής. Αν και από τα τέλη του 2022 η σύγκρουση θεωρείται λήξασα, οι συγκρούσεις σε μια σειρά βόρειες επαρχίες συνεχίζουν να μαινούνται.

Από την άλλη, η παραπάνω συμφωνία προκάλεσε ανησυχία και οργή σε μια σειρά γειτονικά κράτη. Πέρα από τη Σομαλία, η οποία βρίσκεται σε κατάσταση συναγερμού το τελευταίο δεκαπενθήμερο, την καταδίκη τους εξέφρασαν και σημαντικές δυνάμεις της περιοχής, όπως η Αίγυπτος. Η τελευταία, μάλιστα, αποχώρησε από τις τριμερείς διαπραγματεύσεις με Σουδάν και Αιθιοπία για το ζήτημα της διαχείρισης των υδάτων του Νείλου, κατηγορώντας την αιθιοπική πλευ-

ρά για αδιαλλαξία και εκτοξεύοντας έμμεσες απειλές. Σημειώνεται πως η Αιθιοπία τείνει να ολοκληρώσει ένα τεράστιο υδροηλεκτρικό εργοστάσιο, λύνοντας βασικά ζητήματα ενεργειακής τροφοδοσίας της ακμάζουσας οικονομίας της αλλά οδηγώντας ταυτόχρονα τη στάθμη του Νείλου σε σημαντική πτώση στα εδάφη του Σουδάν και κυρίως της Αιγύπτου. Μάλιστα, πριν κλείσει τη συμφωνία με τη Σομαλιλάνδη, ο πρόεδρος της Αιθιοπίας είχε ανεπιτυχώς καλέσει τα γειτονικά κράτη να ανταλλάξουν μια ελεύθερη έξοδο στην Ερυθρά Θάλασσα με μετοχές στο νέο υδροηλεκτρικό εργοστάσιο, προσθέτοντας ότι η Ερυθρά Θάλασσα αποτελεί ιστορικό γεωγραφικό όριο της χώρας του.

Με τις κύριες άμεσες ξένες επενδύσεις στην Αιθιοπία να προέρχονται από Κίνα και Τουρκία, δεν είναι τυχαίο που ΗΠΑ και ΕΕ ήδη ταυτίστηκαν με την οπτική των ανταγωνιστών της — και τα σύννεφα πυκνώνουν.